

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inštruktorski oddelki: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. dek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto 78.180.
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za tiskarstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Poslanski klub JNS

V četrtek se je izvršil v narodni skupščini zanimiv in važen dogodek. Večina poslancev Jugoslovenskega kluba, kateremu je bil predsednik g. B. Jevtić, je sklenila pristopiti v poslanski klub Jugoslovenske nacionalne stranke. Takoj nato se je izvedla reorganizacija poslanskega kluba JNS z izvolitvijo novega predsedstva in odbora. S tem je v narodni skupščini likvidirano stanje, ki je zlasti po kongresu JNS bilo nekoliko nenormalno. V poslanskem klubu JNS namreč niso bili združeni vsi poslanci stranke, temveč jih je dobri del pripadal še iz prejšnjega časa Jugoslovenskemu klubu. Sedaj so ti poslanci izvajali posledice in stranka razpolaga s narodni skupščini s svojim enotnim, dobro organiziranim in močnim poslanskim klubom. Istočasno se je tudi v bivšem Jevtićevem klubu izvršilo razčiščenje. Oni poslanci, ki niso člani JNS, so se oddvojili in ostali pod vodstvom dr. Baričevića kot posebna parlamentarna skupina.

Odkrepitev in reorganizacija kluba JNS je dala seveda protivnikom stranke povoda za krepko intrigiranje. Po starem pravilu »svako čudo za tri dana« se bodo intriganti, ki bi hoteli iz ojačenja pozicije JNS v narodni skupščini konstruirati njeno oslabeitev, kmalu morali lotiti kakšnega drugega, hvaležnejšega predmeta. Do večera jim je članstvo mnogih poslancev JNS v Jevtićevem klubu dalo povod za dokazovanje, kako slaba je JNS, ko ne more združiti niti lastnih ljudi v enotno klubsko organizacijo. Sedaj se ji računa zopet v greh, da je gospod Jevtić postal član njene kluba in da nekateri poslanci dovčrajšnjega Jevtićevega kluba niso vstopili v klub JNS. Oboje pa je naspromptno le dokaz dosledne in čvrste politične linije in popolne enotnosti v vodstvu JNS.

Predvsem moramo reči, da je izločitev skupine Baričević-Barić logična posledica stališča, ki ga je ta gospoda zlasti v taktičnih vprašanjih zavzemala in ki ga stranka nikdar ni mogla odobravati. Če se sploh sme govoriti o kakšni »povovski« skupini, potem spada skupina dr. Baričevića pod to označbo. Člani te skupine niso bili nikoli člani JNS in je šele z njih izločitvijo bila odprta pot k združitvi vseh poslancev JNS v enotno parlamentarno organizacijo. Kar se tiče g. Jevtića, je naše stališče, ki smo ga zavzemali od vsega početka napram temu politiku, splošno znano. Nikdar mu nismo peli hvalospevov kakor gotova gospoda, ki se je, ko je bil na oblasti, gnetla v njegovo senco, niti nismo in ne zanikamo njegovih sposobnosti, kakor danes delajo tisti, ki so ga nekdo dvigali v nebo. S tem, da je Jevtić sedaj vstopil v klub JNS in se podredil disciplini stranke, je sam obeležil pogreške iz preteklosti in stranki je dano naknadno zadoščenje za stališče, ki ga je napram političnim dogodkom zavzemala od pričetka 1. 1935.

Politični naspromptni seveda dobro vedo, da povečanje in reorganizacija poslanskega kluba krepi in množi tudi politično moč JNS. Zato sedaj napovedujejo, da se bo bivši strankin predsednik g. Uzunović iz protesta proti vstopu g. Jevtića umaknil iz stranke. Dokler je bil g. Uzunović aktiven predsednik, so ga isti naspromptniki proglasili za največjo nesrečo stranke. Sedaj jim je, ako jim tako kaže, nad vse simpatičen in pripisujejo stališče, ki mu ga podtikajo, največjo avtoriteto. Seveda pa g. Uzunović nima razloga, da bi iz Jevtićevega pristopa v klub JNS izvajal kakršnekoli konsekvence. Dokler je bil namreč on predsednik stranke, je bil g. Jevtić vse do kongresa formalno član vrhovnega vodstva JNS in g. Uzunović ni bil nikoli razporejen, da bi razčistil ta odnos, ki je po razpisu lanskim skupščinskih volitev postal skrajno delikaten. Danes pa politični spletkeži imputirajo g. Uzunoviću, da bo izvajal neke konsekvence zato, ker g. Jevtić sicer ni več v vodstvu stranke, marveč je, kakor vsak drug pristaš, ki je narodni poslanec, član strankinega parlamentarnega kluba.

Zdelo se nam je potrebno, da z nekoliko besedami omenimo vse te izmišljotine in spletke, ki se sedaj na debelo širijo po gotovem časopisju. One so le dokaz, koliko nevolje in skrbi prizadeva političnim naspromptnikom konsolidacijski proces, ki se vrši od kongresa sem v vrstah Jugoslovenske nacionalne stranke, ki je pod največjim pritiskom v opoziciji pokazala svojo življenjsko sposobnost in ostala nositeljica zdrave nacionalne misli. Bliža se jesensko parlamentarno zasedanje in JNS bo, ako bo poslanec in senatorjem količjak omogočeno, da pridejo do besede, s svojimi obema kluboma v narodni skupščini in v senatu pokazala s koliko treznostjo in preudarnostjo motri razvoj naše notranje politike in s kolikim razumevanjem za probleme našega naroda zavzema svoje stališče napram vsem vprašanjem sedanosti.

RAZKROJ HEIMWEHRA

Pričetek konca nekdanj tako mogočne organizacije, ki je mnogo pripomogla k razdoru med Avstrijo in Nemčijo

Dunaj, 3. oktobra. p. Vsa politična javnost zasleduje z največjo pozornostjo razvoj sporov v vodstvu avstrijske Heimwehra, ki predstavlja nekak avstrijski fašizem. Po sklenitvi rimskega pakta je Heimwehr igrala odločilno vlogo v avstrijskem javnem življenju, zlasti pa se je izkazala pri znanih juljskih dogodkih na Dunaju, ko je v krvi zadušila upor socialstov. Takrat sta se posebno odlikovala vodja Heimwehra knez Starhemberg, ki je bil tedaj podkancelar, in vodja dunajskih heimverovcev major Fey, ki je bil takrat notranji minister in ki je bil za svoje takratne zasluge poimenan za generala.

Ko je po Dollfusovi smrti prevzel vodstvo avstrijske vlade dr. Schuschnigg, je prišlo med klerikalnim in hajmverovskim krilom vlade do razkola in so bili hajmverovci izgonjeni. Od tedaj so se ne prenehanje vrstili spori v vodstvu Heimwehra, ki so se še stopnjevali, ko je baron Baar von Baarenfels vstopil v vlado kot predstavnik Heimwehra proti volji kneza Starhemberga z nalogo, da polagoma likvidira Heimwehr in ga spravi v Schuschniggovo patriotsko fronto. Knez Starhemberg je takrat stalno potoval med Dunajem in Rimom in v vrstah Heimwehra je zavladala popolna desorientacija, ko je bil

po želji Rima brez vodnosti in sodelovanja Heimwehra sklenjen avstrijsko-nemški sporazum.

Hajmverovski voditelji so ponovno zahtevali, naj skliče Starhemberg konferenco in pojasni položaj, toda Starhemberg, ki se je smatral poraženega, se je temu stalno izogibal. Tako je prišlo do ločenih zborovanj posameznih organizacij, na katerih niso prikrivali svojega nezadovoljstva nad vodstvom Starhemberga. Dunajska organizacija je šla še dalje in je na nedavnem zborovanju postavila zahtevo, naj prevzame vodstvo Heimwehra bivši vodilni prvak Fey.

Starhemberg se je nato vrnil v svojega letovanja v Italiji in je večeraj slical zborovanje voditeljev, na katerem je dosegel, da so mu ponovno izrazili zaupnico, Fey pa kot škodljivca izključili iz organizacije.

Ta sklep je objavilo glavno glasilo Heimwehra s komentarjem, ki pravi, da je še dobro v spominu vloga, ki jo je igral Fey pri juljskih dogodkih, ko je bil umorjen Kancelar dr. Dollfus. Vsa javnost tolmači to kot aluzijo na Feyovo vlogo, ki so ga že takrat več ali manj prikrito dolžili, da je s skrivni smrti dr. Dollfusa v želji, da sam pride na njegovo mesto. Ta nastop

vodstva Heimwehra proti svojemu dosedanjemu vodilnemu članu je izzval v vsej javnosti razumljivo senzacijo. Fey je v zvezi s tem že sredi poselitve kancelarja dr. Schuschnigga in pri njem protestiral proti takim obdolžitvam ter zahteval, da ga vzame v zaščito, Kancelar pa je izjavil, da smatra to za stvar Heimwehra. In naj Fey razčisti svoje odnose s Starhemborgom pred sodiščem.

Fey je danes povabil k sebi novinarje in jim v daljši izjavi pojasnjeval položaj v Heimwehru in svojo nedolžnost. Med drugim je naglasil, da je na seji 28. avgusta na Dunaju odkrito pojasnil, da je Heimwehr v razsulu ter javno obtožil kneza Starhemberga kot glavnega krivca. Starhemberg je neprestano potoval v tuzemstvo in se skrival pred funkcionarji, ki mu niso mogli sproti niti najvažnejših in najnujnejših poročil. Starhemberg je popolnoma zanemaril svoje voditeljske dolžnosti, zaradi česar je velika večina članstva zahtevala, da se izvoli novo vodstvo. To prizadevanje je Fey podpiral v želji, da zbere v organizaciji čim več članstva zahtevala, da se izvoli novo vodstvo. Dr. Schuschnigg in ga preprečil, da je to v interesu države same. Kar se tiče potikanj glede smrti dr. Dollfusa, smatra Fey to le za zloben poizkus, da bi ga

diskreditiral. Starhemberg bi rad s takimi napadi le prikril svojo lastno slabost in nesposobnost. Tako postopanje je vsakakor skrajno značilno za sedanje vodstvo Heimwehra.

Avstrijska javnost pričakuje z zanimanjem, kako se bo ta spor razvil dalje. Feyevi pristaši, ki imajo na Dunaju večino, širijo o Starhemborgu najrazličnejše vesti, ki naj bi dokazale, da je zahteva po njegovi odstranitvi iz vodstva Heimwehra nad vse upravičena. V klerikalnih krogih spremljajo s timim zadovoljstvom te dogodke, ki jih smatrajo za pričetek konca nekdanj tako mogočne organizacije, ki je vsej državi vsiljevala svojo rimsko usmerjeno politiko in ki je največ pripomogla k popolnemu razdoru med Dunajem in Berlinom.

Starhembergovo dnevno povelje

Dunaj, 3. oktobra. b. Vodja Heimatschutza, knez Starhemberg, je izdal danes naslednje povelje:

Zaradi razdalnega dela proti enotnosti avstrijskega Heimatschutza, ki je posebno v zadnjem času zavzelo ostre in vidne oblike, sem prisiljen izključiti iz naših vrst majorja Feya in dunajskega podžupana majorja Fritza Lahra. Prepovedujem slehernemu članu Heimatschutza, da bi imel odsej kakršnekoli zveze z njima. Kdor se temu ne bo pokoril, bo brez pardona prav tako izključen. Starhemberg izrecno poudarja, da sta bila Lahr in Fey, zlasti pa podžupan Lahr izključena iz organizacije zaradi popolne nesposobnosti, ki sta jo pokazala na vseh njihovih dosedanjih mestih.

Važna Blumova izjava

Francija za novo lokarno pogodbo z Nemčijo le s pogojem, da ne bo prizadeto njeno zavezništvo z Rusijo in Malo antanto

Zeneva, 3. oktobra. w. Francoski ministrski predsednik Leon Blum je danes ves dan nadaljeval razgovore z ženevskimi diplomati o vseh perečih mednarodnih vprašanjih. Veliko pozornost v vseh ženevskih krogih so zbudila poročila pariških listov, da je Leon Blum obvestil predstavnike Angije, Italije, Male antante Poljske in Rusije, da je Francija pripravljena skleniti z Nemčijo novo lokarno pogodbo, toda le s pogojem, da s tem ne bo niti najmanj prizadeto njeno zavezništvo z Malo antanto in Rusijo. Pod tem pogojem pristaja Francija na sklicanje lokarne konferencie, odklanja pa konferenco vesil, če bi se sodelovanje Male antante in Rusije izključevalo.

Blum je nocoj končal svoje razgovore ter je zvečer odpotoval nazaj v Pariz. — Prav tako je danes zapustil Zenevo tudi poljski zunanji minister Beck, dočim je angleški zunanji minister Eden odpotoval že sredi.

Seja skupščine DN

Na današnji plenarni seji skupščine DN se je nadaljevala in zaključila razprava o poslovnem poročilu za preteklo leto. Med drugimi je povzel besede tudi delegat madriške vlade, ki je s pravnega stališča utemeljeval legitimnost madriške vlade ter dokazoval, da je nemogoče priznavati uporniki vladi enake pravice, ker bi to pomenilo zelo nevaren precedens.

Delegat Ekvadorja se je bavil predvsem z vprašanjem reforme DN, pri čemer je zahteval zlasti za manjšo državo pravico, da odredi sodelovanje pri kolektivnih akcijah DN v primerih, da bi bilo tako sodelovanje škodljivo za njihove gospodarske interese.

Danes se je na zahtevo severnoevropskih držav sestala tretja komisija za razorožitev. Za predsednika si je izvolila Norvežana Langea.

Sporazum o Gdanku

V gdanskem vprašanju je prišlo že sredi še pred odhodom angleškega zunanjega

Kdo bo Lesterjev naslednik v Gdanku

Varšava, 3. oktobra. b. Radi oddatitve dosedanjega komisarja DN v Gdanku Lesterja je med Poljsko in Nemčijo nastala tiha vojna za njegovo nasledstvo. Iz dobre informirane vira se doznava, da bi bilo Poljski zelo ljub, če bi Lesterjevo mesto zasedel kak Poljak, še posebno pa je naklonjena kombinaciji, ki bi v eni osebi združila funkcije sedanjega poljskega komisarja v Gdanku dr. Papeja s funkcijami komisarja DN, vendar le pod pogojem, da bi bila funkcije sedanjega poljskega komisarja kor do sedaj, zlasti v pogledu vmešavanja v gdanske notranje zadeve. Podobne želje goji tudi Berlin, le da odklanja kakršnekoli komisarja DN, ker želi popolnoma izbrebiti vpliv ženevske ustanove na razvoj gdanskih razmer.

Seja stalnega sveta Balkanske zveze

Zeneva, 3. oktobra. AA. Dopoldne je bila seja stalnega sveta Balkanske zveze pod predsedstvom Ruždija Arasa, po kateri je bil objavljen naslednji komunikat: Stalni svet Balkanske zveze je danes proučil splošni mednarodni položaj in ugotovil, da se skleni meseca maja v Beogradu niso nič izpremenili. Svoje redno zasedanje bo imel svet v Atenah 5. februarja 1937.

Velika amnestija v Bolgariji

Sofija, 3. oktobra. AA. Današnji narodni praznik obletnice, odkar je slopil kralj Boris na prestol, in obletnice neodvisnosti Bolgarije so v vsej državi svečano proslavili. Glavna slovesnost je bila v Plovdivu, kjer je bila velika vojaška revija in je pri tej priložnosti kralj Boris povišal v oficirje višji razred gojencev vojaške akademije. Za današnji narodni praznik je kralj Boris podpisal tudi odlok o amnestiji 500 zaradi političnih in drugih deliktov obojenih kaznivencev.

Diplomatski sprejemi pri predsedniku vlade

Beograd, 3. oktobra. p. Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović je sprejel danes v zunanjem ministertvu našega poslanika v Ankari Branka Lazarevića in angleškega poslanika na našem dvoru Campbella.

Nov italijanski poslanik v Beogradu

Beograd, 3. oktobra. p. Dosedanji italijanski poslanik na našem dvoru Viola di Campalto bo jutri zapustil Beograd in odpotoval na svoje novo službeno mesto v Rimu. Za poslanika v Beogradu bo imenovan dosedanji italijanski poslanik v Tirani Mario Indelli, za katerega je že bil izdan agremet.

Azana zapustil Madrid

Položaj vlade Larga Caballera omajan

Pariz, 3. oktobra. AA. Iz Burgosa poročajo, da je predsednik španske republike Azana zapustil Madrid in odpotoval v neko sredozemsko luko. V Madridu trdijo, da bo predsedstvo vlade prevzel ekstremistični poslanec Hozedijaz.

Zmeda v Madridu postaja vedno večja, ker se ekstremisti medsebojno obtežujejo zaradi porazov na fronti. Anarhisti odkrito groze Larga Caballera. Vlada je morala dovoliti odhod neborcev v Alicante in v Valencijo, česar doslej ni hotela storiti, da ne bi priznala svoje slabosti.

Prvi ukrepi generala Franca kot državnega poglavarja

Burgos, 3. oktobra. AA. General Franco je kot začasni državni poglavar podpisal več odredb o ureditvi vrhovne državne uprave in o občinskih odborih. Podpisal je tudi ukaz o imenovanju generala Mole za glavnega poveljnika na severni fronti ter generala Queipa de Llana za glavnega poveljnika na južni fronti. General Cabanellas je imenovan za glavnega inspektorja celokupne vojske. Nadalje je general Franco odredil, naj gospodarska ministristva junte tvorijo takoravno tehnično junto. Oddelek za zunanje zadeve ostane nadalje samostojen in bo imel odsek za propagando in odsek za tisk.

Francov glavni stan

Burgos, 3. oktobra. b. Zelo verjetno je, da bo general Franco namestil svoj glavni stan začasno v Valladolidu, kjer se trenutno nahaja stan generala Mole. Posamezni Francovi generali bodo razdeljeni na posamezne fronte v tej-le razvrstitvi: aragonska fronta — general Ponte, fronta na Somosieri in Guadarrami — general Raliquet, fronta pri Sierra-Degredos in pri Toledo — general Varela.

Dva nova armadna zbora v Nemčiji

Berlin, 3. oktobra. b. Iz današnjega dekreta o imenovanju in napredovanju izhajajo, da boša s 6. oktobrom ustanovljena dva nova armadna zbora, in sicer 11. in 12. armadni zbor. S tem je doseženo število armadnih zbora 12, ki jih določa zakon o ponovni oborožitvi z dne 16. marca 1935. Poveljstvo 11. armadnega zbora bo v Hannoveru, 12. pa v Koblenzu. Za poveljnika 11. armadnega zbora je bil postavljen general Reichenau, za poveljnika 12. armadnega zbora pa dosedanj inspektor kornjelec general Pogrel.

S 1. oktobrom je bil razen tega postavljen tudi temeljni kamen za uvedbo vojaških sodišč s tem, da je bilo ustanovljeno državno vojaško sodišče, katerega področje se v primeri s prejšnjim vojaškim sodiščem ne spremeni bistveno. Državno vojaško sodišče bo sodilo kot edina in poslednja instanca v vseh veleizjajniških procesih, pri katerih nastopa kot obtoženeц pripadnik armade.

Knez Schwarzenberg umri

Praga, 3. oktobra. b. Po daljši bolezni je umrl na svojem posestvu v Tohovichah v starosti 74 let knez dr. Bedřich Schwarzenberg, ki si je pridobil velike zasluge zlasti kot gospodarski strokovnjak. Pokojnik je bil politik velikega formata, ki se je udeleževal tudi v avstrijskem političnem življenju kot eden izmed posebno znanih čeških zastopnikov v dunajskem parlamentu, kamor so ga poslane združene češke stranke v Budjepevčah, kjer je zmagal nad nemškimi liberalnimi kandidatom. Velike zasluge si je pokojnik pridobil tudi kot kulturni delavec.

Boji pred Madridom

Pariz, 3. oktobra. w. Po poročilih iz uporniškega tabora, so uporniške čete odbile vse napade vladnih čet okoli Madrida, ki je malone že od vseh strani obkrojen. Na guadarramski fronti so uporniške čete napredovale za 5 km.

Uporniki gospodarji gibraltarske ožine

Gibraltar, 3. oktobra. b. Uporniki so že nekaj dni popolni gospodarji gibraltarske morske ožine. Vse vladne ladje so namreč že zapustile gibraltarske vode. Vzrok za ta nenadni preokret v zadržanju vladnih ladij vidijo v tukajšnjih krogih v tem, da niso vladne ladje v zadnjem času razpolagale z zadostnim številom oficirjev in tehnikov. Kot dokaz, da so uporniki zares gospodarji položaja, se navaja tudi okoliščina, da je pošta zveza med Ceuto in Algecirassom začela spet redno poslovati.

Usmrtitve v Barceloni

Barcelona, 3. oktobra. b. Tu so bili ustreljeni major in bivši član vojaškega sodišča Fernandez Valdez, stotnik Rafael Llop in bivši stotnik Rafael Cornastro. Ustrelitvi je prisostvovalo 6000 ljudi.

Uporniški poslanik pri Vatikanu

Vatikansko mesto, 3. oktobra. b. Danes je zapustil Rim španski poslanik pri Vatikanu don Luis Zulueta, ki je bil edini poslanik, ki je še ostal zvest madriški vladi. Komaj je zapustil poslaniško poslopje, je na njem že zavihrala rdeče-rumena uporniška zastava kot znamenje, da je poslaniki posle prevzel uporniški poslanik, dosedanj svetnik španskega poslanstva pri Vatikanu don Angel de la Mora, ki velja za Francovega najintimnejšega zapupnika.

Angleži grade 42 vojnih ladij

London, 3. oktobra. AA. »Daily Telegraph« poroča, da po vojni v Angliji še ni bilo tolikšne živahnosti v gradnji vojnih ladij kakor letos. V Angliji grade sedaj 2 linjski ladij, 2 križarki tipa »Southampton« (9.000 ton), 9 rušilcev največjega tipa, 1 podmornico in 3 specialne minonošce. V kratkem bodo pričeli graditi 2 ladij—matice, 5 križark, 8 rušilcev, 7 podmornic in 3 minonošce. »Morningpost« pravi, da bo vlada še pred koncem leta zahtevala od parlamenta kredite za vojno mornarico.

Nova nemška vojna ladja

Wilhelmshafen, 3. oktobra. w. V navzočnosti državnega kancelarja, zastopnikov vlade ter zastopnikov vojske in mornarice, je bila danes spuščena v morje nova nemška vojna ladja, krščena na ime »Scharnhorst«. Ladja ima 36.000 ton ter ustreza določam angleško-nemškega pomorskega sporazuma.

Vrednost oglasov v dnevnih najbolje presodite po številu malih oglasov. Današnje »Jutro« ima

450

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Herman Wendel umrl

Beograd, 3. oktobra. o. Znači nemški publicist in književnik, Herman Wendel, je danes v Neuville pri Parizu umrl.

Vest o smrti uglednega nemškega publicista, ki je priseljal v Ljubljano kasno zvečer, bo brez dvoma vzbudila v vsej naši javnosti boleč vtis. Saj je pokojnik spadal med najboljše tuje poznavalce Slovencev in slovenskega življenja, obenem med naše najbolj vnete zagovornike ter med največje prijatelje in zagovornike Jugoslavije v inozemskem svetu. Ponovno se je sam mudil v naših krajih in po vseh pokrajinah Jugoslavije, posebno pa v Ljubljani in ostali Sloveniji ima mnogo dobrih osebnih znanstev in prijateljev.

Po rodu je bil Herman Wendel iz Nemškega Porenja. Studiral je filozofsko fakulteto in se že zelo mlad posvetil novinarstvu in politiki. Opredelil se je za socialno demokratsko stranko, ki je bila takrat v Nemčiji v največjem razmahu. Od leta 1912. pa do konca svetovne vojne je bil tudi član nemškega parlamenta. Vodilno se je udeleževal v nemškem pre-

vratu po porazu v vojni, po vojni pa se je umaknil iz aktivne politike in se pospolnoma posvetil novinarstvu in publicistiki.

Srce ga je že od nekdaj vlečilo, na slovenski jug. V zadnjih 15 letih je bilo zelo redko leto, da ne bi sam prišel v naše kraje. Napisal je o njih tudi celo vrsto odličnih knjig, ki so zlasti med Nemci opravljale pionirsko delo za pravilnejše in objektivnejše spoznavanje naših razmer. Dokumentarnega pomena je zlasti njegova leta 1925. izdana knjiga »Borba Jugoslovenov za svobodo in enotnost«.

Kot bivši socialist in prepričan demokrat se Herman Wendel ni mogel vzdržati v nove razmere, ki so nastopile v Nemčiji po hitlerjevski revoluciji. Kakor toliko drugih njegovih tovarišev v javnem življenju je moral tudi on zapustiti svojo domovino in prenašati bridko usodo emigranta. V emigraciji ga je mnogo prežgodaletela smrt, saj je dočkal komaj starost 52 let. Slovenci in vsi Jugoslovenci mu bomo ohranili časten in hvaležen spomin.

Devalvacija čsl. krone

Sklicanje parlamenta, da bo sklepal o vladnem predlogu o novi ureditvi čsl. valute

Praga, 3. oktobra. g. Danes je bil o razgovorih in pogajanjih, ki se nanašajo na razvedrjenje češkoslovaške krone, izdan naslednji komunikat:

»Za ponedeljek 5. oktobra je sklicana seja odbora gospodarskih ministrov, da v smislu sklepov ministrskega sveta z dne 2. oktobra prouči vpliv razvoja na mednarodnem valutnem trgu na češkoslovaško valuto. Na osnovi današnjih razgovorov vladnih činiteljev bodo gospodarski ministri ob sodelovanju finančnega ministrstva in Narodne banke sestavili načrt zakona, po katerem se bo znižala zlata vrednost češkoslovaške krone. S tem ukrepom bo izpolnjena devalvacija češkoslovaške krone, ki je bila izvršena 1. 1934. in ki jo neizogibno narekuje razvoj na mednarodnem deviznem trgu. Ker je po devalvaciji francoskega franka sledila še devalvacija švicarske in nizozemske valute, pomeni to razpad tako znanega zlatega bloka. Sedanjí razvoj na mednarodnem valutnem trgu izpričuje, da lahko izvede češkoslovaška devalvacija svoje valute v nameravanem obsegu, ne da bi s tem izzvala ukrepe inozemstva proti izvozu češkoslovaškega blaga in ne da bi s tem izzvala motnje na

domaćem trgu ter spravila v zmedo notranji nivo cen. Da bi naše gospodarsko in socialno življenje došlo trajno garancijo in potrebno stabilnost za svoje nadaljnje delovanje, so dobili notranji ministri in njemu podrejeni odbor zastopnikov gospodarskih in socialnih interesov, nalogo in pooblastilo, da odredijo vse potrebne ukrepe, da bi v nobenem primeru ne prišlo do neupravičenega povišanja cen in dragotin. Devalvacija češkoslovaške krone ima namreč omogočiti našemu gospodarstvu, da se pravočasno prilagodi in pridruži prizadevanju zapadnih držav za sproščanje trgovsko-političnih odnosov, za kar pa je pogoj splošni valutni mir. Temu cilju ima služiti nameravana devalvacija češkoslovaške krone. Poslanska zbornica je sklicana za sredo, senat pa za petek prihodnjega tedna, da bo mogla vlada obema zbornicama predložiti zakonski načrt o novi ureditvi češkoslovaške valute.«

Devalvacija za 16%

Praga, 3. oktobra. d. Po smodnji seji gospodarskega odbora ministrov se je zvedelo, da se pripravlja devalvacija čsl. krone, ki pa ne bo presegla 16% sedanje vrednosti.

Italija za razčiščenje sredozemskega problema

„Giornale d'Italia“: Italijansko-angleški konflikt v Sredozemlju nima več nobene podlage

Rim, 3. okt. b. Oficiozni »Giornale d'Italia« je objavil danes uvodnik, ki je zelo značilen za italijansko stališče v sredozemskem vprašanju. Avtor, direktor lista Verginio Gayda, piše med drugim: Sredozemsko vprašanje ni nastalo na italijansko pobudo. Odprto je postalo po vojni Anglije sprito konfliktu v Vzhodni Afriki. Šef italijanske vlade pa je storil vse, da bi omejil ta konflikt in se izognil njegovim evropskim posledicam. Prav tako je vedno izključeval, da bi bila italijanska akcija v Abesiniji takega značaja, da bi ogrozila ali manjšala interese drugih. Osvojitev Abesinije je notranja zadeva Afrike, ki ne more imeti nikakega vpliva na položaj v Sredozemlju; če pa tak vpliv vendarle obstaja, potem samo popravila, uravnotežena na korist Italije, posledice razdelitve nemškega kolonialnega plena med Anglijo in Francijo po svetovni vojni.

Italija ni ničesar storila za spremembo položaja kakor je obstojal v Sredozemlju prej, z eno besedo ničesar, s čimer bi

spremenila v tem morju dosedanje razdelitve sil. Vselej je kot nedvomno dogmo priznava načelo o življenjski važnosti tega morja za bistvene britanske interese. Bistveno pa spreminja sedaj razmerje sredozemskih sil nova angleška politika z novimi obožovalci, ustvarjanjem čedalje močnejših baz ter s političnimi in vojaškimi zvezami, ki jih je sklenila na mesto onih tekton sankcij. Nov položaj, ki je nastal v Sredozemlju, zasluži razčiščenje v pogledu vseh sredozemskih interesov, zlasti pa v pogledu italijanskih interesov, saj je vse nacionalno življenje Italije tesno zvezano s Sredozemjem.

Italija je pripravljena sporazumeti se z Anglijo tudi v tem vprašanju. Italijansko-angleški konflikt v Sredozemlju nima sedaj nobene podlage več. Mussolini je vsak trenutek pripravljen priznati pozicijo, ki si jo je Anglija ustvarjala do sedaj, in je ne želi niti najmanj oslabilati. S svoje strani pa želi tudi Italija, da Anglija prizna njene sredozemske interese

Velika rudniška katastrofa v Belgiji

Bruselj, 3. oktobra. k. V rudniku Grand Trait de la Bouverie blizu Monsa je nastala v roku 950 m globoko pod površjem eksplozija plina. V roku je bilo 50 rudarjev. Detonacija se je čula iz rova celo v bližnji vas. Prvi je reševalce alarmiral neki vozač, ki je bil sam lažje ranjen. Zaradi eksplozije se je strop rova vdrl in pokopal rudarjev, k sreči pa sta ostali na obeh straneh udara odprtini, skozi katere se je rešilo 35 rudarjev, ki pa so bili vsi ranjeni in so dobili zlasti hude opekline, ker je takoj po eksploziji nastal v rovu požar. Reševalci so z velikimi težavami dosegli izkopali izpod razvalin štiri mrtvece. Izmed ranjenecov je eden v bolnišnici umrl. Doselej pogrešajo še

11 rudarjev, ki so ostali pod razvalinami. Ko se je davi reševalna akcija nadaljevala, so nastale v rovu nove eksplozije, zaradi česar so morali reševanje prekiniti. Požar v rovu se vedno bolj razširja.

Kralj Leopold se je že večerj prijeljal v rudnik in je tolažil doselej rešene delavce. Tudi minister za delo se je pripeljal iz Bruslja in je nemudoma izdal več odredb glede podpora sirotam ponesrečenih rudarjev. Oblasti so v skrbah, da se ne bi požar v rudniku tako zelo razširil, da bi bilo treba zazidati kar več rovoev. V takem primeru bi bila popolnoma izključena rešitev ostalih rudarjev, če jih smrt že ni rešila najhujših muk.

Težkoče naših izvoznikov zaradi devalvacij

Zagreb, 3. oktobra. o. V zagrebški zbornici za trgovino in industrijo se je vršila danes anketa naših uvoznikov in izvoznikov ter zastopnikov zainteresiranih združenj in zvez, ki so kakorkoli prizadeti zaradi devalvacije francoske in švicarske valute ter drugih valut. Anketa je trajala dve uri. Generalni tajnik dr. Rudolf Čuvaj je obrazložil pomen današnjega sestanka in naglasil, da je vsakakor treba razpravljati o tem, kakšno stališče naj se zavzame napram novemu stanju, ki je nastalo na svetovnih tržiščih zaradi devalvacije valut. V času, ko so se valute devalvirale, so bile razne naše dobave v prizadete države že na poti ali pa so bile že sklenjene kupitve po dosedanjih tečajih dotičnih valut.

V debato so posegli zastopniki izvoznikov jaje, sušarskih izvoznikov lesa, general-

ni tajnik združenja industrijscev Marko Bauer in drugi. Govorniki so v glavnem zahtevali, naj se od vlade zahteva intervencija pri vladah držav z devalvirano valuto, da bi se sklenjene kupitve izvršile na podlagi prejšnje vrednosti dotičnih valut.

Zvedelo se je, da je Narodna banka pripravljena vse dobave, ki so bile izvršene do 26. septembra, obračunati po starih tečajih devalviranih valut. Kar se tiče posilk, ki so na petu ali glede katerih so bile sklenjene kupitve, pa bi se uredilo tako, da bi interesi posamič vlagali prošnje pri Narodni banki, naj se jim odobri obracun po starem tečaju devalviranih valut. Na sestanku so pooblastili trgovsko zbornico, da sestavi resolucijo v smislu sklepov današnje ankete.

KAJ še NE VESTE,

da mi danes izdelujemo

blago v angleški kakovosti po brezkonkurenčnih cenah?

VLADA TEOKAROVIĆ & KOMP.

PARAČIN

Tkanine za vsak žep in vsak okus.

Tovarniške prodajalne: LJUBLJANA, Gradišče 4 in v vsakem večjem mestu Jugoslavije.

Beležke

Odgodene občinske volitve

»Službeni list« banske uprave objavlja razglas, da se za nedoločen čas odgodi občinske volitve, razpisane za občine Križe, Naklo in Primskovo v kranjskem srezu. Kakor nam k temu iz Kranja poročajo, so bile v vseh teh občinah že sestavljene močne gospodarske kandidatne liste.

Občinske volitve po drugih banovinah

Kakor smo že zabeležili, so bile občinske volitve za primorsko banovino razpisane za nedeljo 15. novembra. Volitve so razpisane za vseh 96 občin te banovine. Izvzete so samo mestne občine, za katere ne velja splošni občinski zakon.

Kdaj bodo volitve v dunavski banovini, še ni znano. Na nekem shodu JRZ v Irigu pa je minister Stanković napovedal, da bodo tudi v tej banovini splošne volitve najbrž okrog sredi novembra.

Na Hrvatskem se izvajajo volitve na enak način kakor v Sloveniji, t. j. v etapah. Vsako nedeljo voli večja ali manjša skupina občin. Razmeroma veliko število občin bo volilo v nedeljo, 18. t. m. in v nedeljo, 25. t. m., med njimi tudi cela vrsta občin, ki mejijo na Slovenijo. Značilno za razmere na hrvatskem podeželju je, da skoro v vsaki številki »Hrvatskega dnevnika«, glavnega glasila HSS, izide po par izjav strankinega vodstva, s katerimi se razne kandidatne liste proglašajo za »odpadniške« in se vsem, ki bi jih volili, grozi z izključitvijo iz stranke.

Po volitvah v moravski banovini

Opozicijske stranke, ki so se udeležile po svojih pristaših volitev v moravski banovini, urejajo sedaj poročila o volilnih rezultatih in bodo ugotovile, katere občine se nahajajo v rokah njihovih pristašev. To akcijo vodijo na eni strani JNS, na drugi strani skupine združene opozicije. Ob tej priliki je v »Odkjek« izšla sledeča notica: »Z ozirom na številna vprašanja prijateljev iz moravske banovine, ali naj pristaši združene opozicije sedaj prekličejo izjave o svojem strankarskem pripadnosti, ki so jih pred volitvami izdali v pogledu razlogov morali dati gotovi stranki, sporočimo prijateljem, da ni potrebno, da se izpostavlja neprijetnostim s takimi naknadnimi javnimi izjavami in da zadostujejo izjave lojalnosti, ki so jih dali svojim organizacijam.«

Izjava Baričevićevega poslanskega kluba

Novi poslanski klub Jevtičevih disidentov pod vodstvom dr. Baričevića je večerj ves dan nadaljeval svoja posvetovanja o položaju, ki je nastal po združitvi bivšega Jugoslovenskega poslanskega kluba s poslanskim klubom JNS. Zvečer je bil o sklepih kluba izdan kratek komunikat, ki pravi med drugim:

»Člani novega Jugoslovenskega kluba vztrajamo slej ko prej na načelih narodnega in državnega edinstva in želimo, da bi v tem smislu podredile svoje delovanje vse politične skupine, ki zastopajo isto osnovno stališče naše narodne in državne politike. Od svojih dosedanjih klubskih tovarišev smo se ločili prijateljsko in smo prepričani, da bomo skupno nadaljevali borbo za narodne interese, čeravno nismo v isti politični organizaciji. Pri ločitvi nas niso vodili nikakoli osebni razlogi, marveč smo se ločili zaradi različnega stališča glede zbiranja vseh nacionalnih elementov.«

Seja banovinskega odbora JRZ za Slovenijo

Včeraj dopoldne je bila v Rokodelskem domu v Ljubljani seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Seji je predsedoval notranji minister dr. Korošec, ki je podal tudi politično situacijsko poročilo. O občinskih volitvah v Sloveniji je poročal tajnik banovinske stranke pisarne Tomazin, o volitvah v Zbornico za TOI dr. Kulovec, o razdelitvi kmetov pa minister dr. Krek.

Volilna borba v konjiškem srezu

Iz Konjic nam pišejo: V našem srezu je volilna borba že prav živahna, čeprav so volitve razpisane samo za nekatere občine. Vršila se je že cela vrsta sestankov, na katerih so nosilec kandidatnih list poročali volilec o svojih programih za gospodarsko delo v občini. Sedaj pa je sresko načelstvo prepovedalo vse take sestanke in preključilo celo že izdana dovoljenja za sestanke v občini Zreče. Tam je bilo tudi kaznovanih nekaj gospodarjev z denarnimi globami, ker so se udeležili likofa po dograditvi neke ceste in nekega mostu, pa je sresko načelstvo smatralo, da je šlo za neprijavljen politični sestanek.

Mladinski odbor JNS

»Jutro« od 25. septembra je objavilo notico o ustanovitvi mladinskega akcijskega odbora JNS za dravsko banovino. Med člani odbora je bil naveden tudi mag. ph. Albin Podvršič. Kakor smo bili naknadno obveščeni, je bila to pomota, ker g. Podvršič ni član imenovanega odbora.

Oroški vozčki najnovjših modelov

Dvokolesa, motorji, tricikli

Šivalni stroji pogrešljivi

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovačka cesta 4. Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Potresni sunki v Sloveniji

Ljubljana, 3. oktobra. Danes ob 16.48 se je v Ljubljani začutil lahak potres. Sledilo so si štirje sunki, ki pa niso razburili prebivalstva. Večji del so se namreč sunki čutili le v višjih nadstropjih, zlasti tudi v nebotičniku.

Maribor, 3. oktobra. Danes ob 16.48 so se v vseh mestnih predelih Maribora čutili močni, nekaj sekund trajajoči potresni sunki, ki jih je spremljalo zamašilo podzemsko grmenje. V stanovanjih so zažvenketala stekla na oknih in so se zamajale omare in drugi predmeti. Hujših nezdog ni bilo.

Ptuj, 3. oktobra. Tudi v Ptujju je bil popoldne potres. Okrog 16.30 se je zvrstilo več močnih potresnih sunkov, ki so jih ljudje še najbolj občutili v večnadstropnih hišah. Čulo se je tudi precej močno bobnenje pod zemljo, ki se je dvakrat, ponekod celo trikrat ponovilo. Potresni sunki so imeli smer proti jugo-jugozapadu in so trajali približno 4 sekunde. V Vičavi pri Ptujju, kjer

so stavbe po večini pritrilčne, so potres občutili še močnejše in so ljudje zbežali na prosto.

Potresi so v Ptujju in okolici zelo redki pojav. Ljudje se zadnjega potresa niti ne spominjajo. Po hišah so danes zaškrpali podboji na oknih in pri vratih in ponekod so se na mizah prevrnile vaze s cvetlicami. Zamajali so se lestenci in omare, ter drugi predmeti.

Tudi na avstrijskem Štajerskem

Gradec, 3. oktobra. w. Skoro po vsej Štajerski so popoldne okrog 16.45 čutili precej močan potres. V Gradcu so bili zabeleženi štirje močnejši sunki, ki se na prostem skoraj niso opazili, ki pa so se v stanovanjih zelo čutili. V višjih nadstropjih se je zaznalo pohištvo in na več krajih so popokale šipe v oknih, ki niso bila dobro priprta. Posebno močan je bil potres v zapadni Štajerski, kjer tako močnih potresnih sunkov že desetletja ne pomnijo. Znatnejše škode ni bilo, pač pa so se ponekod porušili dimniki.

Alarmi v taborih nasprotnikov JNS

Reorganizacija kluba JNS je ves nasprotniški tisk silno vznemirila. Če bi hoteli ponatisniti, kar pišejo danes listi od »Vremena« preko »Obzora« in »Jutrnjega lista« pa do ljubljanskega »Slovenca«, bi nam cela številka ne zadostovala. Pri tem je znano, da vsi ti listi napram JNS zavzemajo stališče, da je stranka že zdavnaj mrtva, da takorekoč ne obstoji, da nima nikogar za seboj in da je le še par generalov brez vojske, o katerih ni vredno, da bi človek govoril. Če pa se le kdo od teh generalov nekoliko premakne, že to beležijo isti listi kot važen politični dogodek in delajo kombinacije na vse strani.

Pred par dnevi je bil dr. Kramer tri dni v Dalmaciji, da je obiskal nekatere osebe prijatelje. Zagrebško časopisje je posvetilo osebi g. senatorja pozornost takorekoč na vsaki železniški postaji. Če se je v kavarni v Splitu pozdravil z gospodom Jovanovićem, če je v Dubrovniku srečal gospoda Petrovića, v Kotoru pa gospoda Pavlovića, so bile to same važne politične konference in takoj se je zopet ugalobalo, kakšne naklepe kuje JNS. Bujna fantazija zagrebških listov si je izmislila celo neko konferenco z bivšim ministrom dr. Stankom Švrlijo, čeprav g. dr. Švrlija tiste dni sploh ni bil v Dalmaciji.

Neumne izmiselnosti, da je šel dr. Kramer v Split pregovarjati senatorja dr. Desnica, naj za božjo voljo ne izstopi iz stranke, smo že primerno označili. Naj le še pristavimo, da prireja dr. Desnica skupaj s podpredsednikom stranke senatorjem Banjaninom ter s senatorjem dr. Andjelino-

vičem in nekaterimi poslanci ravno te dni po severnem delu Dalmacije uspele shode in sestanke pristašev JNS.

Kaj vse moreta povzročiti razočaranje in strah, je lepo videti iz večerjnjega »Slovenca«, ki kar na dveh straneh, v uvodniku in v pol ducata notic, svoje čitatelje prepričuje, da bo JNS sedaj zaradi okrepitve svojega poslanskega kluba prav gotovo in zares umrla. Ko človek čita, kaj je v teh odstavkih vse skupaj znečenega, se mora rest od srca nasmejati. Celo nekdanji bojevnik, ki so mu bili svojčas tako zelo simpatični, je »Slovenec« potegnil iz arhiva in jih prilepil dr. Kramerju. Od svojega opoldanskega pobratima je prevzel tudi g. Božo Maksimovića, s katerim bi se baje rad dr. Kramer pobotal. Kako se to strinja z nedavno trditvijo, da je g. Maksimović že itak vzor slovenske JNS in torej njen duševni vodja, o tem si gospodje v Kopitarjevi ulici očitno ne belijo glave, saj mislijo, da imajo njihovi čitatelji tako dobre želodce, da lahko prebavijo vse.

Po svojih lastnih trditvah je »Slovenec« tabor tako globoko zasidran v zaupanju ljudstva in tako vzvišen nad protijudsko JNS, da bi bilo naravno, da bi z njihovega stališča malenkostne skrbi, kaj bo z JNS, prepuštil pristašem te stranke samim. S tem pa, da o JNS stalno pišejo uvodnike, članke in notice, bijejo same sebe po zobeh in demantirajo svojo trditev, da je vse ljudstvo sklenjeno na njihovi strani. Tu nekaj ne bo štimalo.

Premestitev profesorjev

Beograd, 3. oktobra. p. Premošeni so: direktor realne gimnazije v Mureki Soboti Rudolf Pregelj za profesorja na realno gimnazijo v Mariboru, profesor realne gimnazije v Mariboru Josip Pirnat na klasično gimnazijo v Mariboru, profesor klasične gimnazije v Mariboru Tomaž Canjkar na realno gimnazijo v Mariboru in profesor II. realne gimnazije v Ljubljani Stjepan Korđić na realno gimnazijo v Osijeku.

V Bosni sneži

Sarajevo, 3. oktobra. o. V Sarajevu kakor tudi po vsej srednji in vzhodni Bosni je danes spet pričelo snežiti.

Krajevne zastopnike IŠČE tvornica alkoholnih pijač.

Prednost s kavcijo. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Agilenc«.

Nadzornika za zračenje

(Wettersteiger) iščemo, ki mora biti absolutno rudarske šole. Ponudbe na naslov Rudnik kamenog uglja Rtanj, Braće Mih a. d., Beograd, pošt. pretnaj 106.

NAZNANILO

Centenim odjemalcem in naročnikom naznanjamo, da bomo vodili po pokojnem očetu ČEVLJARSKO OBRT V GRADIŠČU IN VODOVODNI c. 5, še v naprej. Priporočamo se še za nadaljno naklonjenost.

Postrežba točna in cene nizke! BRECELJ IVANA in ANTON, sin.

Iz finančne kontrole

Beograd, 3. oktobra. AA. Premošena sta za starejšino glavnega oddelka finančne kontrole v Gornji Radgoni Davorin Golob, doslej v Varaždinu, za starejšino glavnega oddelka finančne kontrole v Varaždinu Ivan Perešić, doslej v Gornji Radgoni.

Otvoritev nove palače narodne skupščine

Beograd, 3. oktobra. o. Nova palača narodne skupščine bo posvečena 18. t. m. Dva dni pozneje se bo v njej že pričelo novo zasedanje narodne skupščine.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za danes: Razvedritev v severozapadnih krajih in primorju. Oblačno, morda sneg in dež v drugih predelih. Temperatura bo še padla. Solnce vzhaja ob 5.39 in zahaja ob 17.14.

Dunajska vremenska napoved za danes: Porast oblačnosti, ponekod padavine, nekoliko topleje, a še vedno precej mrzlo s severozapadnimi vetrovi.

Užaloščeni sporočamo, da nas je zapustila za vedno naša nadvse ljubljena hčerka

ANDREJKA

Na zadnji poti jo spremlimo v ponedeljek, dne 5. oktobra 1936, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Topniška ul. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. oktobra 1936. Globoko žalujoči: PRISTOV SONJA, roj. ACCETTO — mati; PRISTOV ANDREJ — oče; JELKA — sestra, ter ostalo sorodstvo.

Lokomobila

35-50 k. s.

fabrikata Wolf, rabljena, a v prav dobrem stanju, se poceni proda. Ogleđa se lahko med obratom.

KOPITARNA WINKLE, SEVNICA OB SAVI.

Naši kraji in ljudje

Novi predsednik vrhovnega sodišča za Slovenijo in Dalmacijo

Je postal ugledni naš pravnik g. dr. Jakob Konda, po rodu iz Semiča v Beli Krajini. O imenovanju, življenju in delu g. dr. predsednika je obširneje poročalo včerajšnje »Jutro«.

Slovo dveh vojaških dostojanstvenikov

Ljubljana, 3. oktobra

V zadnjem »Vojnem listu« so bile objavljene razne izpovedi v vojaški službi, o katerih je »Jutro« že poročalo. Na novo službovanje odhajata iz Slovenije dva visoka vojaška dostojanstvenika.

Divizijski general g. Peter Nedeljković, dosednji komandant dravske divizijske oblasti, odhaja v Beograd, ker je bil imenovan za inspektorja konjenice. General Nedeljković je doživljal nizko vojno akademijo leta 1903 kot konjenični častnik in že med balkanskimi vojnami je poveljeval konjeničnemu polku. Leta 1917 je postal poveljnik konjenične divizije. Med vojnami si je pridobil visoka domača in zaveznika odli-

kovanja. Divizijski general je postal leta 1933, bil je nekaj časa poveljnik vrbaske divizije, marca 1935 pa je prišel v Ljubljano kot komandant dravske divizijske oblasti. Slovenci pa smo ga spoznali in dovolj cenili že tedaj, ko je bil poveljnik 40. pešpolka. Med nami se je v pravem pomenu besede udomačil. Njegova soproga je iz ugledne škofjeloške rodbine Heimharjev.

Orožniški polkovnik
g. Kvintilijan Tartaglia,

dosedanji poveljnik dravskega orožniškega polka, pa nas zapušta, ker je bil imenovan za poveljnika dunavskega orožniškega polka. G. polkovnik Tartaglia je potomec stare patricijske in narodne rodbine iz Splita. S svojimi visokimi sposobnostmi in ose-

nimi vrlinami je mnogo koristil našemu orožništvu in povsod, kjer je služboval, si je poleg trajnih zaslug v službenem pogledu pridobil tudi globoke simpatije javnosti. Pred prihodom v Ljubljano je bil poveljnik zetskega orožniškega polka in po njegovi zaslugi se je poleg javne varnosti tudi civilizacija močno dvignila v črnogor-

skih krajih. Pod njegovim vodstvom so orožniške postaje z velikim uspehom vršile tudi vzgojno delo, ko so v najbolj za- puščenih krajih ustanovljale vzorna gospodarstva. Leta 1929 je postal komandant orožniške šole v Sremski Kamenici ter vne- to skrbel za najboljšo izobrazbo našega

orožništva. V Ljubljano je prišel aprila 1932, in se takoj zvil v naše razmere. Pri- ljubljen in spoštovan je postal, kakor tudi v polni meri zasluži. Prepričani smo, da bo tudi na svojem novem službenem mestu ohranil vse tiste globoke simpatije, ki so ga zvezale z nami.

Dajte ambulanto za živali!

Apel Društva za varstvo živali v Ljubljani

Pred dnevi so nas obiskali živinozdravniki iz bratske Bolgarske. Ob tej priliki smo iz- vedeli od njih, da ima Bolgarska, dasi skoraj za polovico manjša od naše države, približno isto število živinozdravnikov, kakor Jugos- lavija. Razlika je pa tudi v tem, da so vsi ti živinozdravniki, ki jih je okrog 600, na- stavljeni od države, pri nas pa komaj 450. Nadalje ima Bolgarska dobro urejeno veterinarsko fakulteto in več bakterioloških zavodov ter 150 veterinarskih ambulant. To so stalne postaje, kjer biva strokovno iz- obražen živinozdravnik, ki ima vse potreb- ne pripomočke za prvo pomoč, poleg tega tudi prevozna sredstva, da lahko pomaga oboleni ali ponesrečeni živali ali na mestu ali pa tudi na domu, in to le proti majhni odškodnini, a pri nas? Razen še nepopol- no urejene veterinarske fakultete v Zagre- bu in treh bakterioloških zavodov imamo samo eno ambulanto in to v Borovem v savski banovini, eno pa v miniaturi v Beo- gradu, ki živi le od podpore društva za var- stvo živali in rastlin. Za časa našega očeta živinozdravnika, pokojnega dr. Bleiwei- sa smo imeli v Ljubljani neke vrste bolni- šnico za živino, a prenehala je iz povsem neznanih vzrokov. Kako potrebne bi bile pri nas take ambulante za živali, nam vedo povedati živinozdravniki na klavnicah in oni, ki ogledujejo meso na deželi, nadalje ob- činske uprave, sreska načelstva, banovine

in vsi uradi, kjer se kopičijo prošnje za po- moč ob nesrečah pri živini. Če bi mogli na- ši veterinarji uspešneje in hitreje nuditi svojo strokovno pomoč, koliko narodnega premoženja bi se obvarovalo, koliko manj bi bilo gorja in solz, koliko beganj, skrbi in prošenj bi bilo prihranjenih!

Tudi za naše male domače živali, pse, mačke in pičice bi bila prava blagodat, če bi njih imetnikom bila dana prilika, v po- trebi najti ob obolenju ali nesreči hitro in izdatno pomoč.

Za uresničenje take ambulante, za enkrat vsaj v Ljubljani, deluje slovensko društvo za varstvo živali že dalje časa. Danes se s tega mesta obrača na vse odločujoče, ki jim je pri srcu blaginja živali, velikih ali malih, da podpirajo društvo v njegovem de- lovanju. Danes, ko praznujemo obletnico smrti sv. Franciška, onega velikega moža, ki se je odrekel vsem udobnostim tega sve- ta, ne samo v blagor revnim in ubogim ljudem, temveč je tudi posvetil svoje de- lovanje najubožnejšim neboljnim živalcem, se zamislimo v idejo uresničenja ambulan- te, oživotvorimo to institucijo, najdemo po- ta in sredstva, da olajšamo siročino in bo- lest trpečih živali, ki si same ne morejo pomagati. Približajmo se tudi v tem pogle- du modernim drugim državam ter pokaži- mo kulturo srca tudi na tem poprišču.

Društvo za varstvo živali v Ljubljani

Smrt inž. Vrtačnika še vedno nepojasnjena

Kemično preiskavo vodi Higijenski zavod v Beogradu

Ivanjica, 3. oktobra.

Lahko je razumeti, da je tragična smrt direktorja inž. Vojmilca Vrtačnika, do ka- tere je prišlo v tako izrednih, kar sen- zacionalnih okoliščinah, vzbudila v vsej slovenski javnosti tako živahno pozornost. Redki Slovenci, kar nas živi okrog lisan- skega rudnika, pa smo bili vendarle malo neprijetno prizadeti, ko smo imeli prili- ko videti, na kakšen način so nekatera poročila skušala pojasniti uganko, v ka- tero je smrt inž. Vrtačnika zavita. Vse tisto, kar ste pisali tam gori o nekem nemogočem vzdušju, ki da vlada v rudni- ku in po okolici, zlasti še tisto, kakor da bi bilo razmerje med delavstvom in nje- govim direktorjem takšno, da si pokojni inž. Vrtačnik nikoli ne bi bil upal brez revolverja iz hiše, prav nič ne ustreza re- šnici. Da inž. Vrtačnik v rudarski nasel- bini, pa tudi daleč po vsej okolici ni imel sovražnika, je najbolj zgovorno izpričal mrtvaški spreved, ki je bil po zunanem blešku sicer skromen, kakor je v teh kra- jih običaj, a se ga je udeležila velika množica občinstva.

Pogreba, za katerega ureditev se je z vso pozornostjo zavzel rudniški skla- diščnik Radosav Djordjević in pri ka- terem je obredne svečanosti opravil katoli- ški župnik iz Kraljeva, so se med drugim udeležili tudi generalni direktor rudnika Georges Petit iz Beograda in družabnik Kinkela pa skoraj vsi uradniki, predde- lavci in delavci podjetja. Izmed tukaj- šnjih Slovencev sta stopala v sprevedu samo predelavec France Pitamic in ru- dar Ivan Zafret, svojce direktorja Vrtač- nika pa je brzojavka na žalost prepozno dosegla, da bi se mogli udeležiti pogreba.

Sokolom na meji — polena pod noge!

Razveljavljena kupna pogodba za stavbišče v Gornji Radgoni

Gornja Radgona, 3. oktobra.

Dne 1. oktobra popoldne je bila seja gornjeradgonskega občinskega odbora pod vodstvom župana Franca Šantla. Vsa po- ročila so bila sprejeta soglasno brez ši- rših razprav, ki bi bile prav gotovo prin- esle drugačen izid. Med drugim je bilo sklenjeno, da se odda zemljišče pri ope- karni v Borecih s stanovanji vred v na- jem, če se obratovanje ne bo pričelo pri- hodnje leto. Originalno je bilo rešeno sta- novanjako vprašanje v novi občinski hiši, namreč: najemnine se ne znižajo, pač pa bodo dobile stranke mesečno po štiri brez- plačne karte za kopanje v občinskem ko- pališču, samci pa po dve. Osmovano bo olepševalno društvo, postavljen bo spo- menik radgonskim žrtvam, občina je za leto prispevala v ta namen 6000 Din. Poseben odbor bo skrbel, da bo spomenik odkrit ob obletnici prevoza žrtev dne 30. maja 1937. Na pločči bodo imena vseh padlih vojakov naše občine. Kolavdacija javnega kopališča ob Muri bo v torek 7. t. m. Drvenje avtomobilov in motorjev skozi trg se bo poslej kaznovalo.

Iz večine poročil je bilo posneti, da vse početje prejšnjega občinskega odbora ni bilo dobro, pač pa je umestno sedanje delo odbora, ki ga tvorijo po večini pri- staši JRZ. Posebno važna je bila obrav- nava kupne pogodbe s Sokolskim dru- štvom, ki jo je sklenil prejšnji odbor lani 8. novembra,

Od- bornik Franc Snoj je zdaj na seji zelo

Ob odprtem grobu sta se poslovila od po- kojnika družabnik rudnika Kinkela in uradnik Krsto Mojsilović, ki sta slavila njegove zasluge kot nameščence, tovari- ša in šefa. Na svežo gomilo so rudarji, predelavci in pa uprava položili vsak

svoj venec, delavci pa so svojemu iskreno ljubljenu direktorju postavili skromen križ.

Vse osebe rudnika, pa tudi vsa javnost v okolici z živahno pozornostjo pričakuje rezultatov, ki jih bo prinesla kemična analiza pokojnikovega drobovja. Pri sodni obdukciji so mu v želodcu našli okrog 100 gramov zastrupljene hrane, barva že- lodčnih sten pa je dala sklepati na pre- cejšno količino zaužitega opija. Kemično preiskavo je sodišče poverilo Higijenske- mu zavodu v Beogradu.

Prepričajte se v ogledalu!

Poglejte prav natančno zlasti notranjo stran spodnjih zob!

To je bolj preprosto kot se vidi. Varujte se pravočasno, tudi če ste bili dozdaj obvarovani od zobnega kamna — te grde rjavkasto črne plasti na zobeh, ki tiči navadno na notranji strani spodnjih zob in opravlja svoje uničevalno delo. Čistite svoje zobe redno s Sargovim Kalodontom. Kajti Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje sulforicinoleat, že neštetokrat preizkušeno sredstvo proti zobnemu kamnu. Z rednim čiščenjem zob s Sargovim Kalodontom se odpravi zobni kamen in se prepreči njegova ponovna tvoritev.

★ Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Ka- lodont. Koncentrirana sestavina, zelo var- na v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

delo Sokola, ki je za svoj načrt žrtvoval vse svoje premoženje, — namesto da bi bi bili po zrelem preudarku odobrili pri- dobitve za ves naš obmejni kraj, so ne- premišljeno zrušili pogodbo. Tam, kjer naj bi v kratkem zrasel Sokolski dom kot trdnjava Gornje Radgone in memento prežičim nasprotnikom za mejo, ostane stavbišče dalje gmajna. Ali bo morda te- lovadnica, ki jo bo nehoti vendarle mora- la zgraditi občina na lastne stroške, stala manj, kakor bi občina to pot žrtvovala? Prav gotovo ne, Toda, šlo je zgolj za ru- šenje dela prejšnjega občinskega odbora. Ali se tako krepi narodna zavest na ogra- ženi meji, ali se tako spoštuje in podpira nacionalno delo, ki bi moralo biti vseh nas skupna stvar, — o tem naj sodi jav- nost!

Vožnja v smrt

Kamnik, 3. oktobra.

K nesreči na železniškem križišču pred Duplico nam poročajo še naslednje ugo- tovitve: Po poizvedovanju od strani oblasti je dognano, da sta se na vozu poleg vo- znika peljali še dve ženski, ki sta doma iz Stahovice. Prisedli sta na voz že v Trzi- nu in se peljali z njim domov. V Mengšu so se vsi trije ustavili v neki gostilni in potem krenili naprej po cesti. Okrog 19. ure je bilo precej hladno in temno. Vsi trije so sedeli na levi strani voza, s hrbtom obrnjeni proti smeri od koder je prihajal vlak. V živahnem pogovoru vsi trije niso ob ropotanju voza slišali signa- lov in drdranja vlaka, na železniško progo pa tudi niso pazili, čeprav so vsi trije dobro poznali to okolico. Pred njimi je še vozil neki kolesar. Naenkrat sta ženski tik pred progo preplašeni zavpili: »Ježeš, vlaki! in skočili z voza. Ena je še pri tem dobila lažje poškodbe na nogi.

Voznik pa je, namesto da bi z vsemi silami potegnil za vajeti in ustavil konja, udaril z bičem po konju, da bi ušel pred vlakom čez cesto. Lokomotiva pa je bila hitrejša, zadela je v sredino voza in strašna nesreča je bila neizogibna. Kolesar je, kakor pripovedujeta ženski, tik pred lokomotivo smuknil na drugo stran in je še potem prišel povprašat če sta srečno ušli iz nevarnosti. Kdo bi bil ta kolesar, ne moreta vedeti, ker ga ne po- znata. Ženski sta pozno zvečer prišli do- mov v Stahovico, zbegani pod vtisom strašne nesreče, kateri sta le za las ušli. Voznika Leopolda Dornika so danes po- kopali na pokopališču na Homcu.

Kača z dvema glavama

Kočevo, 3. oktobra.

Neki kmet iz Smuke je prinesel v kočev- sko gimnazijo kačo z dvema glavama. Ka- ča je smokulja in njni glavi, ki popolno reagirata, sta tesno skupaj. Nenavadno ži- val je prevzel v varstvo g. prof. Uršič. Takšen primer je v živalstvu med plazilci redek in za strokovnjake zelo zanimiv. Smokulja z dvema glavama bo gotovo uvrščena kot redka igra prirode v zbirko kakega znanstvenega zavoda.

Pojav čudne kače je seveda podžgal ljud- sko domišljijo. Tako pripovedujejo ljudje, da so prinesli v Kočevje mladega znanja z dvema glavama, pravijo, da je zverina strašno krvoločna in da naglo raste. Morali so to hudo zver dobro ukleniti, redijo pa jo s samimi suhimimi hruškami, zakaj če bi ji dajali meso, bi se razvila v velikanskega znanja, ki bi bil nevaren za vse mesto...

V kinu Slag ob 11. dop.

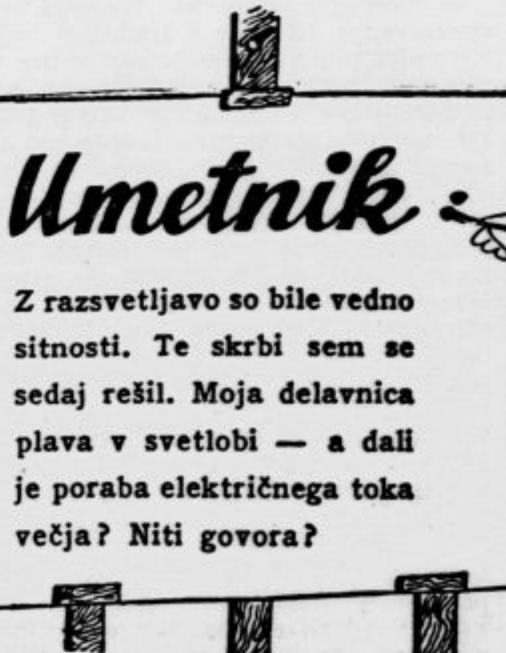
Fantastični film
po H. G. Wellsom romanu

**Konec
in preporod sveta**

Po znižanih cenah 3.50 in 5.50 Din

Po izpremembah invalidskega zakona

Rok za prijave po uredbi o izpremembah invalidskega zakona je potekel 30. sep- tembra in vloženih je bilo mnogo prijav na invalidsko sodišče. Vsak, kdor je kaj slišal o nekih izpremembah, je hitel s pri- javo, ne da bi se bil prej prepričal, če se bo njegov položaj sploh kaj izpremenil po novi uredbi. Mnogo prijav je bilo za- radi tega brez pomena in od aprila do konca septembra je moralo invalidsko so- dišče sortirati dospelje prijave. Oni, ki po novi uredbi ne morejo ničesar doseči, so svoje brezpredmetne prijave že dobili na- zaj ali pa jih bodo še dobili, prijave, ki odgovarjajo določilom uredbe, pa bo in- validsko sodišče reševalo v oktobru. Če bo na kako prošnjo prišlo neugodno reše- nje, ima prizadeti pritožbeni rok 15 dni, kakor tudi šestmesečni rok za ponovno sojenje. Vseh prijav ne bo mogoče naen- krat rešiti. Nekateri bodo dobili rešenja prej, ker so rešitve odvisne tudi od raz- nih poizvedb.

Tungstam

MITKA V DVOJNI VIJAČNICI

več svetlobe — za isti denar

Gospodarstvo

K trgovinski pogodbi z Italijo

Relativno majhni kontingenti za les

O vsebini trgovinskega sporazuma z Italijo se niso znane vse podrobnosti. Naša delegacija je v Rimu sklenila prav za pravi sporazum, in sicer sporazum o ureditvi trgovinske izmenjave in plačilnega prometa, nadalje sporazum o likvidaciji starih dolgov, ki so nastali do 1. oktobra t. l., in končno protokol o kontingentih. Doslej je bil v »Službenih novinah« objavljen le sporazum o ureditvi trgovinske izmenjave in plačilnega prometa, dočim se niso znane podrobnosti o vsebini sporazuma o likvidaciji starih dolgov in o vsebini protokola o kontingentih. Naši izvozniki in uvozniki se predvsem zanimajo za kontingente. Zanimanje nam na razpolago samo številke o kontingentih za naš izvoz v Italijo. Ti kontingenti so določeni po vrednosti in se nanašajo na dobo od 1. oktobra t. l. do 31. marca prihodnjega leta. Za posamezne vrste blaga so kontingenti naslednji:

goveda	8,7 milijona lir
živa perutnina	2,5 " "
zaklana perutnina	0,5 " "
sveže goveje meso	0,3 " "
jajca	1,0 " "
ribe	1,0 " "
pšenica	10,0 " "
koruza	10,0 " "
razne rude	5,0 " "
cement	1,0 " "
premog	0,5 " "
mehki les	7,0 " "
bukov les	2,5 " "
ostali les (hrastovina, orohovina itd.)	5,0 " "
drva	0,5 " "
les vseh vrst za kolonije	4,5 " "
ogljje	0,25 " "
vsi ostali proizvodi	2,25 " "
skupaj	62,5 milijona lir

Kontingent za izvoz goveje živine je razmeroma znaten in ustreza približno 80% prejšnjega izvoza. Precejšen je tudi kontingent za pšenico, ki prej pri izvozu v Italijo

ni igrala pomembnejše vloge, in kontingent za koruzo, ki ustreza 100% prejšnjega izvoza. Zato pa smo se bolj slabo odrezali pri perutnini in lesu. Izvojni kontingent za perutnino znaša le 3 milijone Din, kar predstavlja komaj 18% prejšnjega izvoza.

Les, drv in oglja bomo do konca marca prihodnjega leta izvozili le za 19,75 milijona lir. Od tega skupnega kontingenta za les pa skoro ne pride v poštev oni del kontingenta v višini 4,5 milijona lir, ki je namenjen za italijanske kolonije in je namenjen predvsem za Bosno in Gorski kotar. Kontingent za izvoz mehkega lesa v Italijo (brez kolonij) znaša komaj 7 milijonov lir (24 milijonov Din), dočim smo lani v prvem polletju izvozili v Italijo (brez kolonij) mehkega lesa za 150 milijonov Din. Kontingent znaša torej le 1/6 prejšnjega izvoza. Ugodnejši je kontingent za bukov les, ki znaša 2,5 milijona lir, (8,5 milijona Din), dočim je lani v prvem polletju znašal naš bukovine izvoz 29,4 milijona Din. Razmeroma velik pa je kontingent za les ostalega listnatega drevja, ki znaša 5 milijonov lir. Majhna sta tudi kontingenta za drva in oglje.

Slovenska lesna produkcija, ki je bila zaradi sankcij najhuje prizadeta, se je po gornjih številkah tudi sedaj najslabše odrezala. Kakor čujemo, pri pogajanjih z Italijo ni sodeloval predstavnik Centralnega odbora lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije, in sicer zaradi tega, ker bi moral Centralni odbor svojega predstavnika poslati na pogajanja na lastne stroške, nima pa za to primernih sredstev.

Naši izvozniki sedaj pričakujejo, da se bodo bolje odrezali vsaj pri razdelitvi kontingentov na posamezne pokrajine. Upravičeno zahtevajo, da dobi Slovenija, ki je utrpela zaradi sankcij tako veliko škodo, relativno večji del kontingenta, nego bi ji to pripadalo po svoji prejšnji udeležbi na izvozu v Italijo.

OBRTNA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE D. D. ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA V LJUBLJANI
GAJEVA ULICA 6

Račun pri poštini hranilnici št. 14003
Telefon 20-30

sprejema na obrestovanje

vsaki čas razpoložljive vloge na tekoče račune po 3%, na vložne knjižice po 4% na leto;

vezane vloge na tekoče račune ali na vložne knjižice:

po 4½% na 3mesečno odpoved in
po 5% na 6mesečno odpoved.

Obresti se pripišejo glavnici 30. junija in 31. decembra.

Stare in nove vloge so vlagateljem na razpolago brez vsakih omejitev.

90% hmeljskega pridelka prodano

Uradno poročilo banovinske hmeljske komisije dravske banovine od 3. oktobra 1936: V hmeljski kupčiji je postalo zanimanje in povpraševanje zopet živahniješe ter se kupujejo vse vrste hmelja. Cene so se nadalje učvrstile, kar pride do izraza zlasti v tem da presoja kakovosti posameznih vrst hmelja ni več tako stroga in da se tudi za slabše vrste dosežejo boljše cene. Tako se plačuje sedaj za izbrano prvovrstno blago 27 — 28 Din ter za napitino vred že tudi nekaj čez, za prvovrstno 25 — 26 Din, dobro srednje 23 — 24 Din, srednje 18 — 22 Din, slabo srednje 14 — 17 Din in za slabše do 14 Din za kg. Zaključna tendenca je zlasti za najboljše blago prav čvrsta.

Računa se, da je prodanih doslej iz prve roke že blizu 90% letosnjega pridelka. Komisija za kontrolo in označevanje hmelja je overila do danes 4994 tovornov hmelja letnika 1936, v skupni kosmati teži 8.789 stotov.

Gospodarske vesti

— Posledica devalvacij za naš tujski promet. Zadnja leta se je pri nas tujski promet iznozemcev prav občutno dvignil. Zlasti turisti iz Češkoslovaške, Nemčije in Avstrije, pa tudi iz zapadno evropskih držav so v velikem številu posekali naše kraje predvsem zaradi tega, ker so naše cene nizke in se pri nas z visokovrednimi valutami razmeroma poceni živijo v nasprotju s Francijo, Švicco in Italijo, kjer je zaradi valutnih razmer tujski promet silno nazadoval. Po devalvaciji franc. in švic. franka in po morebitni devalvaciji lire pa se bo v tem pogledu marsikaj spremenilo. Francija, Švica in Italija so izrazite tujsko-prometne države, ki lahko inozemskim turistom mnogo nudijo. Sigurno je, da se bo sedaj po izvršenem zmanjšanju vrednosti francoske in švicarskega franka usmeril tok inozemskih turistov v večji meri v ti dve državi, kar bo v škodo našemu tujskemu prometu.

— Konferenca o uporabi lesnega plina kot gonila za motorje. Minister za gozdove in rudnike je začel akcijo za propagando uporabe lesnega plina in lesnega oglja kot gonila za motorje. V ta namen bo sklical v kratkem konferenco v ministristvu za gozdove in rudnike. Zato se opozarjajo gospodarstveniki, privatni inijejtorji, tovarne za plin in lastniki motornih naprav in strojev s pogonom na lesni plin ter drugi zainteresenti, ki žele sodelovati v tem vprašanju, da se javijo osebn ali pismeno pri oddelku za vrhovno nadzorstvo pri ministristvu za gozdove in rudnike.

— Shod trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev. Na nedavni skupni seji Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj in Saveza obrtniških združenj kralj. Jugoslavije je bilo sklenjeno da nastopijo trgovci, obrtniki in gostilničarji solidarno za svoje zahteve in da v podporitev te svoje solidarnosti prirede 4. oktobra po vseh večjih mestih Jugoslavije na isti dan skupne protestne shode proti za-

poslavljanju njihovih gospodarskih interesov. V Ljubljani bo skupno stanovsko zborovanje v veliki dvorani Trgovskega doma danes ob 11. uri dopoldne. Akcijski odbor vabi trgovce, obrtnike in gostilničarje, da se polnoštevilno udeležijo tega zborovanja ter s tem solidarno podprejo svoje gospodarske zahteve.

— Društvo Fonikovih zavarovalcev v Ljubljani bo imelo svoj ustanovni zbor v soboto 10. oktobra ob 20. uri v kletni dvorani hotela Miklić v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1) poročilo pripravljalnega odbora, 2) čitanje pravil in sklepanje o ustanovitvi društva, 3) volitev odbora in nadzorstva, 4) slučajnosti. Vabljeni so vsi prijavljeni člani, kakor tudi oni, ki se prijavijo do vstetega 8. t. m. pripravljalnemu odboru (gospod Ivan Jeras, ravnatelj trdnice »Sladkorec« v Ljubljani—Ljubljanska kreditna banka) — Pripravljalni odbor.

— Uradni tečaji za oktober. Finančni minister je za oktober določil naslednje uradne tečaje: napoleonor 290 Din, 1 zlati turška lira 330, 1 anglejski funt 234, 1 ameriški dolar 43,50, 1 kanadski dolar 43,20, 1 nemška marka 14,50, 1 poljski zlot 8,20, 1 avstr. šiling 8,50, 1 belga 7,35, 1 madž. pengő 8,90, 1 brazilski mil-rajs 2,40, 1 egiptski funt 225,50, 1 urugvajski pezos 20, 1 argentinski pezos 12,40, 1 turška papirnata lira 34,70, 100 švicarskih frankov 1427,50, 100 francoskih frankov 288,50, 100 italijanskih lir 330, 100 albanških frankov 1410, 100 holandskih goldinarjev 2945, 100 bolgarskih levov 47,50, 100 rumunskih lejvov 35, 100 danskih kron 980, 100 švedskih kron 1135, 100 norveških kron 1108, 100 španskih pet 500, 100 grških drachm 41, 100 češko-sl. kron 180, 100 finskih mark 97, 100 letonskih latov 1110.

— Nezgodni prispevki. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja: Nezgodni prispevki so 1. septembra zvišani po naredbi ministristva za soc. politiko in nar. zdravje (št. 59.938 od 8.8.1936) od 7% na 8% zavarovane medse pri nevarnostnem odstotku 100. Prispevki za bolezen, borzo dela in delavsko zbornico pa so ostali nespremenjeni. Za bolezen velja 7% tarifa, za borzo dela 10% in za delavsko zbornico 5% od 6% bolniškega prispevka. Ker se vsi ostali prispevki računajo na osnovi bolniškega prispevka, sporočamo delodajalcem, da se more neugodni prispevek izračunati takole: Najprej se spremeni končni znesek 7% bolniškega prispevka v 8% boln. prispevek tako, da dosedajni znesek delimo s 7 in dobijemo kvocijent pomnožimo z 8. Ta zmnožek 8% bolniškega prispevka pomnožimo z onim nevarnostnim %, v katerega je obrat uvrščen. Nevarnostni odstotek je razviden z vsakega plačilnega naloga v zgornjem desnem robu. Urad bo računal neugodne prispevke s pomočjo že v naprej izračunanih koeficientov. Koeficienti so izračunani za vsak nevarnostni odstotek od 1 do 100, da ni treba spreminjati 7% bolniškega prispevka na 8%. Neugod. prispevek dobimo po tem postopku tako, da končni znesek 7% bolniškega prispevka, ki je razviden na vsakem plač. nalogu, enostavno pomnožimo s tistim koeficientom, ki ustreza onemu nevarnostnemu odstotku v katerega je obrat uvrščen. Vse delodajalce naproša OUZD, da upoštevajo gornja navodila.

Radijskim naročnikom!

Radijske naročnike, ki so se v teku letošnjega leta prijavili, naproša uprava ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče in film »Vaš Val«, da ji po dopisnici sporoče točen naslov, nakar jim bo uprava poslala brezplačno in neobvezno na ogled nekaj številček te revije. Pišite na naslov: »Naš Val«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Revija stane na mesec le 12 Din.

Revija »Naš Val« prinaša na 32 straneh ročne in pregledno urejene sporede vseh domačih in inozemskih radijskih postaj. Poleg programskega dela prinaša »Naš Val« stalno prispevke iz radijskega, gledališkega in filmskega sveta in prevod znamenitega dela dr. Waldemara Wasielewskiego Telepatija in jasnovidstvo, ki spada med najboljše dela s tega področja in se odlikuje še po tem, da je v zvezi strogo znanstveni vsebini pisano v lahko razumljivem slogu in napetem pripovedovalnem tonu.

Nadalje izhajajo v »NASEM VALU« v prilogi »Po opernem svetu« točni libreto oper, ki jih pripravljajo naše gledališče in ki so na sporedu evropskih oddajnih postaj. Do sedaj so izšla naslednja dela: Richard Strauss: Kavalir z rožo (št. 11), Jules Massenet: Manon (št. 12), Leoš Janáček: Katja Kabanova (št. 12), G. Verdi: Trubadur (št. 13), W. A. Mozart: Don Juan (št. 14), Ch. Gounod: Faust (št. 15), G. Donizetti: Lucia di Lammermoor (št. 16), St. Moniuszko: Halka (št. 16), G. Verdi: Ples v maskah (št. 17), W. A. Mozart: Carobna piščal (št. 18), Auber: Fra Diavolo (št. 19), G. Verdi: Otello (št. 19), R. Zandonai: Francesca da Rimini (št. 20), R. Leoncavallo: Pagliacci (št. 21), P. Mascagni: Cavalleria Rusticana (št. 21), Fr. v. Flotow: Marta (št. 22), G. Bizet: Carmen (št. 23), G. Verdi: Rigoletto (št. 24), G. Puccini: Madame Butterfly (št. 25), L. Janáček: Jenůfa (št. 26), G. Puccini: La Bohème (št. 27), G. Verdi: La Traviata (št. 28), A. P. Borodin: Knez Igor (št. 29), R. Wagner: Norimberski mojstri pevci (št. 30), H. Wolf: Corregidor (št. 31), L. Beethoven: Fidelio (št. 32), G. Verdi: Falstaff (št. 33), W. A. Mozart: Così fan tutte (št. 34), J. Halevy: Židinja (št. 35), G. Puccini: Manon Lescaut (št. 36), G. Puccini: Tosca (št. 37), R. Wagner: Tristan in Izolda (št. 38), G. Verdi: Aida (št. 39) Risto Savin: Matija Gubec (št. 40).

— Dobave. Blegoška režijska komisija v Skofji Loki sprejema do dne 26. t. m. ponudbe za dobavo 110.000 kg portlandskega cementa. Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do dne 1. oktobra ponudbe za dobavo 10.000 kuvert. terpentina, krita za okna, laka, pralne sode in mila. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice v Tivtu sprejema do 4. oktobra ponudbe za dobavo razne barve in čopičev in do 10. oktobra za dobavo barijerne nitrate, magnezije in lovskih kapsul. Dne 23. t. m. bo v inženjerskem oddelku šlaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani zaključena očetna licitacija za razna popravila v oficirskem domu v Ljubljani in 10. oktobra za popravilo konjušnice kasarne »Kralja Petra I.« v Ljubljani.

Direk rudnika v Brezji do 15. t. m. ponudbe za dobavo prenosnega instrumenta za merjenje, do 22. t. m. za dobavo raznega mizarskega orodja ter raznih svedrov. Dne 5. t. m. bo v intendanturi šlaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani očetna licitacija za dobavo mesa za čas od 1. oktobra 1936 do 31. marca 1937 za potrebe ljubljanske garnizije.

Borze

Devize

Curih, Beograd 10, Pariz 20,30, London 21,44, Newyork 434,50, Bruselj 73,10, Milan 33,50, Amsterdam 230, Berlin 174, Dunaj 75, Stockholm 110,55, Oslo 107,70, Kopenhaga 96,75, Praha 117,55, Varšava 81,50, Budimpešta 85,75, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 3. oktobra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 114,75, za maj 113,25, za julij 109,25; koruza: za dec. 94,625, za maj 90,375, za julij 86,50.

+ Winnipeg, 3. oktobra. Začetni tečaji: pšenica: za okt. 109,875, za dec. 108,25, za maj 109,50.

VINO

+ Vinsko tržišče v dravski banovini in drugod (3. t. m.) Pričela se je malenkostna kupčija z novimi vini, oziroma mošti, zlastno pa največ s portugalsko, ki so jo prejšnji teden in ta teden povsod natrgali. Kvaliteta je dobra množina pa komaj polovica v primeri z lanskim letom. Zato je tudi cena višja, in sicer od 4,50 Din. navzgor. Splošna trgatve se pa prične prihodnji teden, od 5. t. m. naprej, če bo količjak vreme vpoščalo, ker ponekod je pričelo grozde vplu dežja in nizke temperature precej gniti. Kakšne bodo povprečne cene, se sedaj še ne more ugotoviti, vsekakor pa bodo višje od lanskih. Tudi v Dalmaciji postajajo cene čvrstje, ker je izpad večji, nego se je prvotno mislilo. Izjemo v nizkih cenah dela, kakor vedno, le Banat. Kljub temu je pa zanimanje za domača vina večje, ker so bolj prijetna in bolj prilagojena okusu naših konsumentov.

Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov

(Nadaljevanje)*

Kaj so kmečki dolгови?

Za kmečke dolgove se smatrajo vse obveznosti zasebnopravnega značaja v denarju ne glede na to, s katere osnove izvirajo, in ne glede na to, ali jih dolguje kmet kot glavni dolжник ali kot porok. Porok ali solidarni dolжник, najsi ni kmet, odgovarja za obveznosti, kakor glavni dolжник — kmet. Obveznost solidarnega dolžnika ali poroka se smatra za njegov dolg šele tedaj, kadar mora to obveznost izpolniti. Uredba obsega tudi dolgove tistih kmetov, ki so prišli v konkurz pred 20. oktobrom 1932.

Za kmečke dolgove se ne smatrajo: dolgov kmetov, ki skupaj ne dosežejo 250 Din in dolgov kmetov, ki skupaj presegajo 500.000 Din; javne davščine in v zakonom predpisane pristojbine; blagovni dolgov do višine 500 Din, ki so nastali izza dne 20. oktobra 1931, če niso spremenjeni v menične terjatve; dolгови, ki so kriti z ročno zastavo; terjatve za vzdrževanje, ki pristojno komu zoper dolžnika kmeta po dolžnikovi vzdrževalni dolžnosti; terjatve, ki izvirajo iz kaznivih dejanj; terjatve za plačo (mezdo) oseb, zaposlenih v dolžnikove gospodinjstvu ali gospodarstvu; terjatve obrtnikov do 500 Din za opravljena obrtna dela po 20. oktobru 1931. Približno, obveznice in druge pisane listine, v katerih se navaja, da izvirajo iz nakupa blaga ali iz obrtnega dela, ne dokažujejo, da je terjatev res na tej osnovi nastala.

Obveznosti iz dedovanja in nasledstva

Za kmečke dolgove se ne smatrajo obveznosti, ki izvirajo iz dedovanja in tudi ne obveznosti iz nasledstvenih pogodb katerekoli vrste (darilna pogodba, izročilna pogodba in podobno). Če misli dolжник dedič ali sopodobenik, ki je kmet po tej uredbi, da je dobljena nepremična imovina, iz katere se mora izplačati drugim dedičem ali sopodobenikom dedščina ali nasledstvo v denarju, izgubila več kakor 25% svoje vrednosti v času, ko je dolg nastal, sme v letu dni od dne, ko dobi ta uredba moč, zahtevati, naj sodišče ta dolg zniža sorazmerno z zmanjšano vrednostjo te nepremične imovine. To znižanje pa ne sme presegati 50% prvotnega dolga.

Za dolgove nastale izza 20. aprila 1932, se smatrajo tisti dolгови, ki so dejansko novi, ne pa tudi dolгови, ki so nastali s prenovitvijo starega dolga, n. pr. z običajno prolongacijo menic in podobno. Ob prenosu imovine ali dela imovine od osebe, ki je kmet po tej uredbi, na drugo osebo, uživa novi lastnik olajšave po tej uredbi glede prevzetega dolga samo tedaj, če se je izvršil prenos po dedovanju in če je tudi novi lastnik kmet po tej uredbi.

Prepisi te uredbe se ne nanašajo na terjatve Narodne banke, Državne hipotekarne banke in Privilegirane agrarne banke, kolikor ni to izrecno navedeno v tej uredbi v poznejših poglavjih. Narodni banki je prepovedano, da v obsegu svoje pristojnosti posebej odloči o olajšavah tistim svojim dolžnikom, na katere bi se ta uredba sicer nanašala.

Odstopljene terjatve

Če je upnik svojo terjatev nasproti kmetu, obsežno s to uredbi, odstopil kakri kre-

* Glej »Jutro« od 2. t. m.)

Obleke za jesen in zimo

Naši domači obrtniki lahko ustrezajo vsem zahtevam po solidnih cenah

Kadar se govori o kulturi naroda se vedno poudarja to, kar pri narodih najprej vidimo, če stopimo preko meje v tujino. Govorimo, da nam pada prvi pogled na stavbarstvo in arhitekturo, na tisto umetnost, ki predstavlja zunanjo obliko in zunanje zrcalo kulture naroda. Mnogokrat čitamo v naših časopisih poročila o utisih, ki jih je dobil pisec v inozemstvu pri raznih narodih. V takih poročilih čitamo kako narodi napredujejo, da se to vidi na ulici, v prometu in zabaviščih itd. Veliko važnost pripisujejo tudi obleki. Naše dame, pa tudi precejšen del gospodov ki potujejo v inozemstvo, se živo zanimajo za modo odnosno opazujejo, kako se ljudje oblačijo. Pravilna je trditev, da se tudi na oblačilu presoja kulturni napredek posameznih narodov, pokrajini in mest. Naj bo dovoljeno, da spregovorimo danes, ko se nam bližata jesen in zima, nekaj o slovenski kulturi z ozirom na oblačila naših dam in gospodov. Kar se tiče mode, so naše dame precej na višku in nadkričujejo gospode. Vendar pa se zaostajajo v primeri z drugimi narodi naših sosedov, kjer polagajo veliko važnost na toaleto, zlasti na kakovost, strokovno dovršenost in okus. Kar pa bi smeli kritizirati, je dejstvo, da mnoge naše dame neupravičeno podcenjujejo naše domače salone. Isto velja tudi za gospode, pri katerih prevladuje v veliki meri mnenje, da naši domači obrtniki in naše obrtnice ne znajo zadostiti željam naših dam in gospodov, četudi so že ponovno na razstavah in modnih revijah dokazali svojo popolno znanje in strokovno dovršenost izdelkov. Sprito teh dejstev morajo naši krojači, in čevljarji in naše krojačice in modistke na žalost gledati, kako naša modna in nacionalna publika uvaža svoje oblačilne potrebe za drag denar iz inozemstva in celo iz nam sovražnih držav. Iz gospodarskega in nacionalnega vidika, je to za naše narodno gospodarstvo velika škoda.

Iz gospodarskega vidika navedenih oblačilnih strokov pa obstojajo še druge težkoče: nelojalna konkurenca konfekcijske industrije, sušmarstvo in delo krojačic po hišah. Razna industrijska podjetja oblačilne stro-

ke, ki jim druge države niso dovolile postaviti obratov, so pri nas dobro došla in obratujejo nemoteno. S pompozno reklamo zavajajo našo publiko. Na drugi strani pa ubija našega narodnega, domačega rokodelskega mojstra in pomočnike že to, ker ne najde dela, čeprav je voljan delati in si pošteno služiti svoj vladanji kruh. Nimo nobenih posebnih življenjskih zahtev, je vstavljen in skromen, pa ne najde nobenega izhoda. Kaj pa naj počnejo ti ljudje, ki morajo živeti in hodo delati na svoji rodni zemlji ter kličejo pomoči in zaščite od svojih lastnih bratov.

Bliža se oktober, ki je od lanskega leta še dobro v spominu (redukcija plač). Delavnice krojačic, čevljaric, modistik, izdelovalke perila, in čevljarja so prazne z malenkostnimi naročili. S strahom čaka, kaj mu bo prinesel razvoj časa, če mu bo dana možnost vzdržati se na površju ali pa bo primoran vrniti obrtni list in se na ta način otresti obveznosti, ki jih mora po zakonu izpolnjevati.

Vseh teh skrbi in težav našega malega človeka ne pozna širša javnost. Zato je potrebno, da se to javno pove, da se na naša javnost znala ustvariti sliko gospodarskega in socialnega položaja našega malega človeka, rokodelskega mojstra in mojstrice in njihovih pomožnih osebja.

Bliža se zima, ko je treba prekriti obleke, klobuke, čevlje, perilo itd. Naši obrtniki in obrtnice oblačilnih strokov obračajo na našo javnost, na našega konzumenta, ki naj upošteva težaven položaj obrtnika in naj odda svoje naročilo domačemu rokodelskemu mojstru in domači mojstrici. S tem bodo podprli našega slovenskega obrtnika, njih družine in pomožna osebja, pa tudi njim samim bo v korist.

Znano je in naj ne bo prikrito, da trpijo naše legalne obrtnice krojačice veliko škodo, ker jim nepoklicane in nelegalne odje dajejo kruh s tem, da delajo po hišah. Veliko je med njimi takih, ki nimajo dovolj strokovne vzposobljenosti. Skodujejo legalni obrtni, ki nosi davčna bremena, obenem pa državnih blagajni, kajti nelegalne obrtnice se skrivajo pred obdavčenjem. Vse panoge oblačilnih strokov pa občutijo hudo konkurenco od industrijske konfekcije, ki lahko žrtvuje ogromne vloge za reklamo. Obrtniki in obrtnice oblačilnih strokov, zlasti krojačice strokov, so se v zadnjem času temeljito posvetovale, kako naj najdejo izhod iz dosedanje situacije, da se vzdržijo na površju. Obračajo se na kupujočo javnost in prošnja, naj za jesen in zimo odda svoja naročila izključno domačim rokodelskim mojstrom in mojstricam, kjer jim bo najbolj postrženo. S tem bo pomagano tudi rodbinam naših obrtnikov in pomožnemu osebju. Naši mojstri in mojstrice so se za novo sezono temeljito pripravili in bodo dobljenim naročilom posvetili vse skrb in pozornost, vse pa bodo izvršili po solidnih cenah. Kajti njih geslo je: Ne iščemo podpor, pač pa dela, ker hočemo delati in pošteno živeti.

F. Iglar

Poskusite še danes!

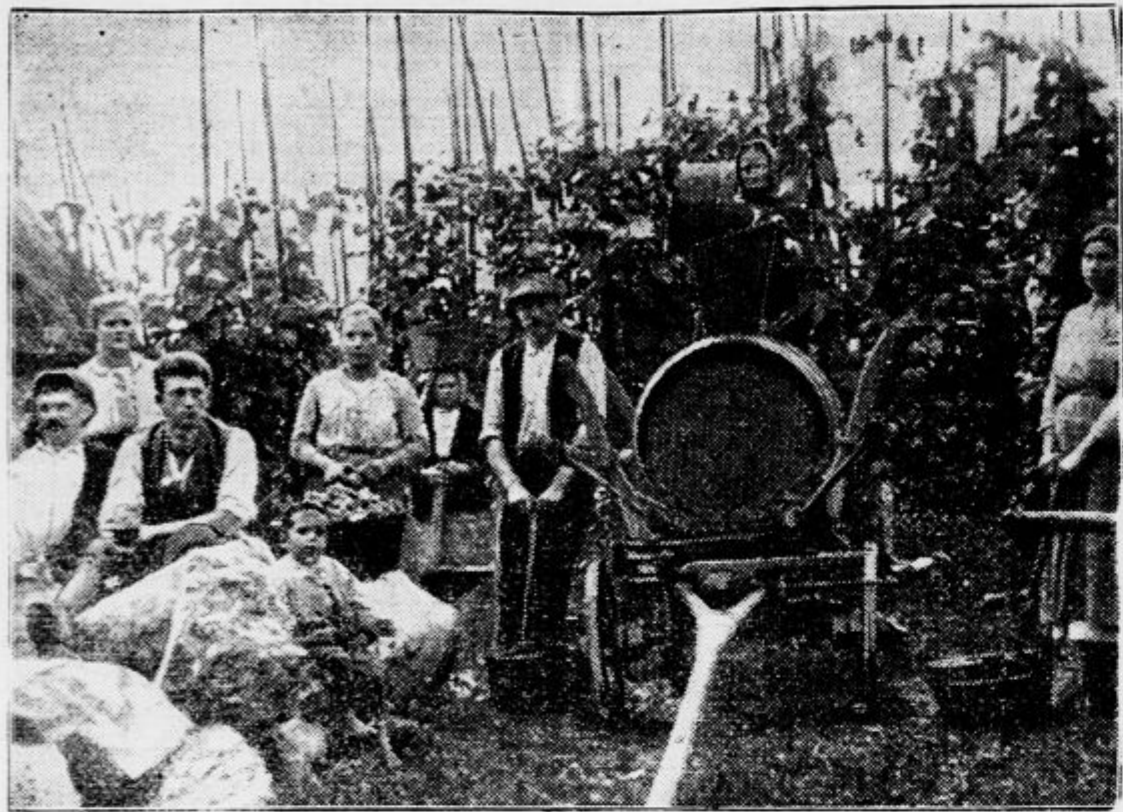
Čudodelen je učinek radijevih žarkov na zobno meso in zobe!

V tej siliki vidite v posebnem aparatu tkz. spintariskopu vidno delovanje žarkov radioaktivne substance, ki se nahaja v **DORAMOD** zobni kremi v točno vnaprej določeni množini. Neizmerno majcen delci žarkov, imenovanih »alfa-žarkov«, padajo na vse strani ustne votline in zobnega mesa ter je masirajo polne štiri ure. Zobno meso se s tem utrjuje, krvni obtok je pospešen, izločevanje sline postane večje. S tem se krepe naravne obrambne sile, zakaj silna vsebuje snovi, ki uničujejo škodljive bakterije. Znanja sklenina se ne poškoduje, zobje postanejo lepo bleščeče beli. To vse premore pri nas samo **DORAMOD** radioaktivna zobna krema.

Dobite jo povsod.

Spet čriček prepeva — v trgatev velepa...

Žal bo letošnja trgatev v mnogih goricah zelo pičila

Glavna trgatev je pred durmi, zato ne bo odveč, če podam nekaj kratkih navodil glede trgatev same, glede morebitnega sladkanja ter glede nadaljnjega ravnanja s takim moštvom.

Kar se trgatev same tiče, velja geslo, da grozdje potrgamo, ko je popolnoma zrelo, to je: ko grozdni peclji vsaj do polovice oleseni, ker le tako grozdje da prvovrstno vino. Če nas pa slabo vreme prisili do

zgodnejše trgatev, potem je treba večje pozornosti. Predvsem moramo odbrati zeleno in gnilo zase, zrelo in lepše grozdje pa zase. Na vsak način se mora odbrati vse gnilo posebej in tudi posebej prešati, ker gnilo grozdje največ škoduje dobremu moštu med kipejem in pozneje vinu na okusu.

Gnilo in nedozorelo grozdje takoj izprešamo; če ga je malo, skupno, če ga je mnogo, pa gnilo posebej ter ga takoj izlužimo

na znan način, namreč, da ga nalijemo sproti v močno zažveplan sod ali v kad. V slednjem primeru ga bisulfittiramo s kalijevim metabisulfittom in dobro premešamo. Čez pol dneva do enega dneva pretočimo čistejši mošt v nezažveplan sod, da tam zase povre. Zaradi hitrejšega zavretja in povretja mu zdaj dodamo že pripravljenih umetnih kvasnih gliv, ali drugega že kipečega zdravega mošta.

Mošt zdravega grozdja pa pustimo kar enostavno popolnoma povreti po krajevnem običajnem načinu in po sorti. Tako pustimo n. pr. dolensko črno, odnosno cviček povreti na tropu (zmaščeno ter vsaj deloma zrebljano grozdje), da postane polnejše in temnejše.

Kdor bo sladil, mora dodati sladkor v dovoljeni množini koj ob začetku kipeja, ali vsaj med burnim kipejem, ne pa ko je mošt že pokipel. Pozneje dodani sladkor moti končno kipeje in dozorevanje vina, ki se eventualno lahko še pokvari. Sladkor se mora še pred dodatkom posebej v moštu popolnoma raztopiti, in nato šele drugemu kipečemu moštu doliti.

Možno je, da bo med trgatevjo, oziroma med vrenjem v kleti prenizka temperatura (izpod 10° C), ki bo kipeje kuriti, ali pa mošt segreti vsaj na 15° C, da čim hitreje povre. Najboljša temperatura je okrog 25° C. Za tako ogrevanje mošta se poslužimo, kjer je upeljana elektrika, posebnih električnih priprav (segrevalnih palic), drugače pa segrejemo nekaj mošta na 50 do 60 stopinj C, ter ga pomešamo s drugim ohlajenim moštom v sodu. Segrevani mošt ne sme v kotlu zavreti, ker bi se s tem na okusu pokvaril. S takim moštom ravnamo dalje kakor običajno s vsakim moštom in vinom.

lavci polnili v stiskalni koš. Vretna so zavlila in iz krnice se je vlij sladki vinski sok po ceveh v pripravljene sode v kleti. Skrbni in delo vsega leta je bilo pozabljeno, gospodar, viničar in ostali delavci zadovoljni, za likof je zapela harmonika in mladina se je zavrtela.

Letos — obup in siromaščina

Vsa drugačna pa je slika letošnje jeseni. Neugodne vremenske razmere med letom, katastrofalni pojav peronosporne in druge bolezni na trti so uničili upanje viničarjev. Pričakovani pridelek vina je izostal in s tem vsa sredstva za plačilo nastalih obveznosti in nakup zimskih potrebščin. Redki so oni eretniki, ki bodo pridelali polovico običajne letine, pretežna večina bo nabrala le četrtino, veliko jih je pa tudi, pri katerih branje slioh odpade, ker je vse uničeno. Močne padavine pomladi in v težki zemlji onemogočile razvoj krompirja in fižola, ki so glavna hrana prebivalstva, nastop suše

poleti pa je v hribih ozemlju onemogočil razvoj od vlage preostalega ter stisnil krušna žita in koruzo, da po večini niso dobili niti semena povrnenega. Težka pest bede in pomanjkanja je udarila z najkrušejšo silo na te kraje. Na tisoče najrevnejših članov viničarskih in kočarskih družin se bo moralo preriti skozi trdo življenje ob pomanjkanju in gladovanju. Pa ne samo tem, tudi ostalim posestnikom se ne bo leto drugič godilo. Ne oziraje se na oblastne določbe časa pričetka trgatev je večina vinogradnikov predčasno že obrala svoje vinograde. Vse delo je šlo tiho in mirno od rok. Izostala so običajna povabila za pomoč pri sorodnikih in sosedih, vsak je opravljal trgatev na tih sam, kakor da bi kradel preostali pridelek na svojem zemljišču. Nismo čuli pesmi fantov in deklet. Ni se slišal brezskrbni smeh in ukanje, ki bi odmevalo od sosednjih gričev. Mrko in skoraj neprijazno je lice našega, drugače veselega Haložana. Na obrazu se mu vidi beda in ektrb za bodočnost. Otroci bledih lic v razcapanih oblekah ne kažejo one mladostne živahnosti kot običajno, ampak se plaho sukajo okrog staršev. Zaradi pomanjkanja zadostne in zdrave hrane nosijo mnogi kal boleznij v šibkem telesu. To je žalostna ali na žalost povsem resnična slika današnjega obupnega položaja v Haložah. Narod propada gospodskemu, fizično in moralno. Kraja poljskih pridelkov, osobito pa grozdja, ki so jo smatrali svojčas za najgrši prestopok in največji greh, je danes na dnevnem redu. Vlomi v prazne hiše in v kleti so vedno pogostejši. Sila kola lomi.

Odprimo Haloze svetu!

In kje je odpora za odpravo vse te siročine in za rešitev prebivalstva pred propadanjem? S par vagoni koruze se to ne da odpraviti. Pri obsežnem številu potrebščin bi bila to le kaplja vode v morje. Za Haloze je potreben velikopotezen gospodarski našt za javna dela, ki naj omogoči tem revnim in od sveta skoraj odrezanim krajem da bo tisočim prebivalcem z zaslužkom na gradnji nujno potrebnih cest in drugih naprav podana možnost, s poštenim delom svojih rok prebraditi te težke tase ter odpreti Haloze z njihovim naravnim lepoto širšem svetu. Potreben je pa tudi našt za racionalno prodajo vina in sadja s pomočjo zadružništva in tako onemogočiti ter izključiti vse spekulacije raznih posredovalcev in nakupovalcev na račun haloškega posestnika. Po takih združbah bi vinogradniki na račun dobavljenega pridelka tudi pravočasno prejeli galico in žveplo za pokončevanje škodljivcev, da se izključijo katastrofe kakor letos.

Odločujoča oblasta morajo na vsak način preprečiti ti naseštev dalmatinskih vinogradniških združ v pljuškem srezu, ki nameravajo s svojimi vini odpreti tukaj točilnice in pritiskati cene vinom tukajšnjim domaćim vinogradnikom še nižje, kakor so sedaj ter onemogočiti njih še itak skrajno ogrozo ne eksistenco. Nikakor se ne sme dovoliti, da se na ljubo par zasebnih kalkulacij stavi na tehtnico obstoje avtohtonega vinogradništva in obstanek še itak popolnoma siromašnega haloškega prebivalstva. Vsi, ki jim je sreča in blagostanje naroda na srcu, morajo storiti vse, da dvignejo delavno haloško ljudstvo iz sedanjega trpljenja in pomanjkanja v razmere, ki so vsaj kolikor toliko vredne človeka. Ko bo spet enkrat to doseženo, se bo vrnila harmonija življenja, pesmi in veselja med haloško ljudstvo.

Delo bomo dokončali leto osorej po najnižje možnih cenah brez razkošja, solidno in trpežno. Umsko in ročno delo smo dobili zastoj od bratov strokovnjakov, a okrog 90 obrtnih delavcev in težakov si tu mesi svoj vsakdanji kruhek. Kadar pride drugo leto dan otvoritve, se bo zbralo tu Sokolstvo tega severno-zapadnega kota župe Kranj. da se poveseli uspeha našega skupnega prizadevanja, ki nas prevzema na začetku Petrove petletke.

Jugoslovnska sokolska matica se bo s tem okrevališčem oddolžila vsem svojim prijateljem, ki so jo zvesto podpirali, prilagajajo kamen h kamnu, da je zrasta palača. Njeno zunanje lice, kakršno bo ob otvoritvi, kaže gornja slika.

Sočani postavijo v Ljubljani spomenik pesniku Simonu Gregorčiču

Spomenik je že gotov, treba je še zbrati prispevke

Ljubljana, 3. oktobra
Dne 24. novembra 1936 poteče 30 let, kar je izdihnil največji sin neodrešene domovine — pesnik-prerok Simon Gregorčič. Lepota njegovih pesmi je svojedobno navdušila ves narod. Ljudje so se trgali za njegove knjige, nov plamen narodnega navdušenja se je dvignil ob naših mejah, vespoved so se deklamirali in peli njegovi globoko občuteni in zaradi tega v srce segajoči stih. Pa tudi danes je vsaka pesnitev Goriskega slavka duhovna injekcija, ki nam oživlja spomine na izgubljeni planinski raj, na s trto ovite gribe, na s oljkami posejane bregove ob sinjem Jadranu, na skalnato dolino, skozi katero se vije bistra Soča, nas navdaja z upi in nas vodi na vedno novo delo... za ujedinjeno Jugoslavijo.

Se nam pretresa srca njegova oda Domovini: »O vdova tožna, zapuščena, ti mati ločeno!«, ki je danes bolj ko kdaj resnična slika položaja. Se čujemo njegov poziv na borbo v proroški pesnitvi naslovljeno Soči, in njegova sveta oporoka nam kliče:

Prost mora biti, prost moj rod,
na svoji zemlji svoj gospod!

Dr. Franjo Frlan v domači zemlji

Vzrok njegovega obupa: ni mogel v službo

Ljubljana, 3. oktobra
Izpred hiše žalosti na Aškercovi cesti št. 13 je včeraj ob 16. velika množica občinstva spremila nesrečnega tako tragično preminulega mladega zdravnika dr. Franja Frlana na njegovo poslednjo pot. Za krato, ki je bila vsa odeta v cvetje, so stopali globoko pretreseni starši z ostalim sorodstvom, v prevodu pa je bila poleg velikega števila odvetnikov in pravnikov, očetovih stanovskih tovarišev, zlasti velika množica pokojnikovih kolegov s predsednikom Zdravniške zbornice primarjem dr. Meršolom na čelu. Kot rezervnemu oficirju so mu poslednjo čast

izkazali tudi številni rezervni in aktivni častniki, vojaška godba pa je igrala žalne koračnice. Preden je padel prvi mrak, so dr. Frlana zagrebeli v zatišju viškega pokopališča.

Kakor je vsaka lastna odločitev med življenjem min smrtjo pri ljudeh zmerom predmet velike senzacije, tako se je tudi o nenadni smrti dr. Frlana nabralo v poročilih dnevnega tiska in pa v ljudski govorici mnogovrstnih komentarjev, ki mečejo na tragedijo tudi krivično luč. Kdor je poznal pokojnika, ki je bil brez dvoma eden najbolj talentiranih in najbolj delavnih študentov svoje generacije,

Čistoto

Svežost

Lepoto

Vaši polti

ELIDA
TOALETNA MILA

mu je moralo biti že od vsega početka jasno, da ni mogel v smrt niti iz kakšne majhne sentimentalnosti niti iz kakšne smešno prešerne geste. Za to je bil dr. Franjo Frlan mnogo preveč ršen in prepošten. Ko je dovršil medicinske študije, je bil s celo armadico svojih stanovskih tovarišev deležen usode, ki dandanes mladim zdravnikom kumuje ob njihovih prvih korakih v delo in življenje. Pravkar mu je potekalo peto leto, odkar je »volontiral«, to se pravi, delal brez nagrade, pa tudi brez upanja za kakšno namestitve, najprej v bolnišnici v Ljubljani, nato pa na kliniki v Zagrebu.

Z živo vnmemo se je speciziral za bolezni ušesa, grla in nosu. A kakor je bilo za mnogo njegovih tovarišev usodno, da so bili iz siromašne hiše doma, je bilo dr. Frlanu v breme — tašna je brutalna ironija naših dni, — da je bil premožnejših staršev. Dasi je bil odlično kvalificiran, so bila vsa njegova prizadevanja, da pride do kakšnega stalnega mesta, zaman. Svoj čas mu je bilo sicer obljubljeno, da bo dobil mesto na otolaringološkem oddelku naše bolnišnice in prav v tej zadevi se je še nedavno mudil v Ljubljani. A ko se je oglasil na banski upravi, je spoznal, da ne more gojiti nobenega upanja. Mimo dejstva, da mu je manjkalo takozvane »socialne indikacije«, so mu na odločujočem mestu očito zamerili tudi to, da se je svoj čas takoj moško zavzel za pravice mladih zdravnikov, ko je v ljubljanski bolnišnici prišlo do stavke volonterjev. Čuvstven in malo odporen, kakor je bil, ni mogel prenesti, da so mu tako rezko prekrizani vsi računi z delom in življenjem, pa je v obupu storil poslednji korak.

Vsi, ki so ga poznali, zlasti vsi tovariši iz šole in službe, pa mu ohranimo časten spomin.

Gostilničar,

ki hoče svojemu gostu dobro, mu postreže k vinu z

ROGAŠKO SLATINO,

ker napravi ta vino prijetno pitko, zraven pa še pospešuje prebavo. Oba sta zadovoljna!

Spet nova izguba narodnega Kočevja

Kočevje, 2. oktobra.

Pri zadnji premostitvi sočinskih je bil premoščen iz Kočevja predstojnik sreskega sodišča dr. Franc Česarek. Z njegovim odhodom zgubi naše sokolsko društvo spet enega najagilnejših sokolskih delavcev, svojega podstarostu.

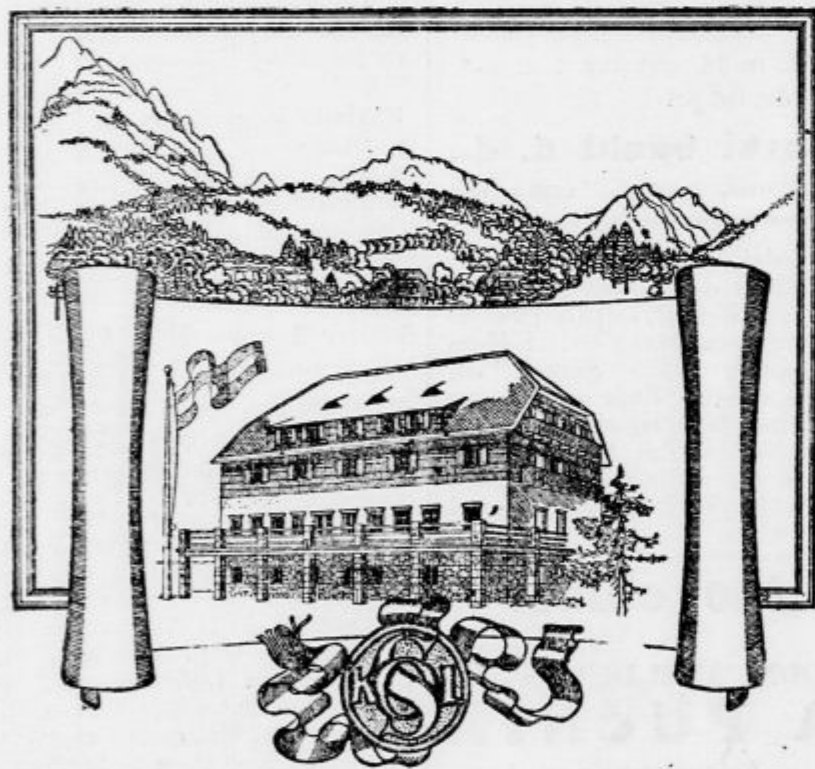
Dr. Česarek je bil Sokol v potnem pomenu besede. V službi delaven, vestan in objektiven. Požrtvovalen do skrajnosti, že

prav je bil sila okupiran s službenim delom, saj je delal preko svojega časa, ker je naš sodišče zadnja leta imelo namesto treh sodnikov samo dva. Vendar je pa brat dr. Česarek porabil ves prosti čas za delo pri društvu. Pri Sokolu je vršil tudi posele predsednika finančnega odbora za gradnjo Sokolskega doma. Da pomaga bližnjemu, je prevzel predsedstvo pri Rdečem križu. Kolikim sirotam je pomagal Rdeči križ pod njegovim predsedstvom! Vsako leto je razdelil med sirotke za 10.000 Din v blagu in denarju. Dr. Česarek je delal tiho, požrtvovalno. Nikoli ni pričakoval pohvale. Skromen ni dopustil, da bi ga kdo hvallil niti ni dopustil, da bi kdo zvedel, da je bil prav tako odklovan z zlato kolajno R. K. Ni imel dr. Česarek med poštenjaki v Kočevju sovražnikov. Zato se težko poslavlja kočevsko prebivalstvo od zvestega državnega uradnika in objektivnega sodnika. V četrtak so mu sokolski bratje priredili odhodnico, katere se je udeležilo veliko število njegovih prijateljev.

Sokolsko okrevališče v Kranjski Gori

Prva sokolska zgradba v okviru Petrove petletke

Jugoslovnska sokolska matica v Ljubljani je pred štirimi leti kupila v Kranjski gori (806 m nadmorske višine), na desno od železniškega mostu ob bistri Pišnici zemljišče v izmeri 20.000 m². Namen tega nakupa je bil, da na tem zemljišču zgradi sokolsko okrevališče, ki naj posluži vsem pripadnikom našega Sokolstva okrepitvi zdravja, razvedrilu in počitku.

S svojim štedljivim in skrbnim gospodarstvom se je JSM lotila pripravljalnih del, pribavila potrebna materialna sredstva in načrte, da začne z zgradbo v tem zdravem kraju, polnem solnčne luči in krepilnega, čistega, zdravilnega gorskega zraka. Tu na zemljišču, ki se v treh terasah spušča »pod Srednjega vrha, Vojšice in Petelinka (1900) proti Pišnici, raste sedaj iz tal posipje, ki se s svojim proceljem ozira na Razor, Prisojnik, Vršič, Robičje. Moj strokvo in Jalovec (2600 m). Sami skaloviti grebeni in pobočja, ki so jih tisočletja nazobčala in razorala in jih okrasila s šumami in grmičjem! Tam pod Vršičem sameva Ruska kapelica, v spomin zgrajena nesrečnim ruskim vojnim jetnikom, ki so tu ob gradnji gorske ceste umirali od gladi in trpljenja!

V tem romantičnem kraju se bo na našem zemljišču in pod lastno streho pretakalo naše življenje v bratskem krogu leto in dan, v skromni udobnosti in v veseli zavesti, da je to naše: darovano vsakemu in vsem, ki hočejo v letnih mesecih okrepitve, odmora in pokoja in ki hočejo v zimskih mesecih osvežitve in gojenja zimskih panog telesne vzgoje.

Zgradba, ki bo za mesec dni že pod krovom in tako pripravljena za prezimovanje,

zavzema 240 m² zazidane ploskve. V dolžino meri 22,20 m, v širino 14,20 m, visoka pa bo od temelja do vrha slemena 20,15 m. V spodnjem delu imamo stanovanja za oskrbnika in uslužbenca, klet in shrambo, ledenice, pralnico, sušilnico, peč za centralno kurjavo in prostor za shrambo smuč. V pritličju sta dve jedilnici, ena večja, druga manjša z izhodom na 2,50 m široko teraso. Kuhinja s shrambo in točilnico je posebno prostorna, zračna in svetla. Ob stopnicah je soba za vratarja. V prvem nadstropju so tri sobe z 1 posteljo, 4 sobe z dvema posteljama, 4 sobe s tremi posteljami. Po sredi teče 1,50 m širok hodnik z dvema izhodom na dva stranska balkona. V manjardi imamo 5 sob z dvema posteljama in 5 sob s tremi posteljami, a v podstrešju imamo dve skupni ležišči, eno s 15, drugo s 7 posteljami, poleg tega še 2 sobi s tremi in 1 sobo z 2 posteljami. V vseh naštetih prostorih je mesta za 98 oseb. Vsako nadstropje ima najbolj higienične toalete, prhe in kopalnice, vsaka soba mrzlo in toplo vodo. Vsa hiša ima električno luč in centralno kurjavo. Pohištvo bo enostavno, v domu bo polno svetlobe in zraka. Vse bo preprosto, skromno, zato zdravo in domače.

Zunanje lice bo v skladu z narodnim slogom tega kraja. Zid od prvega nadstropja do strehe bo obit s škodlati, tudi streha bo krita z njimi. Pepelnato sive skodele se bodo v solncu svetile kakor ribje luske. Krasno bo!

Krasno bo — posebno zato, ker bo našel Zemljišče je izven kraja — pet minut od kolodvora — brez prahu in šuma. Okrog doma bodo nasadi grmičevja in cvetja,

Višek zadovoljstva

S PLAŠČEM, OBLEKO, SUKNJO, ČE KUPITE BLAGO PRI TVRDKI

MANUFAKTURA NOVAK
KONGRESNI TRG pri nunski cerkvi

OGROMNA IZBIRA — NOVOŠT — POCENI

Domače vesti

* Bolgarski avtomobilisti, ki so 24. septembra ob najlepšem vremenu posetili Ljubljano in Bled in se potem drugi dan odpeljali na Plitvička jezera, na svoji nadaljnji vožnji niso imeli zračne. Že na Plitvičkim jezerih se je pooblašilo in jelo pršet, da niso imeli od krasne pokrajine nobenega pravega užitka. Tudi na potu v Split in Dubrovnik so imeli kaj malo lepega vremena. Vendar pa so prišli še do Sarajeva. Radi skrajno slabega vremena niso mogli nadaljevati vožnje na Visegrad. Železniška uprava jim je nato dala na razpolago poseben vlak, na katerega so naložili svoje avtomobile, in se z njim odpeljali v Čačak. Tu se je vreme toliko izboljšalo, da so mogli z avtomobili še v Vrnjačko Banjo, kjer so se po dolgi trudopni vožnji temeljito odpohili. Iz Vrnjačke Banje so se napotili preko Niša v domovino. — Bolgarski veterinarji, ki so bili dva dni pred avtomobilisti v Ljubljani, so se 29. septembra vrnili v Sofijo. Kakor sofijski listi poročajo, so veterinarji polni hvale, kako preprosto in bratsko so bili sprejeti povsod v Jugoslaviji.

SANATORIUM - EMONA

LJUBLJANA
Komenekova ul. 4
Telefon: 36-33

Dr. Franc Derganc
lekar prim. zdr.
Klinični odd. v p.
Ordinacija: 11-1

* Potovanje poljskih zadrugarjev. V četrtak zvečer so prispeli iz Dubrovnika v Beograd poljski zadrugarji, ki potujejo po naši državi kot gosti glavne zveze srbskih zemljoradniških združenj. Iz Beograda bodo odpotovali na jug, da obiščejo razna združenja središča v Srbiji in Južni Srbiji.

* Upravni odbor ferijalne zveze, ki ga je včeraj imenoval prsnetni minister, je naslednji: predsednik upravnega odbora Raško Dimitrijević, profesor, član upravnega odbora Vladimir Lapajne, Miodrag Rajčević, Zofija Njčim, Oliver Živković, Safet Burina, prof. Milorad Veljković, docent dr. Mehmed Begović in profesorji dr. Vladislav Vajfert in Radivoj Marinković. Predsednik glavnega nadzornega odbora je Dimitrijević Premović, nadzornik prosvetnega ministrstva, član glavnega nadzornega odbora Mihajlo Simić, ravnatelj državne realne gimnazije, Mijo Pataj, Milovan Antunović in Halli Log, profesorji. Namestniki upravnega odbora: Milivoj Bojanić, Ljubomir Rajčević, dr. Erna Šuklje, Josip Gogala in Zofija Travanja, profesorji. Namestniki glavnega nadzornega odbora so Nikola Petrović, Miroslav Adlešić in Čiro Gamulin, profesorji. Z istim odlokom so imenovani tudi pokrajinski odbori ferijalne zveze.

Blago za

damske plašče

Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

* Na letalski progi Beograd-Borovo-Zagreb in narobe je od 2. oktobra nov vojni red. Letala Aeroputa odhajajo iz Beograda-Zemuna vsak dan ob 14., pripejo v Borovo ob 14.50, v Zagreb pa se spuste ob 16.25. Iz Zagreba odhajajo vsak dan ob 7.25, pripejo v Borovo ob 8.55, v Beograd pa ob 9.50.

* Vodnikova družba opozarja vse čitate. lje »Jutrac in »Domovine«, da znaša članarina in poštnina za člane v inozemstvu 34 Din.

* Pri lenivem črevesju in zaradi želodca z nezadovoljstvom za jed slabši zapecke naj se uporablja že odavno poznana naravna Franz Josefova grenčica. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je Franz Josefova grenčica zlasti koristna domačem sredstvu, kajti gre za to, da se prebavni kanal v jutro izčisti s kakim salinskim sredstvom za iztrebljanje.

* Zemun je postal naša glavna rečna luka. V Beogradu so na savskem pristanišču že pričeli graditi moderno rečno pristanišče, največje v Jugoslaviji in eno največjih ob vsem Donavu. Zaradi tega dela je deloma onemogočen promet v beograjski luk in ekspresni rečni parniki, ki obratujejo od Dunaja do Gjurjeva v Rumuniji, ne bodo več pristajali v Beogradu. Ti parniki bodo v primeru ugodnih vremenskih razmer obratovali še mesec dni, naši parniki proge Beograd-Zemun-Dunaj pa še največ 14 dni. Parniki ekspresne mednarodne proge Gjurjevo-Beograd-Budimpešta-Bratislava-Dunaj pristajajo pri nas razen v Zemunu in Beogradu še v Novem Sadu, Vukovaru in Bezanu, a ker Beograd zdaj odpade, je postal Zemun naša glavna rečna pristanišča za mednarodni potniški promet na Dunavu.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Za novo pot na Koroško sedlo. Izmed vseh zavetih na Kamniških Alpah ima brez dvoma najtežji dostop Čojzova koča na Koroškem sedlu. Ta koča ima dominantno pozicijo v vznožju visokih Grin-tovcov in je od nje omogočenih toliko lepši tur po najvišjih vrhovih Kamniških Alp. Dočim smo zadnje čase pričeli misliti na gradnjo novih poti na Krvavec po dolini Korošice in na Veliko planino po dolini Konjske, je ostalo Koroško sedlo pozabljeno, čeprav zasluži vso pozornost. Izboljšana pot bi mnogo pomagala ne samo večjemu obisku Čojzove koče, temveč tudi lažjemu dostopu do najvišjih vrhov kamniških Grintovcev. Brez težave bi se dala pot izboljšati na ta način, da bi bila že od žagane peči izpeljana po robu na dosegljivo pot, s čimer bi bila za 15 minut skrajšana. Najprej bi šla po sedanjosti samo tam, kjer je ta zložna, na naboli strmih in nepravilnih mestih pa bi se ognila na levo ali desno. Stroški za izboljšanje poti bi bili malenkostni.

* Lepota slovenskih gor v nemškem ilustriranem obzorniku. Ugledni tehnik »Illustrierte Zeitung«, ki izhaja v Leipzigu, je v svoji najnovejši številki posvetil eno stran lepoti naših gor. Pod zaglavjem »Erebnis der Berge« opisuje njegov sodrnik hojo po Kamniških in Julijskih Alpah, člančiču pa je priloženih šest čudovito uspešnih, umetniško dovršenih fotografiskih posnetkov, ki predstavljajo motiv s planine pod Grebenom, panoramo Planjave, Grin-tovca in Skute, znamenito Okno pod Triglavom, Dežmanovo kočo, Blejsko jezero in pa pogled iz Vrat.

* Uredba o likvidaciji kmetskih dolgov je izšla v posebni knjižnici in se dobiva v tiskarni Menkur v Ljubljani po 3 Din. — Pri večjih naročilih popust.

* Na dva milijona cenjena hiša prodana za 300.000 Din. V Subotici so na dražbi prodajali hišo dr. Malagurskega, bivšega subotiskega mestnega načelnika. Hiša, ki stoji v središču mesta nedaleč od mestnega doma, je bila cenjena na 2 milijona dinarjev. Na dražbi pa jo je kupil subotiski trgovec Ilić za 300.000 Din.

PLAŠČI, POVRŠNIKI

v priznato elegantni izdelavi in veliki izbiri

LUKIČ - STRITARJEVA ulica.

* Premišljuješ, kako bi s malim denarjem napravil veselje svojim ljubim. Zenki, ki tako rada čita, kadar ujamemo kak prost trenutek, in otrokom, ki jim želi razširiti duhovno obzorje. Nič dolgo ne premišluj! Brž naroči lepe Vodnikove knjige, pa boš za 20 Din razveselil vse drage domače.

* Epilog tragične smrti orožniškega narednika Bukovskega pred podgoričkim sodiščem. V petek je bila pred okrožnim sodiščem v Podgorici zaključena razprava proti bratoma Nešić in Pantu Uličeviću, ki sta lani 26. decembra ustrelila orožniškega narednika Antona Bukovskega, poveljnika orožniške postaje v Moljevi. Skupina finančnih stražnikov iz Podgorice je v vasi Goricanu preiskavala hišo bratov Uličevićev, ki so bili osumljeni tatovstva. V hiši so finančni stražniki našli večjo zalogo vtihotapljenega tobaka in ko so hoteli preiskati še neko zaklenjeno kamro, se je Neša uprl in streljal z revolverjem. V bližini Uličevićeve hiše je orožniška postaja in ko je narednik Bukovšek slišal streljanje, je takoj tekel proti hiši. Komaj je stopil na dvorišče, ga je iz hiše zadela krogla. Ne srečni narednik Bukovšek je hudim ranam kmalu podlegel. Panto Uličević je bil obsojen na 10, njegov brat Neša pa na 5 let robije.

* Nevarni razbojnik pred sodiščem. Banja-luško okrožno sodišče bo razpravljalo več dni o zločinu tolovajske družbe, ki so jo tvorili Vid Soldat in šest njegovih tovarišev in ki se je udeleževala že od začetka leta 1929. Obtoženci imajo na vesti dolgo vrsto vlomov in tatv, izvršenih s pomočjo grdega izsiljevanja. Na vesti pa imajo tudi umor. Ko so nekoč delili velik plen, so se spili in ubili svojega tovariša Nadalina. Odkrivali so mu glavo ter ga vrgli v reko Okrino. Ko so truplo našli, so bili kmalu razkrinkani vsi zločinci. Med razpravo bo zaslišanih mnogo žrtev zločinov tolpe iz raznih krajev vrbaske banovine.

LEPE SPOMENIKE
po nizki ceni dobavljamo kamnosestvo

KUNOVAR FRANJO, LJUBLJANA
Zahtevajte album!

* Moja novorojenčka je naslov knjižice, ki obsega 32 strani in ima 24 lepih slik. Obravnava vse, kar je potrebno za nego dojenčka, zlasti tudi njegova oblačila s higienskimi, estetičnimi in — kar je danes tudi važno — s stališča cene. Knjižico je napisala ga. Megličeva, ki je posebej studirala nego dojenčka po naprednih evropskih državah ter ameriških Združenih državah. Knjižica velja 12 dinarjev in se naroča v trgovini Vdovci v Ljubljani, Gradišče 4.

* Strašen razbojniški zločin v samsobniški okolici. V Ridici, ki je oddaljena nekaj kilometrov od Sombora, so se poznani razbojnik vrtil v hišo bogatega trgovca in uglednega posestnika Antona Steina ter s sekirami razsekali njegovo ženo Ano in mlado snaho Marijo. Stari Anton Stein in njegov sin sta se prejšnji večer podala na svojo pristavo in razbojnik so morali biti o tem poučeni. Vedeli so, da sta v hiši samo stara in mlada gospodinja in k večjemu še kaka dekla, ker se vsi ostali z gospodarjem vred mudijo na pristavi. Po strašnem umoru starke in mlade snaha so razbojnik premetali vso hišo ter odnesli precej gotovine in raznih dragocenosti. Baš tedaj, ko so sosede odkrili strašen zločin, sta se s pristave pripeljala domov stari gospodar in njegov sin.

MATINEJA Z. K. D.

Radi generalne skušnje Glasbene Matice odpade nedeljska predstava ob 11. uri dop.

Zadnja predstava razkošne operete

ČARŠKA KNEGINJA.
MARTHA EGGERTH
v ponedeljek 5. okt. ob 14.15 uri
Sedeži po Din 3.50 in 5.50.

* Izšla je oktobrska številka ilustrirane družinskega lista »Žike«, ki prinaša pesmi in črtice priznanih domačih avtorjev ter prevode iz poljske in italijanske književnosti; praktičnim potrebam naših gospodinj pa so namenjene rubrike: »Kotiček, ki zanima vsako ženo«, »Zdravniška posvetovalnica za bolno dečo« in »Gospodinski kotiček«. Revija »Žika« premeja brezplačno vsak redni odjemalec žike. (Žika je žitna kava iz rži in vsebuje — ker je ržena — že itak mnogo sladkorja. Pred prazenjem pa se s pomočjo kaljenja količino sladkorja še poveča in pretvori notranjost zrna v slad (Malz), ki se med prazenjem izpremeni v karamelni sladkor, ki je izredno lahko prebavljiv. Razumljivo je torej, da se porabi pri žiki zelo malo sladkorja, ne glede na to, da je po okusu pravi kavi najbolj podobna.) V ½ kg zavitkih te kave najdete kontrolne listke: tri take listke pošljite kot prijavo na naslov: Prazarna Žika, Ljubljana. Če pa Vaš trgovec nima žike, naročite 5 kg vrečko direktno iz prazarne (povzette 65 Din), nakar postane stalni brezplačni naročnik revije »Žika«.

* Bančne, kreditne in denarne posle, nakup in prodaja hranilnih vlog in vrednostnih papirjev, uređitev dolgov s hranilnimi knjižicami pri denarnih zavodih, naložba kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah na »Knjižbe izposluje najsolidneje: AL Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/I. Telefon 35-10.

* Pri zaprtju in mojnah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Josefove grenčice.

* Drago kurivo, ki nam v dolgih zimskih mesecih daje telesno toploto je potrebno, potrebno pa je tudi lepo čtivo, ki nam ga izredno poceni pripravi za zimsko razvedrilo vsako leto Vodnikova družba. Samo 20 Din za 4 lepe, odlično opremljene knjige. Ne odlašajte s prijavo.

* Nedeljski eno- in dvodnevni avtoizleti: Trst, Gorica — Trst, Beograd — Oplenac, kraljev grob, brzovlak, 9. oktobra Rim — Neapelj, 12 dni po Italiji, brzovlak, 19. oktobra Benetke — Padova, avto, 10. do 13. oktobra. Pojasnila pošlje zastoj uprava »Po božjem svetstvu, Ljubljana, Wolfova 1.

* Perilo je dražje od mila. Mnogo gospodinj stedi pri milu in pri tem pozabi, da poceni in slabo milo more predčasno uničiti perilo. Vsaka gospodinja stedi, če za pranje svojega draga perila uporablja čisto jednato milo, kakor je znano in priljubljeno Schichtovo milo z zaščitnim žigom Jelen. Izkušene gospodinj znajo ceniti dobro kakovost tega mila in so ponosne na svoje belo perilo.

Proti mrazu lo Lutz.

Iz Ljubljane

— Izprememba v vodstvu policije v Ljubljani. Dosedanji upravnik ljubljanske policije g. Vekoslav Kerševan je s kraljevim ukazom premeščen v notranje ministrstvo v Beograd. Njegov naslednik kot upravnik policije v Ljubljani je g. dr. Janko Hacin, dosedanji sreski načelnik v Ljubljani. G. Kerševan je služboval v Trstu do prevrata, potem je vodil policijo v Mariboru. Od kod je prišel z aprilom 1931. v Ljubljano, kot naslednik g. dr. Alojzija Guština.

KINO IDEAL

Oglejte si prekrasno filmsko remek delo

Svet se suče dalje

Madeline Carroll, Franchot Tone

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

— Klub koroških Slovencev priredi danes ob 11. v mestni posvetovalnici na magistratu kratko komemoracijo v spomin slovenskega koroškega peva Miha Habiba. Govorji višji državni tožilec g. dr. Luka Kravina. Korošci in prijatelji Koroške vljudno vabljeni.

— Otvoritev umetniške razstave v Jakopičevem paviljonu. Danes ob 12. uri bo otvoril dr. Rajko Ložar razstavo umetniške skupine G. A. Kos, Miha Maleš, France Gorše in češkega gosta iz Prage Jana Slavička. Otvoritev bo prenašal radio. Vsi prijatelji umetnosti so vljudno vabljeni.

— Ravnatelj opere Mirko Poljš je s svojim velikim umetniškim okusom in priznanim mavično pridnostjo pripravil ljubljancem redek koncertni užitek, ki ga bodo imeli 5. t. m. zvečer v Filharmonični dvorani z izvedbo Lisztovega oratorija »Kristus«. Največji del bremena ima tokrat ljubljanska Filharmonija, ki ne spremlja samo posameznih oratorijskih stavkov, temveč izvaja več simfoničnih slik, ki so napisane za samostojni simfonični orkester. Pevski zbor Glasbene Matice odpoje vse zore, ki so pisani deloma s spremljevanjem orkestra, deloma s spremljevanjem orgel, vmes pa so tudi prekrasni a capella stavki. Solistične vloge pojo gđ. Zupčičeva (sopran), ga. Verbičeva (alt), g. Drmota (tenor), g. Kolacio (bariton) in g. Petrovič (bas), vsi prirani naši solisti, ki so se že ponovno uspešno uveljavili s solističnimi nastopi. Ker je akustika dvorane v resnici dobra, razvrstitev sedežev v dvorani in na balkonu tako, da se točno vidi pred seboj celotno izvajajoče telo, bo užitek v vsakem pogledu v resnici prvovrsten. Vstopnice vseh vrst je dovolj na razpolago od 15 do 40 Din, stojišča po 10, dijaška po 6 Din in knjigarni Glasbene Matice.

— Boj brezposelnosti. Ljubljana hoče to rano naše dobe ozdraviti. Zaposlitev brezposelnih je ena njenih najvažnejših nalog. Da bo to vsaj delno zmogla, bo pobirala v zimskih mesecih po 1 Din od stanovanjske oziroma poslovne sobe in po 4 Din od vsakega uslužbenca prostovoljne socialne davštine. Mestna občina pričakuje, da bo prostovoljni odziv občanov tak, kakor da bi bila ta davština obvezna. Vsakdo bo dobil poziv za pristop na dom. Vsak naj se obveže plačevati to davštino. Pobirali jo bodo mestni uslužbeni.

BOLJŠE VAM BOMO

RAZVILI
KOPIRALI
IN POVEČALI
VASE FILME IN PLOŠČE.

FOTOMATERIJAL
FRANJO MAVEC
LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA C. 6.

— Nov grob. Hčerko Andrejko sta iz gubila gg. Andrej in Sonja Pristov v Topniški ulici 12. Pogreb bo jutri ob pol 15. Naše iskreno sožalje!

— Maturantni dr. realke iz leta 1926 proslavimo 10letnico mature v soboto 10. t. m. ob 20. v gostinji »Rubežnik« na Viču. Na svidenje vsi!

Lovci in sportniki

ne premišljujete več, kje si boste omislili KLOBUK ali CEPICO. V veliki izbiri in najrazličnejših oblikah jih dobite pri

M. BOGATAJ
LJUBLJANA, STARI TRG 14

— Zahvala. Ob priliki moje 60-letnice se zahvaljujem vsem, ki so me spominjali pisмено ali usmeno. Milko Krapež.

— Narodna čitalnica v Šiški prične v torek 6. t. m. ob 20. z rednimi pevskimi vajami. Vsi starejši pevci, posebno pa začetniki, ki imajo veselje do petja, so vabljeni.

— V proslavo »Zelenega tedna 1. 1936« priredi uredništvo »Verda revuo« za Jugoslavijo v torek, 6. t. m. ob 20. v lovski dvorani hotela »Metropol« (Miklič) tujsko prometno propagandno predavanje uredništva »Verda revuo« in »Antauten« ga. Damja, na Vahna »Slovenija« — bister Jugoslavije s krasnimi večernimi skopičnimi slikami (80). Isto predavanje bo imel g. predavatelj na Dunaju v novembru.

Srečne državne razredne loterije I. razreda 33. kola

— žrebanje 13. in 14. oktobra t. l. — dobite pri

Jugoslavenski banki d. d.,
podružnica Ljubljana, Tyrševa cesta 7-9.

— Na lepi modri Donavi je šlager opere, ki jo od danes dalje predvaja »Kino Mostec«. V tej prirni dunajski opereti nastopa slava koloraturna pevka Adele Kern in priljubljeni komik Szöke Szakall kot oče in mati dveh deklet. Kdor se hoče za mal denar imenito zabavati se bo gotovo napotil v kino »Mostec«. Naj še omenimo, da je danes ob 15. uri matineja »Neukrotljivi mustang« Ken Maynard po znani ceni za otroke 2.50 Din.

Elegantno oblači
cenjene dame

MODNI ATELEJE
ANKA PUČNIK
Ljubljana — Selenburgova ul. 1
BREZHBNI KROJI IN DELO.

— Škratinka in difterija. Epidemiji, ki vsako jesen prihajata v naše kraje na krajši ali daljši obsek, letos kar početa pojenja. Skoraj ne mine dan, da ne bi z Gorenjske, največkrat iz Tržiča in okolice, pripejali po enega ali po več primerov škrlatinke v Ljubljano, difterija pa je tudi v nemajhni meri razširjena po Ljubljani in okolici. Na oddelku za infekcijske bolezni, o katerem tako že tolikokrat pisali, da je nujno potreben razširitev in preureditve, je v zadnjem času gneča toliko narasla, da mora že po pet bolnikov ležati na dveh posteljah. V takšnih okoliščinah bolnišnica zadnje dni bolnikov za infekcijske bolezni eploh ne more več sprejemati in se morajo v najbolj nujnih primerih zatekati v otroško bolnišnico.

— Registrirne blagajne in pisalne stroje popravlja strokovno in poceni Boris Simandl, Ljubljana, Kolodvorska 11, telefon 2437.

Sagemann česalji

bo zadovoljili tudi Vas zaradi svoje nenadkriljive kakovosti
Dobiva se povsod

Blago za

moške suknje

Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

— Otrok pod avtomobilom. Na Dolenjski cesti je včeraj dopoldne prišlo do precej razburilive prometne nesreče, katere žrtev je postal 5-letni sinček Ivana Hočvarja, eluge na medicinski fakulteti. Fantek se je za šalo obesil na voz, ki je prihitel mimo, a ko je čez malo časa odskočil, da bi se vrnil na trotoar, je v hipu pridrvel od nasprotni strani avtomobil in ga podrl. Maslega so pripeljali na kirurški oddelek s precej nerodnimi poškodbami po glavi in po ramah.

Elitni kino Matica
Telef. 2124

Prekrasni vefilmi čarobnega petja

AVE MARIJA
Poje kralj tenorjev
Benjamin Gigli

Kino Union, tel. 22-21

Zabavni film vedrega humorja

INCOGNITO
Gustav Fröhlich, Hansi Knotek

Kino Sloga, tel. 27-30

Operetna revija razkošja in sijaja

BROADWAY MELODY 1936
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.

— Obvestilo. Podpisani smo se 1. oktobra preselili iz Selenburgove ul. 3 v palačo Grafike na Masarykovi cesti št. 14/II. Naša nova tel. šte. 22-07 bo v par dneh priključena. Oblastni odbor Narodne Odbrane v Ljubljani. Krajevni odbor N. O. Ljubljana-mesto, Narodno obrambna tiskovna zadruga r. z. o. z. Uprava in uredništvo »Naše volje«.

Kadar gre govor o zooni kremi, mora biti to le

Doramad

RADIOAKTIVNA ZOBNA KREMA.
Le vprašajte Vašega zobozdravnika!

— Trgovina s čisto svilo. Tyrševa cesta 50, sporoča, da so dospeli najnovejši vzorci za jesenske, zimske in večerne obleke.

— Otvoritev plesnega zaveda Jenke v Kazinic-Zvezda—bo ta teden in sicer: jutri v ponedeljek ob 20. uri prvi začelniški tečaj, — v torek za vse spretnije »na daljevalni tečaj« in v četrtak »drugi začelniški tečaj«. Posebne plesne ure in informacije dnevno od 11.—13. in 17.—19. ure. Dijaki—akademiki popust.

Volitve jeseni Lutz.

— Plesni odsek na Taboru prične 11. t. m. s svojimi plesnimi vajami.

— Ateleje T. Pagon za gospode in dame se je preselil s Kongresnega trga 15. v Gosposko ulico 7. poleg univerze.

— Društvo absolventov državne dvo razredne trgovske šole v Ljubljani obvešča svoje člane, da se bo vršil v nedeljo 11. t. m. društveni izlet v Zupanovo jamo pri Grosupljem. Odpeljemo se z vlakom ob 7.24 in vrnemo v Ljubljano ob 20.39. Vsak naj si kupi povratno karto za 9 Din. Zbrališče ob 7. pred kolodvorsko restavracijo. Pristojbina za ogled jame 3. Din. Kosilo po izbiri. Udeležiti se izleta polnoštevno in pripeljati te se svoje prijatelje s seboj. Samo v primeru zelo slabega vremena se izlet preloži na nedeljo 18. t. m.

KINO MOSTE

Danes ob 17., 19. in 21. uri dunajska opera

NA LEPI PLAVI DONAVI
Adele Kern, Szöke Szakall, Oskar Karweis

Nova barvna tlaolga in Paramountov tednik, novosti iz španije
Cene Din 3.50 in 6.50

Danes ob 15. uri matineja:

NEUKROTJIVI MUSTANG
po znani ceni za otroke Din 2.50.

Pride: ZENE STAVKAJO

— Lep uspeh Ljubljanskega kvarteta. V petek zvečer je bil v kazinski dvorani koncert Ljubljanskega kvarteta, ki je glede izvedbe programa odlično uspel. Zal ni bil obisk takšen, kakor bi ga bili štirje ljubljanski umetniki gg. Pfeifer, Stanič, Šusteršič in Müller zaslužili. Za svoje precizno izvajanje programa so bili deležni prisrčnega priznanja.

a— Poroka. V tukajšnji stolnici se je poročil včeraj v soboto dopisnik »Slovenskega Naroda« g. Ivan Grešak z gđ. Stanko Gabriel. Obilo sreče!

a— Ob prihranku. Tkački Ivani Hönigmannovi, stanujoči v Kežarjevi ulici 26, je tat iz zaklenjenega kovčega odnesel 1500 Din.

a— Davčne zadeve. V smislu razglasa mariborske davčne uprave se pozivajo vsi imetniki pravice za točenje alkoholnih pijač na drobno in na debelo, da vložijo zaradi pravilne odmere takse v času od dne 1. do 30. t. m. pri pristojnem oddelku finančne kontrole, v čigar območju so obratovalnice, prijavo na predpisanem obrazcu in da izkažejo v prijavi vse podatke, potrebne za pravilno odmero takse. Obrazec prijave si lahko preskrbite pri oddelku finančne kontrole po nabavni ceni 1 Din.

a— V kleti zaprti eksekutor. Pri nekem posestniku v Seloven se je te dni zglasil eksekutor Januša v namenu, da popiše letošnje zalogo vina. Posestnik je bil mnenja, da eksekutor nima pravice popisovati njegovih zalog in je zaradi tega eksekutorja enostavno zapil v klet. Iz te mučne situacije so rešili eksekutorja poklicani orožniki. Razgovor o tem, kdo ima prav, se bo nadaljeval na sodišču.

a— V smrt? V Jelovcu je že pred dnevi odšla od doma 55-letna posestnica Marija Večernik, ki se še ni vrnila. Ker je bila zadnje dni otožna, je izginotje javil orožnikom njen sin Ivan, ki se boji, da je šla mati morda prostovoljno v smrt.

a— Smrtna nesreča kapitelske gospodinjice. Kakor smo poročali, se je v kapitelskem vrtu ob Koroški cesti ponesrečila 61 letna gospodinja Antonija Parašuhova. Pri obriranju orehov je padla z drevesa. Hudim poškodbam je podlegla.

a— Plin za kurjavo — po znižanih cenah. Z uvedbo novega cenika za plin je MP plinarna prejšnjo znižala ceno za kurjavo. Za 1 m³ plina računa samo 1.50 Din! Meščani, omislite si čimprej plinske peči v svoje lokale, stanovanja itd. Navodila daje MP, plinarna v Mariboru.

a— Roparska morila Ivan Kolar in Pavel Stern prepeljala v Maribor. Včeraj so avstrijski orožniki in kazniški pazniki z okroglega sodišča v Leobnu s potniškim vlakom pripeljali v Maribor roparska morila Ivana Kolarja in Karla Sterna, ki sta, kakor znano, dne 8. julija umorila in popolnoma izropala pokojnega finančnega preglednika Ivana Stranjskega v Mejni ulici.

PRIHAJAMO ZOPET IN PRINAŠAMO ZADNJE NOVOSTI ZA JESEN.
A. & E. SKABERNE,
Ljubljana
OGLEJTE SI IZLOŽBE.

a— Kulturne novice. Drevi bo v gledališču premiera »Zorke«, ki ji prisostvuje znani češki pisatelj in književnik ter avtor navedene veseligrice Oton Minašik. — V ponedeljek 5. t. m. bo otvoritveno predavanje v novi sezoni Ljudske univerze. Predava inž. Lubša o Indiji.

a— Novice iz Dravske doline. V Marenbergu so začeli popravljati most, ki veže trg s postajo. Pred zimo bodo izvršili najnujnejša popravila, medtem ko bodo most na polnem temeljito popravili. Most je lesen in je tramovje na nekaterih mestih že preperelo, zaradi česar je bilo popravilo res nujno potrebno.

a— Izlečirana gradnja bolnišnice. Danes je bila licitacija za oddajo gradbenih del pri zgraditvi novega traktarja mariborske bolnišnice. Delo je izlečirala za 3 milijone ljubljanske gradbene trdnice Tomažič. Licitacije sta se udeležila tudi gradbenik Liehtner iz Maribora in še neka druga ljubljanska trdnica.

Iz Celja

e— Odhodnica. Uprava celjske župe se je v petek poslovila od župnega prosvetarja br. Zdenka Verstovskega, ki je kot sodnik premeščen v Brežice. V prisrčnih besedah se je od njega poslovil br. župni staršina Smertnik, nakar je br. Verstovšek navedel nekatere spomine iz župnega prosvetnega delovanja. Br. Verstovšek ostane še nadalje predsednik župnega prosvetnega odbora in si bo v Brežicah skušal pridobiti še nekaj sodelavcev, tako da bo župni prosvetni odbor deloval v nezmanjšanem obsegu oziroma da bo svoje delo še povečal. Br. Verstovšku želimo na novem službenem mestu mnogo uspehov in zadovoljstva!

e— Strelski sport v sokolski župi. V avgustu je bil v Celju tridenesni strelski tečaj celjske sokolske župe, ki ga je z vso vnemo in uspehom vodil pehotni poročnik br. Jakob Tkalec. Tedaj je obiskovalo 18 udeležencev iz 15 društev. Ti bodo v tečaju pridobili znanje s pridom izkoristili v svojih edinicah. V župi je dobra polovica

edinic, ki ima lastne strelske odseke. Da se strelski sport čim bolj poglobi, bo priredila celjska sokolska župa predvidoma 8. novembra župne strelske tekme na vojaškem strelišču v Celju. Teh tekem se bodo udeležila po večini vsa društva, ki so napolnili svoje člane v tečaj. Trije tekmovalci bodo tvorili tekmovalno vrsto, pripuščeni pa bodo tudi posamezniki. Župna uprava namerava omisliti prehodno darilo, da tako vzbudi večje zanimanje in veselje do strelskih tekem.

e— V okviru prireditve Kluba koroških Slovencev bo v soboto 10. oktobra zvečer ob 8. v Narodnem domu »Koroški večer« z zelo pestrim programom. Na večer bo govoril Celjanom g. dr. Janko Arnež, sodeloval bo oklet ljubljanskega Zvona in upri, zorila se bo dramatska slika iz življenja koroških Slovencev »Kres«. Vmesne točke bodo ta program še poživljale. Po končanem resnem sporedu bo pa poskrbljeno tudi za pravo koroško zabavo. — V nedeljo 11. t. m. bo ob 8. zjutraj v opatijski cerkvi maša za umrle člane Kluba koroških Slovencev. Mašo bere pred g. dr. Janko Arnež. Med mašo pojejo pevci ljubljanskega Zvona. Ob 1/9, uri je nato 8. letni občni zbor Kluba iz istotako v Narodnem domu.

e— Gostovanje ljubljanskega Narodnega gledališča. Uprava mestnega gledališča razpisuje v sezoni 1936/37 stalne predstave Narodnega gledališča iz Ljubljane. Ljubljansko Narodno gledališče bo vprizorilo dve operi, šest dram, dve dijaški predstavi in dve mladinski igri. Abonma za dve operi in šest dramskih predstav znaša: lože I. vrste 1.125 Din, lože II. vrste 900 Din, lože III. vrste 720 Din, lože IV. vrste 540 Din, sedeži v parterju 180, 153 in 126 Din, sedeži na galeriji 90 in 72 Din. Dijaške predstave in mladinske igre so izven abonma. Naročila za abonma in vstopnice v Slomškovi tiskovni zgradbi v Prešernovi ulici. Abonma je plačljiv v treh obrokih in sicer I. obrok pri naročilu, II. obrok v novembru in III. ob novem letu. Za abonma se je treba prijaviti do ponedeljka 12. t. m. V sredo 14. t. m. ob 20. za otvoritev bo ljubljansko gledališče vprizorilo Puccinijev opero »Madame Butterfly«. Predstava je za abonma. Neabonanti dobijo vstopnice v predprodaji v Slomškovi tiskovni zgradbi.

e— Shod trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev, ki ga priredi mestni akcijski odbor, se bo pričel danes ob 10. v veliki dvorani Narodnega doma.

e— Jadranska straža v Celju odpoveduje za danes napovedano javno tombolo zaradi nenadne izpremembe vremena in zaradi nekaterih tehničnih zaprek, ki bi ovirale uspeh te prireditve, katere dobiček je namenjen naši šolski mladini. Tombola bo v prvi polovici maja prihodnjega leta. Tombolske karte obdržijo do takrat svojo veljavo. Vsem, ki so namenavno tombolo kakorkoli podprli, iskrena hvala!

e— Mestni uslužbenci iz Beljaka v Celju. Včeraj popoldne se je pripeljal z avtobusom iz Beljaka v Celje 30 uslužbencev mestne elektrarne, plinarne in vodovoda v Beljaku. Po skupnem kosilu v hotelu Evropi so si gostje popoldne ogledali mesto, zvečer pa je bil v hotelu Evropi prijeten družabni sestanek gostov in celjskih mestnih uslužbencev. Danes se peljajo gostje v Maribor.

e— Šahovski turnir. Celjski šahovski klub je razpisal splošni turnir. Prijave začetnikov se sprejemajo do srede 7. t. m. v kavarni hotela Evrope. Drugorazredni igralci se lahko udeležijo turnirja izven konkurence. Tekmovalci si lahko priborijo leppe nagrade in pravico, da igrajo v glavnem turnirju in sodelujejo v medmestnih tekmah.

PARKETI

cenejši kot ladijski pod!

Torej?

REMEC & Co

tovarna parketov in upognjenega pohištva,

DUPLICA — KAMNIK

e— Težka nesreča ljubljanskega šoferja. Ko se je peljal 43-letni, v pivovarni »Union« v Ljubljani uslužbeni in v Glinški ulici 9 v Ljubljani stanujoči šofer in mehanik Franc Perman v petek s tovornim avtomobilom skozi Savinjsko dolino in je prispel do Petrovč, so ga nenadno vrata avtomobila udarila po glavi. Udarce je bil tako močan, da je Perman počila lobanja. Ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

KINO METROPOL. — Danes »NE ZABI ME« in nov Merkurjev tehnik.

Bukov žir kupim usako množino. Ponudbe na Alojz Pečuh, eksport. trg. Ormož.

e— Notica o obnem zboru Društva jugoslovenskih akademikov v Celju, ki smo jo včeraj objavili, ni bilo redakcijske poročilo, temveč inserat po oglasni tarifi.

e— Primarij dr. Ralsp sopet redno ordinira.

Najslajša in najboljša

krepljena ptjaca je

BERMET-VINO,

črnina iz Fruške gore, Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodečkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

Iz Kranja

r— Kino Narodni dom. Danes operni velfilm »Daj mi to noč«. Poje Jan Kiepara. Dodatek: Olimpiada 1936.

Z Jesenic

s— Zvočni kino »Radio« predvaja danes ob 3. pop. in ob 8. zvečer velfilm »Pesem pomladi« z R. Tauberjem v gl. vlogi. Kot dodatka: Paramount in Universal zvočni tehnik.

Iz Tržiča

č— Po učiteljskih premestitvah je iz Dupelj dodeljena v Tržič gđ. Zupančičeva. Ker je pred leti obiskovala sokolski gledališki tečaj, upamo, da se bo pridno udeleževala v letošnji sezoni na našem odru. Iz Kranja pa pride v naš kot v Zgornjo dolino g. Ado Klavara, nadvse vnet sokolski prosvetni delavec. Upamo, da bo kljub oddaljenosti Sokolskega doma našel prilike sodelovati pri lepem sporedu, ki si ga je postavilo naše sokolsko društvo za kraljev rojstni dan.

č— Vodstvo obrno nadaljevalne šole je z novim šolskim letom prevzel g. Peter Kompoš, učitelj v Tržiču. Njegovo imenovanje je posledica globokega socialnega čuta onih, ki vodijo politiko v naši banovini.

č— Pogajanja za nakup bivše Mallyjeve tovarne na Glavnem trgu se bližajo zaključku. Majhna diferencja, ki še obstaja, bo gotovo izglajena. S tem nakupom postane občina lastnica ogromnega poslopja, kjer bodo našli prostora vsi uradi, občinski urad, sodišče, finančna kontrola, okrogni urad, orožništvo in še morebitna bodoča davčna uprava, za katero namerava občinska uprava storiti čimprej vse potrebne korake. Na prostornem dvorišču pa nameravajo namestiti tržišče za sadje in zelenjavo, ki je zdaj na državnih cestah na Glavnem trgu, kjer ovira promet. Prah, ki ga dviga veliko število vozil, pa ogroža zdravje prebivalstva, ki kupuje zaprašen živež. Za preureditev poslopja bodo potrebna obsežna popravila, katere bo treba nujno dokončati, da se bodo mogli uradi (posebno občinski in sodišče) do novega leta vseliti.

č— Kino predvaja danes ob 4. pol 7. in pol 9. sijajno opereto »Kavarna Tomasonik« (Kraljevski valček)

Iz Kamnika

ka— Turistovska krčma. Znani simpatični vodja reševalnih ekspedicij, oskrbnik koč na Kokrskem sedlu France Erjavšek, ki je že rešil toliko turistov iz nevarnosti in vodil vse reševalne ekspedicije zadnjih let, je na zimo otvoril turistovsko krčmo v Stahovici, par metrov vstran od križišča pred Korlino. Za turiste in ostale goste je bo odprli to nedeljo.

ka— Most v Nevljah že gradijo. Gradbeno podjetje inž. Tönnies iz Ljubljane, ki je prevzelo gradnjo železobetonskega mosta čez Nevljico na tuhinjski cesti za 293 tisoč dinarjev, je že pričelo z deli. Zdj građe provizorični most, po katerem se bo vršil promet skozi Tuhinjsko dolino za časa gradnje.

ka— Jez pri mostu v Novem trgu bo treba popraviti. Sedaj, ko je voda v strugi Bistrice nizka, bodo stroški neznatni, ob jesenskih poplavih pa bo jet gotovo podrl in spet bo treba graditi novega in poseči globoko v fond za popravilo in vzdrževanje jezov.

ka— Klanec na Kavranu bo urejen. Stroški za dovršitev del pri znižanju klanca na Kavranu so prekorajčili v proračunu predvideno vsoto, zato smo se bali, da bodo morali poslednja dela odložiti na prihodnje leto. Ker pa bi zimske plazovi spozili na cesto preveč gruča s strmega hriba in jo morda celo zasuli, se je našel kredit za nadaljevanje dela.

ka— Kino Kamnik predvaja zabavni film »Dekle z modrim znakom« ali »Kdo me bo poljubil«.

Iz Litije

i— Naš kraj je zapustil orožniški nadrednik-vodnik g. Rebernik Koloman in je odšel na novo službeno mesto kot komandir ljubljanske žandarmerijske stanice. Pri nas je služboval 20. let. Bil je uslužben najprej na postaji smarno pri Litiji, kasneje je bil komandir grajske straže pri vojvodini Mecklenburški na starodavnem Valvarjevem gradu Bogenšperku. V Litiji pa je bil komandir stanice, pa tudi dalje časa vodnik vsega orožništva v srezu. Čenitje ga prav vsi zaradi objektivnosti in taktičnosti. Nad vse je bil spreten v kriminalnih zadevah. Domala vse zločince, ki so se priklatili v naš srez, k nam so aretirali po navodilih g. Rebernika. V dokaz, da je g. vodnik eden najposposobnejših orožnikov, je gotovo tudi dejstvo, da so ga postavili zdaj za komandirja v Ljubljano. K napredovanju iskreno čestitamo simpatičnemu koroškemu rojaku.

Iz Novega mesta

n— Nepremišljena mladina. Šolska mladina teka za vozovi in se nanjo obesa. Oni dan so se neki dečki povzpeli tudi na zadnjo stran nekega avtobusa na ta način, da da so se držali za rezervna kolesa. Ko je avtobus razvil brzino so se vsi dečki razen 10-letnega šolarja Pekola srečno spustili na tla. Pekola pa je zračni pritisk v loku vrigel na sredino mostu. Poleg zunanjih je deček dobil tudi notranje poškodbe, ki utegnejo biti nevarne. Tak primeri niso osamljeni in bi morali starši ter vzgojitelji mladino z vso strogostjo odvrnati od nevarne razposajenosti.

n— Odhod popularnega profesorja. Na novo službeno mesto v Maribor je odšel profesor realne gimnazije g. Srečo Baraga. V dobi dvoletnega službovanja v Novem mestu si je pridobil širok krog prijateljev in znancev. Kako priljubljen je bil med svojimi učenci, pa najlepše kaže prisrčna poslovitev na kolodvoru. Mnogič dijakov mu je solznih oči izročila cvetje v slovo. Gospodu profesorju želimo na novem službenem mestu največji uspeh.

n— Koncert učiteljskih abiturientov. V sokolskem domu so nastopili z vokalnimi in instrumentalnimi točkami abiturienti ljubljanskega učiteljskega. Pokazali so veliko ambicijo in resno voljo in je škoda, da koncert ni bil bolj obiskan.

n— Francoski krožek v Novem mestu vabi svoje članstvo k posejanju tečajev francoščine, ki se začne ta mesec. Otvorjeni bodo začetniški tečaji za otroke in odrasle in konverzacijski tečaj za odrasle. Prijave za tečaje, ki se bodo vršili ob dogovorjenih urah v krožkovem lokalnu v gimnaziji, sprejema tam vsak dan dopoldne tajnica ga. prof. Kovač. Odbor opozarja tudi na svojo bogato knjižnico, ki je odprta vsako dopoldne, po želji zainteresirani pa tudi popoldne.

Iz Zagorja

z— Smrt dobrodušnega očeta. V ponedeljek zjutraj je umrl na Selu pri Zagorju po daljši bolezni 87-letni Ivan Drnovšek, daleč na okrog znan in spoštovan mož starega kova. Mnogo je vedel povedati o razvoju življenja v zagorski dolini. Sam je dobro gospodaril na majhnem posestvu, ki je preživljalo 11 oseb. Šest hčera je poročnih, vse so v dobrem položaju. Sin Ivan gospodari doma, en sin je padel v vojni, drugi je v službi. Grabnarjeva biša, kakor je splošno poznano, je vedno sprejela vsakega obiskovalca zelo gostoljubno. Večkrat se je to glasila vesela pesem gostov, saj se je sam dobrodušni očka odlikoval z znanjem raznih starinskih pesmi, ki jih ne čuješ nikjer drugod več. Le škoda, da jih ni kdo zapisal. Danes, v sredo, ob 10. bodo priljubljenega starčka položili k zaslužnemu počitku na zagorskem farnem pokopališču. Vsi ga bomo ohranili v lepem spominu.

Iz Hrastnika

h— Smrtna kosa. Po kratki mučni bolezni je umrla 59-letna gospa Antonija Kovačeva, soproga upokojenega rudniškega nadpaznika. Bila je skrbna mati in splošno priljubljena. Pokopali so jo v četrtek na pokopališču v Dragi. Pokojni blag spomin, rodbini iskreno sožalje.

h— Volilni imenik za volitve v TOI zbornico je gostilničarjem iz občin Hrastnik-Dol in Trbovlje na vpogled v rudniški restavraciji v Trbovljah. Prizadeti naj se pobrigajo za pravilne vpise.

Iz Gornjega grada

g— Teden Rdečega križa smo praznovali z dobrim finančnim in moralnim uspehom. Prejšnjo nedeljo so prodajale deklic cvetlice, zvečer pa je bila v Sokolskem domu akademija, ki je prinesla okroglo 400 Din dohodkov. Predavala sta oba domača zdravnik, na sporedu je bila deklaracija in končno ljubka igra »Grudica«. Aranžirala sta celotno prireditev g. šolski upravitelj Tratinik in g. Iljaš Ivan. Z delom občinstva dobička bo obdarjena revna šolska mladina ob božiču.

g— Osebnost. Naše mesto je zapustil v ponedeljek sodnik g. Viktor Prohinar in nastopil službo v dolenski metropoli, semkaj pa pride iz Novega mesta sodnik g. Mihael Beljan. Sodnik Prohinar, ki je bil izredno vreden in ekspeditiven sodnik ter prijeten družabnik, nam bo ostal vsem v dragem spominu.

Iz Velenja

v— Ena najdelavnejših gasilskih čet v našem okraju, je vsekakor mlada gasilska četa v St. Janžu na Vinški gori. Šele 3 leta je minilo, kar se je ustanovila in v tem razmeroma kratkem času se je četa vse pridnim in marljivim gasilcem posrečilo nabaviti si novo moderno motorno brizgalno, katere slovesna blagoslovitev se je vršila v nedeljo 27. p. m. Svečanosti, ki se je začela z mašo na prostem pred Gasilskim domom, se je udeležilo lepo število domačinov in okoličanov. Sledila je blagoslovitev brizgalne, kateri je kumovalo več kumov in kumov, med njimi tudi g. ban, katerega je zastopal eresi načelnik g. Hrašovec. Slavnost se je zaključila z mimohodom gasilcev. Mladi četi, kateri predseduje g. Košan Martin, čestitamo ob tako lepem, uspehu.

Iz Gornje Radgone

gr— Lep poslovilni večer odhajajočemu sokolskemu članstvu je priredilo Sokolsko društvo v četrtek, ko so se v prijetnem družabnem razpoloženju poslovili od naših učiteljske moči in sicer sestre Sterger Anica, Arko Stefanija, Pahor Ljudmila in brat Vidmar Miroslav. V imenu učiteljskega se je poslovil od vseh učiteljskih moči šolski upravitelj g. Mavrič Karol, v imenu Sokola podstarosta br. Samec Franc, nadalje sta govorila kaplan Kolman Vincenc in župnik Gaberc Martin, ki sta očrtila zaslug odhajajočih in uspešno delo v šolstvu. Kako priljubljeni so bili odhajajoči, je pokazal lep obisk sokolskega članstva ter ostalih prijateljev in znancev. Ker so bili odhajajoči člani odbora Sokolskega društva, jih bo naše obsejno društvo močno pogrešalo. Želimo jim na novih mestih enake priljubljenosti in vso srečo.

gr— Najden zaklad. V sadovnjaku Antona Weissa, posestnika na Štavnici je te dni krt izril več kupčkov zemlje. V eni teh krtin, ki jo je izpral dež, so bili najdeni srebrnjaki iz leta 1832, 1833, 1834 in 1835 s sliko cesarja Franca I. Vseh je 9. in so tako zvanj dvajsetaki (evangeerice). Vest o najdenih kovancih se je kaj hitro raznesla po vsej okoličini in vsako je domnevala, da je na tem mestu zakopan zaklad iz starih časov, ko so ljudje shranjevali svoj denar v lončenih ali drugih posodah zakopanih v zemlji. Takoj prvo noč po najdbi je neznanec začel kopati na onem mestu, da bi prišel do zakopanega zaklada, vendar se njemu delo ni izplačalo, ker je našel le še dva kovanca—srebrnjaka.

gr— Kolardacija dograjenega javnega kopališča ob Muri na Tratah je določena za 7. oktobra ob 15. Kopališče je bilo že letos v prometu in dobro obiskano tudi ob letovišarjih in drugih gostov iz Avstrije, ki prednjačijo domačinom.

gr— Ujeta ptička. Orožništvo v Varaždinu je uspešno ujet brezposelnega Kapuna Ignaca, pekarskega pomočnika iz Male Nedelje, in Iličica Ignaca, ki sta nedavno kradla v župnišču v Gornji Radgoni. Po tej tatvini sta odšla še v Mursko Soboto in izvršila večjo tatvino.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v šiški, telefon 33-87

Jeanetta Mac Donald in Nelson Eddy
v opereti

Princesa Incognito

GLASBENA SENZACIJA SEZONE.

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7.
in 9. uri, v ponedeljek ob 8. uri.

V torek:

CARICIN GARDIST

Iz Ljutomer

lj— Na naslov železniške uprave. Zdjaj se ob pričetku jesenske deževje, stoji na pešpoti ob cesti proti kolodvoru več metrov široke mlake, ki se jim potnik v občinski temi pod gostim drevjem ne more izogniti. Tako je vsakdo prisiljen, da hodi po voznici, kjer pa ni vedno varno. Posebno neprijetno so luže za učence meštanske šole, ki prihajajo skoro še v temi z vlakom in morajo potem v mokrem obvalu sedeti v šoli ves dan. Prosimo železniško upravo, da pošpo dobro nasuje — storjeno bo to z nekaj vagoni ugaskov. Takisto prosijo prebivalci Gornje Radgone naj v jesenski sezoni, ko je večji promet zaradi izvoza, ne bo zamud pri osebnih vlakih.

Iz Ptuj

pt— Ptujsko gledališče v novi sezoni. Dramsko gledališče si je ves čas svojega obstoja prizadevalo čim uspešneje voditi in urejevati zadeve, ki so v zvezi z gledališkim življenjem v Ptuj. To nalogo je društvo do danes uspešno vodilo in reševalo. Dopisniku »Slov. Naroda« najbrž prilike niso znane. Želeli bi, da se bliže seznanimo s težkosti, s katero mora Dramsko društvo računati. Vedeti bi morali, da so zlati časi za ptujski teater recimo iz let 1920. do 24. minuli. Društvo dela le z majhno mestno podporo 5.000 Din, ki jih uporablja izključno za vzdrževanje gledališkega inventarja. Če zadnje leto ni prišlo do rednih gostovanj, ni kriva morda malomarnost društva, nego so temu krivo slabe denarne razmere. Društvo še letos delaj časa vodi razgovor z ljubljanskim in mariborskim narodnim gledališčem. Upati je, da pride letos vendar do rednega gostovanja. Da bomo gostovanje izvedli do kraja, kakor si ga zamisljamo, je pa odvisno od dobre obiska publike. Ptujčani so precej kritični; želimo, da bi bili zadovoljnejši.

Zdjaj Vam je lahko polepšati umazane in počrnele zobe

Ako se Vam zobje hitro umazejo in kvarijo, uporabljajte KOLYNOS specialno antiseptično pasto za zobe, ki Vam jih zopet naredi privlačno bleščeče. Mikrobi v ustih povzročajo madeže in kvarjenje... KOLYNOS ugonablja te nevarne mikrobo in čisti naglo in temeljito. Namažite malo KOLYNOSA na suho ščetko in Vaši zobje zadobe živ blek in naravno belino, ki bo zopet pripomogla k lepoti Vašega nasmeha.

KOLYNOS

Pasta za zobe

SPORT

Tekme za kraljev fond

V Ljubljani, Mariboru, Celju in drugih nogometnih središčih bodo danes odigrane tekme za kraljev fond pri JNS

Danes popoldne se bo po vseh nogometnih igriščih od Triglava do Vardarja odigrala serija nogometnih tekem v počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelj. Dohodki teh tekem, v katerih bodo nastopili tisoči aktivnih nogometašev od državnih reprezentantov do članov zadnjih podeželskih klubov, se stekajo v poseben fond, iz katerega bodo dobivali podpore nogometni igralci. Lepše in koristnejše naš savez gotovo ni mogel počastiti spomina blagopokojnega kralja, kakor z ustanovitvijo takšnega, že davno potrebnega fonda.

Kakor po drugih podsavezih, se bodo te tekme za kraljev fond vršile tudi po vseh važnejših nogometnih središčih naše banovine.

V Ljubljani bosta danes na igrišču

Primorja dve tekmi, in sicer bo ob 14. nastopila reprezentanca I. razreda proti reprezentanci II. razreda, ob 15.30 pa se bosta pomerili enajstorici Ljubljane in Hermes.

V Mariboru bo tekma med dvema reprezentancama, sestavljenima iz najmočnejših igralcev Maribora.

V Celju bosta dve tekmi, in sicer med Celjem in Jugoslavijo ter Atletiki in Olimpiom.

Prav tako pa bodo nastopili nogometaši CSK in Gradjanskega v Čakovcu, Daska in Retja ter Amaterja in Trbovelj v Trbovljah, Zagorja in Svobode v Zagorju, Diska in Domžal v Domžalah, Ptuj in Drave v Ptuj ter Korotana in Savice v Kranju.

Občinstvo se vabi, da v čim večjem številu obišče te prireditve.

Lahkoatletski dan

SK Ilirije

Lahkoatletska sekcija SK Ilirije, ki je zadnja leta gostovala po najrazličnejših tujih igriščih, ki jo vendarle prišla do svojega prostora, kjer sicer še ne morejo ilirjanski lahkoatletski vaditelji v polnem obsegu, so pa vsaj za sedaj — zopet na svojem. Po pravih JLAS je klub, ki ima svoje igrišče, dolžan prirediti vsaj eno samostojno prireditev na leto. Da ugoditi tej formalni zahtevi, je sklenila lahkoatletska sekcija Ilirije izvesti nedeljsko prireditev formalno-tehnično kot dolžnost.

Važnejša pa je bila druga dolžnost, ki so se je agilni delavci v tej sekciji zavedali pri organiziranju lastnega lahkoatletskega dneva. Njihov matični klub SK Ilirija praznuje letos 25. letnico svojega obstoja. Težke gnotne prilike zadnje dobe so dale tudi delu v večini naših sportnih organizacij svoj pečat. Le redkim, najvažnejšim oporikom čiste sportne misli, ki jim še ni upadel pogum se je treba zahvaliti, da mnogi, nekdanji pred vsemi ostalimi vodilnimi klubi niso omejili svojega sportnega udejstvovanja baš zaradi najodločilnejšega vprašanja gnotnega značaja. Ilirija je še danes med prvimi klubi v državi po številu aktivnih sekcij. Vsaka zase se trudi, da bi ime kluba čim bolj afirmirala. Lahkoatletski prvaki in rekorderji in mnogi odlični sportniki, ki so izšli v dobi četrstletnega plodnega klubovega dela iz njegovih vrst, so gotovo s svetlimi primeri dobro vzgojenih, pravih sportnikov koristili ne le ugledu kluba ampak so čisto ponesli ime naše domovine tudi v svet in ga v častni borbi postavili pred tujino.

Ker klub sam zaradi prilik, ki se v najnovejši dobi tudi še niso izboljšale, ne bo priredil nobene jubilejne ali celo svečane proslave, bodo gotovo prihiteli drugo nedeljo na telovadnico Ljubljanskega Sokola ob Tivoliju kjer se vrše prireditve lahkoatletskega dneva poleg številnih članov prijateljev kluba tudi vsi oni, ki razumejo dobro voljo, trud in marljivo delo naših mladih sportnih delavcev. Popoldne ob pol 11. je lahkoatletski dvoboj Ilirije in Marathona iz Zagreba, ki je prijavil kompletno udeležbo. Lani tega dvoboja v Zagrebu zaradi močnega naliha ni bilo, za leto pa so Ilirijani dolžni revanš, ki naj bi ga slabo vreme ne motilo — tako seveda trdno upajo. Popoldne v nedeljo ob 15. pa nastopijo juniori-lahkoatletci vseh ljubljanskih klubov. Obeta se prava revija našega lahkoatletskega naraščanja. Popoldne bomo videli na startu že preiskušene borbe in rekorderje ing. Kalaya B. Ferkovića, Flassa, Ferenšaka in dr. iz Zagreba, od domačih pa ing. Stepišnika, Bručana, Nelija Zupančiča, Jegliča. Svetka in ostale, popoldne pa gardo mladih talentov dolgoročnega Kotnika, skakača Bratuža, sprinterja Vukšiniča in dr. Vstopnina je propagandno nizka.

Službene objave LNP

(Seja 30. septembra)

Verificirajo se tekme odigrane dne 20. septembra t. l.: Reka : Olimp 3 : 0, Korotan Kr. : Amater 8 : 1, Hermes : Slovan 3 : 1, Atletiki : Celje 0 : 2, Rapid : Zeleničar 0 : 6, CSK : Maribor 3 : 1, Svoboda LJ : Mars 1 : 1, Grafika : Mladika 2 : 2, Jadran : Korotan LJ 4 : 0, Moste : Slavija 2 : 3, Zalog : Domžale 0 : 2, Kamnik : Brod 6 : 0, Disk : Mengeš 4 : 7, Drava : Gradjanski 2 : 6, Lendava : Slavija Pobr. 4 : 4, Mura : Ptuj 6 : 1, Jugoslavija : Laško 2 : 3, Radovljica : Savica 4 : 1, s 3 : 0 p. f. za nasprotnike vse tekme, ki bi jih morali odigrati klubi: Svoboda Trz, Svoboda Zagorje, Rudar, Sora.

Verificirajo igralce: s pravico nastopa z dnem objave (ker je bil že čitan) za Lendavo Jovič Milutin; s pravico nastopa 10. oktobra t. l. za Reko Bajt Franc, Žirovnik Ladislav, Prebil Aleksander, Pungarč Ivan, Schildenfeld Zlatko; za Korotan-LJ. Trtnik Boris, Pavlin Milan; za Hermes Runko Zvonko, Smrekar Stefan, Cirman Ivan, Razbornik Franc za Radovljico Červen Ivan; za Dravo Toroš Ljubo; za Ljubljano Šerčer Miroslav, Pirc Ferdinand, Novak Jurij, Obersnel Oskar, Derenda Vladimir; s pravico nastopa 30. decembra tega leta in 30. marca 1937 za Jadran Igljič Anton; za Dravo: Hočevan Ivan; za Reko Cankar Svetozar, za Mars Rihar Ivan, Malič Mirko, Smerdu Egon, Gogala Josip; Svetic Vilbald; za Korotan-LJ. Boltavzer Bogomil; za Svobodo-LJ. Privrsek Anton; za Slavijo Logar Karj; za Radovljico Kuraž Edvard, Kuraž Rudolf. Čista se Šiška Rudolf za Ljubljano, verifikacija bo sledila po registraciji OK. Dvorjak Jakob za Rapid, verifikacija bo sledila po odgovoru CK.

Ljubljane. Dovolj se s pristankom Marsa nastop Maliku Mirku, Riharju Ivanu v moštvo Hermes 4. oktobra t. l.

Pozivajo se, da v roku 14 dni nakaže sodniške honorarje: Zagorje ss Dolinarju 102 Din, Korotan-Kr ss Držaju 233 Din, Gorjenci ss Mrdjenju 83 Din, Slavija ss Sketlju 65 Din, Amater in Trbovlje ss Božiču svoj čas objavljeno razliko za mednarodni tekmi 28. in 29. junija t. l. Če se klubi ne odzovejo točno temu pozivu, bodo po preteku roka brez drugega suspendirani.

Poziva se Hermes, da v roku 14 dni nakaže LNP pripadajoči znesek od prvenstvene tekme Hermes-Slovan 20. IX. t. l. Uvede se postopek proti službojučemu Beliču, ker ni prevzel LNP pripadajočega zneska na gornji tekmi.

Poziva se Brod, da v roku 14 dni plača Savici 108 Din, ker ni nastopil na dogovorjeni tekmi 29. junija t. l.

Uvede se postopek proti Grafiki, ker na tekmi Grafike-Jadran 27. 9. t. l. ni postavila stranskega sodnika.

Svoboda-Trz in Brod odstopata od daljnega prvenstvenega tekmovanja in se vse preostale tekme verificirajo s 3 : 0 p. f. za nasprotnike.

Prošnja Zaloga za podporo se bo obravnavala obenem z ostalimi sličnimi prošnjami.

Na predlog k. o. se zavrne prošnje za obnovo postopka: Maribora za Tičarja Borisa, Ptuja za Hojkerja-Križaniča, Trbovlje za Lopana Josipa, ker klubi niso ustregli pogojem § 82 k. p.

Vsi klubi in službojuči odborniki se po

živajo da ob vsakem denarnem nakazilu napišejo na hrbtno stran položnice, v katero vrsto se denar nakazuje.

Pozivajo se o. o. Celje, da v roku 14 dni nakaže blagajni LNP znesek po spisku, ki ga je prejel od blagajne LNP.

Uvede se postopanje proti Zalogu ker na tekmi Zalog-Domžale 20. IX. t. l. ni postavil rediteljev.

Kaznuje se po § 58 k. p. z globo 25 Din Korotan-LJ, ker ni pravočasno javil da je njegovo igrišče neuporabno za tekme.

Kaznuje se po § 4 spl. pr. Slovan z globo 50 Din zaradi nastopa na javni tekmi z igralcem, ki je verificiran za drug klub.

Poziva se Zalog, da v roku 14 dni uredi z Litijo spor glede odškodnine za neodigrano prijateljsko tekmo; o rešitvi zadeve naj obvesti LNP.

S.K. Reka. Ker bodo popoldne reprezentančne tekme, bo trening I. moštva, rezervne in juniorjev dopoldne ob 10. Načelnik.

S. K. Jadran. Danes ob 15. naj bodo v garderobi igralci: Čemažar, Marolt, Globočnik, Zargi, Ovsenik, Brečeljnik, Boštjančič, Lipovšek I., Kregelj, Logar, Mendaš, Golobčič, Verk. Igra se v Svobodo. Točno in sigurno!

S.K. Mars. Danes ob 10. trening vseh igralcev. Zupane, Novak in Dolinar sigurno! Vabljeni so tudi novi člani, zlasti juniorji. S.K. Svoboda. Juniorji igrajo na Jadranu ob pol 16. Oprema se dvigne od 8. do 11. Senk, Počkal, Begel naj prinesejo vso opremo v garderobo.

Iz življenja na deželi

BREZNICA. V časopisu »Na mejah« smo nedavno čitali v članku »Za pragmatiko uslužbenec KDE« med drugim tudi tole: Počasi se je jadralo v dobo nasilja, katero vsi Slovenci tako dobro poznamo. Ta doba tudi uslužbenstvu KDE ni prizanesla. Vsi takratni krajevni politični mogotci so se besno vrgli na uslužbenstvo, katero je bilo po njihovem mnenju protidržavno. Pričelo se je redukcije in razne šikane. Kdor se ni uklonil, je dobil črn pečat, s katerim je hodil med ostalimi kakor garjeva ovca brez pravice, brez upanja na zboljšanje. Tega nasilja je konec, čeprav nekaterim to ni všeč, vseh pa je večini, ki upa, da bodo vse krivice popravljene. Tako približno je članek zaključen. V ilustraciji tako lepo opisanega poglavlja o krivih in popravah krivic naj bo naveden naslednji primer: Kot najnižji ponudnik je dobil vožnjo pri KDE maja 1931 Janez Noč, posestnik male, napol dograjene hiše, oče treh otrok in precej zadolžen. Vožnja mu je bila brez tehtnega vzroka 1. oktobra 1935 odpovedana in brez razpisa sta jo dobila dva posestnika. Z izgubo mesečnega zaslužka do največ 500 Din je Janez Noč hudo prizadet. Zanj se je zaval običinski odbor na Breznici ter poslal že 6. oktobra lani i prošnjo, da bi bila odnovev preklicana. Prošnjo je podpisalo 15 odbornikov, podpisali so jo vsi, ki so bili takrat na seji. Zadeva pa še danes ni rešena.

GROSUPLJE. Grosupeljskemu in radenskemu dopisniku »Domoljub« od 23. septembra 1936 čestitamo, da ga je slavni »Domoljub«, ki visoko dviga prapor katoliške morale, sprejel v svoj krog. Nas zelo veseli, da nam sami utirate pot še med one občane, ki so se smatrali do sedaj za vaše pristaje. Velik trn v peti je dopisniku uprava gasilske čete, Siromaku ne moremo pomagati, če ni videl obračuna, ki je bil že podan na odboruvi seji in ga imajo člani na ogled vsak čas, dočim ga dopisnik kot nečlan ne bo nikdar videl, pa če se na glavo postavi, ker je to zgolj društvena zadeva ne pa zadeva ljudi ki se samo napihujejo po svojih časopisih. Sicer pa vemo, kje tiči zajec. Vi bi radi spremenili gasilsko četo Grosuplje z domom vred v Katoliško prosvetno društvo, kar vam pa ne bo uspelo. Iz istih razlogov se tudi zaletavate v g. učitelja Čuka, ki je po priznanju v vaših vrstah kot odlični, neustrašeni nacionalni delavec, borec proti krivici in laži. Kar se pa tiče sedanjega župana, mu pač nasprotni ne segajo niti do kolen. Hude strahove vidi zdaj dopisnik krožiti po naši občini, ki bo najbrže prekomasirana proti volji generalštaba JRZ, v pobiralec podpisov za bodoče občinske volitve. Že nekaj mesecev letajo po vaseh priganjaji JRZ in pobirajo podpise. Ker si pa niso edini, kdo naj bi se vsedel na županski stolček, so se pojavili kar trije kandidati JRZ, ki drug drugega več ne poznajo in se trgajo za firmo JRZ. Dopisnika prosimo, naj pošlje popravek v »Domoljub« glede tega, da ne bodo ljudje metali svojih pristavev čez prag. Saj se je že parkrat zgodilo, da je dobil grosupeljski magnat JRZ zausnicio, ker ni vedel, da je tam že pobral podpise drug kandidat JRZ. Opozicija pa je z enkrat popolnoma mirna in ima samo zabavo, ko vidi, kako hud boj trpite za naše občane in preizkušate svojega gospodarskega talente na lastni koži. Kar se pa tiče objave točne fotografije sestavljalcev list, bo pa to jako dobrodošlo kandidatom in pristajem JRZ, da se spoznajo in se ne bodo več preganjali tako kruto med seboj, vse to pa zgolj v zabavo vsem občanom.

JG. Na Igu praznuje danes Jesihova mama v krogu svojih treh otrok svojo 70. letnico in svoj god. Zgodaj je izgubila moža in sama je ostala s štirimi otroci, od katerih je bil najstarejši star 13 let. Prevzela je obrt svojega moža, modro je gospodarila in se povečala posestvo. Skrbno je vzgajala svoje otroke. Najstarejši je prevzel gostilno, mesarijo in posestvo, drugi sin je umrl v cvetu mladosti kot visokošolec, starejša hčerka je učiteljica, mlajša pa je poročena v lški vasi, kjer imata z možem trgovino in gostilno. Slavljenska je dokazala, kaj zmore žena tudi na gospodarskem polju. Danes ob njenem jubileju ji čestitamo k uspehom in želimo še mnogo srečnih let.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 1/4. popoldne in 8. zvečer zvočni film »Sinovi pustinja«. Za dodatek vso Paramountovo zvočni tednik.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes jubilejni Harry Pielov film »Artisti« in tri dodatne filme.

ZETAJE. S tukajšnje šole sta premeščena g. šolski upravitelj Tomažič Božidar in njegova gospa Zora. Bilo sta vnoza in počrta.

posmi in plesi. — 20: Orkestralni koncert iz Berlina. — 22.15: Ples.

Ponedeljek 5. oktobra

Ljubljana 12: Overture na ploščah. — 12.40: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Napitnice in zbiravice na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravstvena ura: Jesenske nevarnosti (dr. Ivo Pirce). — 18.20: Dunaj v glasbi (ploščice). — 18.40: Kulturna kronika: Deveti mednarodni kongres za gledališče, radio in tisk (poročila prof. Niko Kuret). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: O poljsko slovenskih kulturnih odnosih (dr. Tine Debeljak). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Koncert na kromatični harmoniki (igra g. Rudolf Pilihi).

Beograd 17.20: Plošče. — 17.40: Narodna glasba. — 19.50: Orkestralni in pevski koncert. — 21.30: Zborovsko petje. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 16.15: Koncert orkestra. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.20: Lahka godba in ples. — Praga 19.30: Prenos Wagnerjeve opere »Večni mornar«. — 23: Bachove orgelske skladbe. — Varšava 19.30: Plesni. — 19.50: Orkester. — 21: Zvočna igra. — 21.30: Komorna glasba. — 22: Mešan glasbeni program. — 23: Plošče. — Dunaj 11.25: Kmečka glasba s plošč. — 12.20: Koncert orkestra. — 16.05: Iz prvih let zvočnega filma. — 17.15: Plesni in operne arije. — 20: Koncert orkestra: Virtuozne malenkosti. — 21: Stajerski odmevi. — 22.30: Šramel kvartet. — 23.55: Lahka glasba na ploščah. — Berlin 19.20: Klavirski koncert. — 20.10: Pester ponedeljski večer. — 22.30: Melodije za lahko noč. — München 19: Spevogrta. — 20.10: Med zaroko in svatbo. — 22.45: Lahka godba orkestra. — 23: Nočni koncert. — Stuttgart 18: Delopust z glasbo. — 20.10: Iz bogate zbirke za vsakešen okus. — 22.30: Lahka glasba na ploščah. — 24: Nočni koncert Brucknerjeve glasbe.

Torek 6. oktobra

Ljubljana 11: Šolska ura: V Sofijo in na Vitošo planino (g. Marjan Tratar). — 12: Balalajke igrajo na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Koncert Radio orkestra. — 18.40: Vzganjanje in oklica (dr. Stanko Gogala). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Stanje naših železnic v trenutku zedinjenja. — 19.50: Zabaveni kotiček: Foxi-murkion novosti. — 20: Etbin Kristan: Samosvoj — drama v 5 dejanjih, izvajajo člani rad. igalske družine. — 21: Lahka glasba Radio orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Stavki iz fantastične simfonije (plošče).

Sokol

Sokolska župa Ljubljana bo priredila danes župne tekme članstva in naraščanja v igrah. Vsi štirje oddelki tekmujejo v odbojki, razen tega člani in moški naraščaj v hazeni, članice in ženski naraščaj v kosikaju. Člani in moški naraščaj tekmuje na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola, članice in ženski naraščaj pa na Taboru. Člani in članice začno ob 9. uri, moški in ženski naraščaj ob pol 11. uri. Skupaj tekmuje 156 tekmovalcev in tekmovalk iz 5 društev v 23 vrstah. K prireditvi važimo pripadnike ljubljanskih sokolskih društev ter sokolstvu naklonjeno javnost. Prireditve je brez vstopnine in se vrši ob vsakem vremenu. Zdravol! Sokolska župa Ljubljana.

Važni sklepi Mednarodne telovadne zveze. Ob berlinski olimpiadi je imela Mednarodna telovadna zveza glavno skupščino, kjer so bili storjeni naslednji važni sklepi: 35letnica prirejanja mednarodnih telovadnih tekem bo proslavljena leta 1938. na X. vesokolskem zletu v Pragi, ki mu bodo priključene XI. mednarodne tekme MTZ. Te tekme se bodo izvedle seve v celoti, t. j. na orodju in v glavnih panogah proste telovadbe in ne tako, kakor olimpijske, ki obsegajo samo vaje na orodju in proste vaje. Vsem včlanjenim organizacijam je bilo prepuščeno, da se lahko poslužijo nemškega telovadnega strokovnega lista »Der Wegweiser« kot svojega mednarodnega telovadnega glasila.

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 4. oktobra: Za narodov blagor. Iven. Cene od 25 Din navzdol.

Ponedeljek, 5. oktobra: Kralj Lear. Red B.

Torek, 6. oktobra: zaprt (generalka).

Sreda, 7. oktobra: Florentinski slavniki. Premierski abonma.

Cankarjeva politična satira »Za narodov blagor« je imela na premieri in repriz izredno uspeh. Sodelujejo gg.: Cesar, Skrbnišek, Gregorin, Debevec, Jerman, Sancin, Daneš, Potokar, Lipah, Drenovec, Bratina in dame: Severjeva, Vida in Polonca Jovanova, Gabrijelečeva, Režiser in inscenator: inž. arh. Bojan Stupica.

OPERA

Nedelja, 4. oktobra: Vesela vdova. Izven. Cene od 36 Din navzdol.

Ponedeljek, 5. oktobra: Zaprt.

Torek, 6. oktobra: Pod to goro zeleno... Premierski abonma.

Sreda, 7. oktobra: Matija Gubec. Red sreda.

Leharjeva opereta »Vesela vdova« z go. Zlato Gjunganec in g. Gorskim v glavni partijah. Ga. Gjunganec ob pela nov vlog. žek: »Ves svet vrli se okrog ljubeznic, ter bo imela nove loalete. Partijo Valencienne ob pela gđ. Smerkolova, sodelujejo Španova, Japljeva, Cankarjeva ter Zupan, Banovec, Peček, Frelj, Hvastja, Jelinkar, Kristančič, Sekula. Dirigent in režiser Niko Stritof. Koreograf. P. Golovin, scenograf: inž. E. Franz.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 4. Zorka. Premiera. Blok.

Srečke državne razredne loterije

I. razreda 33. kola

DOBITE V

ZADRUŽNI HRANILNICE — Dalmatinova ul. 6.

Družbenje I. razreda ob 13. in 14. oktobra t. l.

Kraljestvo mode

Moderne bluze

Ze dolgo tvorijo vsakovrstne bluze enega izmed sestavnih delov ženske garderobe, saj si brez bluze ne moremo misliti kostuma, a kostumi kar trdovratno vztrajajo v vsaki modi, odkar so se nam pred leti povrnil iz dolgotrajnega pozabljenja. Ob priletu sezone si torej moramo omisliti novo bluzo, pa če hočemo samo osvežiti laniški kostum ali če si mislimo nabaviti novega.

Moda kazakov ni ostala brez vpliva na letošnje bluze in zato je skoraj ni nove bluze, ki bi ne imela pod pasom krajšega ali daljšega krilca. Seveda pa dolžina bluze ne sme presegati dolžine kostumove jopice. Sicer dopušča moda še vedno prej običajne bluze, ki jih nosimo v krilo, ker se nekaterim postavam kazaki sploh ne podajo.

Za zimski čas so jako moderne bluze iz lahkega, volnenega blaga v črtastem ali karirastem vzorcu. V zvezi s takšno bluzo ima krilo videz nekakšne dvodelne oblike, zlasti če so barve bluze tako izbrane, da se v temeljnem tonu skladajo s krilom. Posebno učinkovite so bluze iz lepo sestavljenega, črtastega blaga, ki dopušča več kombinacij.

Hladne noči, hladna jutra

Hladne noči, hladna jutra je prinesla prva jesen. Vendar pa je dobro, če ostanejo okna otroške spalnice ponoči še vedno odprta, kajti v svežem zraku bo otrok spal boljše, kakor v zatohli sobi z zaprtimi okni. — Treba je le otroka boljše pokriti, mu dati toplo nočno srajčko in ga zjutraj, ko vstane, toplo ogriniti. Za toplo nočno srajčko in jutranjo haljo so najbolj primerne različne pralne flanele, ki jih dobite v vsaki trgovini v nežnih barvah in lepih vzorcih.

Nočna srajčka na naši skici je iz pikčaste flanele in ima enobarven ovratnik in enobarvne manšete. Nabrana je na kratkem sedlu in zapeta z dvema gumboma. Jutranja halja, ki sega malčku do tal, je iz debelejšje flanele, ima pa enobarven pas in enake proge na manšeta, progo na žepu in ovratnik iz tanjše, svetlo modre ali rožnate flanele (skica).

binacij nego katerikoli drug vzorec. Zanimivo sestavljeno bluzo iz takšnega tvoriva predčuje naša prva skica. Sprednji del bluze zgoraj prehaja v pokončen ovratnik, spodaj pa v dvodelno, koničasto krilce (1. skica).

Zadnja sportna novost so bluze iz mehkega jelenjega usnja, ki učinkujejo nenavadno elegantno in so tudi praktične in tople. Jelenje usnje, ki se ga v ta namen poslužujemo, naj bo naravne barve ali pa strojeno v živi modni barvi n. pr. rjasto rdeči, zeleni ali vijoličasti. Kot nadomestek usnja je moda prinesla še imitacijo usnja v blagu, ki je na prvi pogled usnju povsem podobno, a je seveda tanjša in tudi cenejša. Takšna, izrazito sportna bluzica je navadno krojena kot kratka, tesna jopica in po vsej dolžini zapeta z lesenimi gumbi. Lepo je, če šive dvojno prešijemo. Bluzica na naši skici ima na životu posevne šive, izpeljane v obliki loka, odkoder izhajata dva mala, zaprta žepka (2. skica).

Svetle bluze iz volnene ali pralne flanele se nosijo navadno v krilo. Takšno, preprosto in mladostno učinkujočo bluzo okrasimo s šivi, robčki ali gubami. Jako lepa je bluzica, ki ima po vsej širini dvojno prešite, pokončne gube, ki izhajajo iz kratkega sedla na ramenih. Pod koničastim, dvojno prešitim ovratnikom zapremo izrez na dva gumba iz biserne matice. Rokavi so na ramenih lahko nabrani in imajo ozke manšete (3. skica).

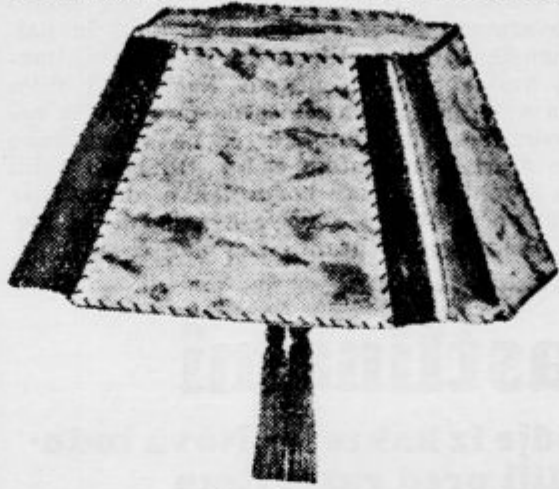
Naša popoldanska bluzica iz svetle svilne ima spredaj zanimiv vložek, čigar spodnja širša konica presega pas bluze za nekaj centimetrov. Vložek pripnemo na pas z dvema gumboma, pri vratnem izrezu pa nadomestujeta gumbce dve mali pentilji iz tvoriva bluze. Sicer tesni rokavi so na ramenih nabrani in podloženi (4. skica).

Jako v modi so črne bluze, ki jih osvežimo z lepo zaponko ali zanimivim, bleščečim pasom. Tvorivo takšne bluze mora biti prozorno, da prosveta skozenj koža ali pa zanimivo tkano, morda z bleščečim vzorcem na medli podlagi ali stisnjeno v eloque vzorec. Takšno bluzo si zamisljamo s srednje dolgim, nekoliko štrlečim kazakom in trčetrtskimi, na ramenih raglansko prišitimi rokavi, ki so spodaj ši-

Velika izbira
krzna
pri
L. Rot
Ljubljana
Mestni trg 5
Solidne cene!

roki in zavrhano v kratko, štrlečo manšeto. Pokončni, ohlapni ovratnik prehaja spredaj v zanimivo, barvasto ali belo podloženo serpentino, ki jo pripnemo s črno-barvastim ali črno-belim klipsom. Bleščeči pas je iz satena ali laka (5. skica).

Jako priljubljene in praktične so večerne bluze, ki imajo vsttim vložkom. V nima takšna sestra črnega kostuma. iz belega satena, ki jo nosite s črnim večernim krilom? Bluzica ima široke smoking reverje in poldolge, na ramenih močno nabrane rokave. Ob pasu jo zapnemo z enim samim gumbom iz štrasa. Prekrižani vložek med reverji je iz istega tvoriva, le da je obrnjen na medlo stran, dočim je vsa bluzica bleščeča (skica v krogu).

Pergamentni in celon senčniki po najnovejših osnutkih pri M. TIČAR, Ljubljana.

Zdravniška posvetovalnica

S. Ljubljana. Vzrok manjavanja zob pri vaši hčeri leži najbrž v gnojnem vnetju zobnih jamic, to so jamice v spodnji odnosno gornji čeljusti, v katere so vsajeni zobje. Kot zdravljenje pride v poštev predvsem odstranitev zobnega kamna, kisik, eventualno še razne injekcije. Obolenje samo na sebi je precej dolgotrajno, zato ne smete izgubiti potrpljenja in peljite hčerko nazaj k zobozdravniku, ki jo je zdravil. — Periodično se ponavljajoče kihanje spomladi in jeseni da misliti na močno preobčutljivost nosne sluznice, ki reagira na klimatične spremembe, ki so v teh letnih časih najbolj pogoste, z vnetjem. Ako bi kihali samo spomladi, ko cveto razne trave, bi bilo mogoče misliti, da je kihanje v zvezi s tem. V vašem slučaju pa mislim, da ste samo preveč občutljivi glede klimatičnih sprememb. Priporočam, da poskusite z utrjevalnimi kurami t. j. umivanjem z mrzlo vodo in primerno, ne preveč toplo obleko.

53. Pojav, da se tudi pri moškemu razvijajo prsa v taki meri kot pri ženski je znan, dasi je precej redek. Z ozirom na starost, o kateri mi poročate in iz katere sklepam, da se nahaja dotični sredi pubertete, bi vam svetloval, da počakate par let, da se vidi, kako se bo cela stvar nadalje razvila. Mož in žena se ne razlikujeta samo po spolovilu odnosno spolnih žlezah (moda, jajčniki), temveč tudi po tkiv. sekundarnih spolnih znakov, med katere prištevamo med drugim, splošno obliko telesa, prsa, brado, brke, glas itd. Razvoj teh sekundarnih spolnih znakov pade v dobo pubertete, to je ono dobo, ko se iz otroka razvije mož, odnosno žena, in je odvisen od delovanja spolnih žlez. V koliko bi bil ta obnормalni pojav pri dotičnem v zvezi z motnjami v funkciji spolnih žlez je težko reči, ker je vzrok lahko tudi povsem lokalnega značaja, to se pravi, da se je prsna žleza pač močneje razvila, kot pri sestrinikih. Toliko v splošno pojasnilo. V nadaljnjem pa opazujte razvoj te abnormalnosti in peljite dečka po preteku 1—2 let k zdravniku, ki bo nadaljnje odredil.

B.—H.: Nevarnost embolije je po vsaki operaciji možna, dasi se to zgodi bolj redko in ravno tako je seveda možno, da pride do embolije po zdravljenju hemoroidov, ali pa krčnih žil s pomočjo injekcij. Razpravljati o tem, kako preprečiti te slučaje, bi vedlo predaleč in tudi ne spada sem. V vašem slučaju pa svetujemo sledeče. Kot sami trdite, nimate nobenih posebnih težav. Iz tega sledi, da bi bila vsaka operacija, ali pa zdravljenje s pomočjo injekcij preuranjeno. Vi si raje uredite vaš način življenja. Ako že morate sedeti, ne smete sedeti na blazini, temveč na navadnem stolu. Kajti zaradi toplote je dotok krvi večji, zaradi tega se tudi vse težave povečajo. Ravno tako morate paziti na redno stoličo. — Iz načelnih razlogov ne moremo imenoma navajati nobenega zdravnika. Zelo pa dvomim, da ne bi bilo v Zagrebu nikogar, ki bi ne bil specialist v tem pogledu. Zato svetujemo, da se obrnete na enega izmed tamkajšnjih dermatologov, pri čemer si tudi prihranite potne stroške.

Varui svoicem zavarovalnino
Točno plačui »Jutru« naročnino

ŠAH

Dr. Aljehin je v Nottinghamu na začetku igral tako slabo, da je bil polom na videz že neizbežen. Po prvih 8. kolih je imel samo 3½ točke! Tedaj pa je prišel presenetljiv obrat: iz zadnjih 6 partij je napravil dr. Aljehin z odlično igro 5½ točk in se vendar še častno plasiral v turnirju Res izgleda, da bivešemu svetovnemu prvaku samo slaba fizična kondicija in slabi živci preprečujejo v zadnjem času stalnejše velike uspehe.

Začel je dr. Aljehin svoj sijajni finish v Nottinghamu z izvrstno zmago nad svetovnim prvkom dr. Euwejem. S to partijo so tudi znatno porastli njegovi izgledi za revanšni match za svetovno prvenstvo, ki pa se bo vršil šele jeseni prihodnjega leta. Naše šahiste bo gotovo zelo zanimala novica, da se dr. Aljehin v zadnjem času resno bavi z mislijo, da prenese svoje stalno bivališče iz Pariza v Jugoslavijo.

Francoska obramba (Nottingham, 9. kolo)
Beli: Dr. Aljehin Črni: Dr. Euwe
1) e2—e4 e7—e6
2) d2—d4 d7—d5
3) e4—e5

V matchu za svetovno prvenstvo je dr. Euwe s francosko obrambo izgubil skoro vse partije. Tam pa je bila igrana večinoma varianta 3) Sc3, Lb4.

3) Sc3—c5 c7—c5
4) Sg1—f3 Sb8—c6
5) Lf1—d3

Znani gambit, ki ga je posebno Nimcovič rad igral.

5) 0—0 c5 : d4
6) 0—0 f7—f6
7) Ld3—b5?!

Navadno igra beli tu 7) e6: ali Tel. Aljehinova poteza je zanimiva, pa tudi dvorezna novost.

7) 0—0 Lc8—d7
8) Lb5 : c6 b7 : c6
9) Dd1 : d4 f6 : e5?

Ta poteza pa se ne obnese. Mnogo bolje izgleda sedaj, ko beli nima več napadalnega kraljevega lovca, f5. Na pr. 10) g4, c5, 11) Df4, Sh6.

10) Dd4 : e5 Sg8—f6
11) Lc1—f4

Črni kmetje v središču so fiksirani, točka e6 mora postati prej ali slej slaba. Dva lovca sta za črnega slaba kompenzacija.

11) Lf8—c5
12) Sb1—c3 0—0
13) Lf4—g3 Dd8—e7
14) a2—a3 a7—a5

Drugače je b4 neprijetno.
15) Tf1—e1 Ta8—a7

Po Ta b8, 16) Db8, Tb8, 17) Lb8: bi se beli enkrat za vselej rešil nevarnosti, ki mu eventualno preti na odprti f-liniji in bi v končnici izkoristil slabosti črnih kmetov e6, c6 in a5.

16) Sc3—a4! Ta7—b7
17) Dc5—c3 Lc5—a7

Kmeta ni bilo mogoče braniti.
18) Dc3 : a5 Sf6—e4
19) Da5—a6 Ld7—e8
20) b2—b4 g7—g5!

Črni hoče z napadom na f-liniji najti nadomestilo za kmeta.

21) Sa4—c5!
Beli pa daje kmeta nazaj, da se iznebi lovca a7, ki nevarno gleda na f2. V končnici je kljub temu beli v prednosti.

21) 0—0 La7 : c5
Ni šlo Sc5, 22) b c5, Lc5, 23) Te6:1, De6, 24) Db7.

22) b4 : c5 Se4 : c5
23) Da6—e2 Sc5—e4

Točke e6 in sedaj tudi g5 so še vedno slabosti črne pozicije. Povrh ima beli lepega prostega kmeta.

24) De2—c3 Le8—g6
Lovca in drugo trdnjavo je bilo treba nekako spraviti v igro. Bolje pa je bilo morda le Lh5.

25) Sf3—e5 c6—c5
26) Se5 : g6 h7 : g6
Dvojni kmet je nova slabost za črnega.

27) f2—f3
Prepodi še najboljše črno figuro, močnega skakača. V nastali končnici je beli v jasni prednosti.

27) 0—0 Sc4 : g3
28) h2 : g3 Kg8—f7

Se neprijetneje je Tb6, 29) Ta d1 z grožnjo Td5:

29) a3—a4 Tf8—a8
30) Kg1—f2! Tl8—b2

Beli prihaja z novo idejo: napad na h-liniji.

30) 0—0 Tb7—b2
31) Te1—e2 c5—c4
32) Ta1—h1 Kf7—g8

Izsiljemo. Na Tg8 pride namreč 33) Dd4, Df6, 34) Da7+, Kf8, 35) Th7.

33) De3—e5 De7—e7
Črni nima boljšega. Kmeta e6 ni mogoče več braniti.

34) Kf2—f1 Tb2—b1+
35) Te2—e1 Tb1 : e1+
36) Kf1 : e1 Da7—g7
37) De5 : e6 Kg8—f8
38) De6 : d5 Dg7—c3+

Na Te8 bi beli igral pač 39) Kf2, Da7+,

40) Kf1. Črni ima za izgubljene kmete samo še taktične protisence.

39) Ke1—f2! Ta8—e8
Ne pa Dc2:!, 40) Kg1 s silno grožnjo Th8+ ali Th7.

40) g3—g4! De3—e3+
41) Kf2—g3 De3—f4+
42) Kg3—h3 De3—e7

Grožnja Th7+ je samo na videz nevarna.

43) Dd5—c5 Df4—f6
Grozí Dh8+.

44) g2—g3! Df6—h8+
Seveda ne Df3: 45) Te1, ker po zamenjavi na e7 beli gladko dobi.

45) Kh3—g2 Dh8—c3
46) Th1—h7! Dc3 : c2+
47) Kg2—h3 Dc2—e2
48) Th7 : e7 Dc2 : e7

49) Dc5 : c4
Damska končnica je za belega dobljena, zahteva pa še zelo precizne igre.

49) 0—0 De7—e1
50) Dc4—c5+ Kf8—f7
51) Kh3—g2 Dc1—a1

Črni postavi svojo damo za prostega kmeta, da tako prepreči njegovo prodiranje.

52) Dc5—c2 Kf7—f6
53) Dc2—b3 Kf6—e5
54) Kc2—f2 Kc5—f6
55) Db3—b6+ Kf6—g7
56) Db6—b4 Da1—h1
57) Db4—e1 Dh1—h2+

58) Kf2—e3 Kg7—h7
59) a4—a5 Dh2—a2
60) De1—d2 Da2—a1
61) Kc3—e2 Kh7—h6
62) f3—f4!

S samim a-kmetom beli ne bi mogel dobiti, ker se beli kralj ne more nikamor skriti pred večnim šahom črne dame. Zato si mora beli ustvariti še na kraljevem krilu možnost prodora.

62) 0—0 g5 : f4
63) g3 : f4 Da1—a4
64) Kc2—f2 Kh6—h7
65) g4—g5!

Sedaj ima beli razmeroma lahko delo: črnega kralja prežene na zadnjo linijo, s svojim kraljem pa prodre na f6 ali f7, od koder napade še slabo točko g6 ter obenem zagrozi z matom.

65) 0—0 Da4—a3
66) Dd2—d7+ Kh7—h8
67) Dd7—c8+ Kh8—h7
68) Dc8—c7+ Kh7—h8
69) Kf2—e2 Da3—a2+

Črni prostovoljno pušča belega kralja v igro. Preprečiti prodora itak ni mogel. Grožilo je namreč Kd2 in zamenjava dam.

70) Kc2—c3 Da2—b3+
71) Kc3—d4 Db3—b2+
72) Kd4—d5 Db2—b5+
73) Kd5—d4 Db5—a6

Ali Db2+, 74) Kd5, Db5+, 75) Ke6, Df5+, 76) Kc7, Kg8, 77) Db8+, Kh7, 78) Dd6!

74) Dc7—b6 Da6—c8
75) Db6—d6 Dc8—c2
76) a5—a6 Dc2—d2+
77) Kd4—e5 Dd2—c3+
78) Ke5—e6 Dc3—c8+
79) Kc6—c7 Kh8—h7
80) Dd6—d7! Dc8—c3

Ali Da6:, 81) Kf8+ ter mat.
81) Kc7—e6+ črni se vda.

Sledi namreč Kg8, 82) Dc8+, Kg7, 83) Df7+, Kh8, 84) Df6+.

Vasja Pirc

Flegmatik na potovanju

V brzem vlaku, ki vozi iz Manchesterja v London, je hotel neki John Gurney, da bi mu prinesel v kupe za jtrk. Natak mu je dejal, da mu ga morejo servirati le v je dilmem vozu. Ker se je voz nekaj tresel in ni Anglež imel po priliki nobene volje, da bi stopil v teh okoliščinah sam do jedilnega voza, je vprašal sprevovalnika, kaj stane če potegneš za zasilno zavoro. Odgovor: 8 funtov. Z največjim mirom je mietur Gurney potegnil potem za zasilno zavoro in odšel v jedilni voz skozi vlak, ki se sedaj ni več tresel, saj se je bil ustavil. Mirno si je tam naročil zajtrk, ga pospravil in plačal: 8 funtov in 3 šilinge, 8 funtov kazni zavoju zasilne zavoje, 3 šilinge pa za zajtrk.

Drage citrone

Na Danskem je ta čas baje nemogoče dobiti kakšno citróno. Španska, ki je uvažala ta sadež na Dansko, ima danes druge skrbi, nego da bi pošiljala dogovorjene množine citrón z Italijo se vrše pogajanja, maloštevilne citrone, ki so na Danskem, pa trgovci skrbno skrivajo, da bi ostale cene primerno visoke.

Pravo podobo tega stanja nam kaže oglaš, ki je izšel v nekem kodanjskem listu. »Kupim citrone«, pravi ta oglaš. »Zdravnik mi je za vsak dan predpisal po eno citróno. Prosim dobrotne ljudi, naj mi sporoče, kje bi jih lahko dobil. Pripravljen sem plačevati po 1 krono za kos«. Ta mož je svoje citrone dobil, toda mnogi drugi bolniki jih še vedno zamažujejo.

Janko Kat: MOLOH

Socialno zgodovinski roman

»Julče mi je naročil, naj mu prinesem njegovo praznjo obleko.«

»Kako pa to, da sam ne pride domov?« je naglo vprašala Marjetka in široko razprla oči, prestrašena, da se je res zgodilo tisto, česar se je ves teden bala, toda vendar upala, da se ne bo uresničilo.

»Pravi, da ne pride več domov«, je drzko odvrnil Lojze in vtaknil obe roki v hlačna žepa.

»Kje pa je?« je sunkovito planilo iz Marjetke. Njen obraz je postal ves sinji kakor žrtve, ki ve, da bo zdaj pa zdaj nastopila njena zadnja ura.

»Pri nas je za koštnarja, saj vendar veste, da hodi v fabriko na ših«, je malomarno odgovoril Lojze in se pijano nasmehnil njenemu strahu.

»Kristus, ti meni pomagaj!« je kriknila Marjetka in se vrgla glasno ihtec na posteljo.

Lojze je nekaj časa čakal, v zadregi prestopal z ene noge na drugo, potem pa se je očitno naveličal čakanja in je vprašal:

»Bom dobil ali ne?«

Na te fantove besede se je mati dvignila s postelje, se opotekla glasno jokaje v kamro in se vrnila čez nekaj časa s sinovo obleko.

»Se štefletne in klobuk mu dajte«, je ukazal Lojze, da je mati kakor otrok ubogala. Ko je zavijala vse to v star prt, so ji kapale debele solze na obleko, kakor da jo kropi z najsvetjšim blagoslovom, ki naj brani sina vseh nadlog in skušnjav tega sveta. Zadržila je prt, ki je v zločin in je Lojze komaj razločil iz njenega hlipanja, da ga je vprašala:

»Ali je kaj naročil?«

»Nič«, je rekel Lojze in stisnil culo pod pazduho.

»Nazaj naj pride!« je dvignila Marjetka trepetajoče roke proseče proti Lojzu.

Le-ta se je okrenil in zagodel med vrati:

»Pravi, da ne bo več poslušal vašega sitnarenja.«

Še »Srečno!« ni rekel, zaloputnil vrata in odšel.

Čudno je človeško srce! V najhujšem obupu je še vedno prostora za upanje, dokler teko solze iz oči. Ko usahne ta blažilni studenec, pa umrje v njem poslednji up. Zadnje besede pijanega Lojzeta so posušile solze v Marjetkinih očeh, kakor obriše vroč podsončnik vso roso s trave.

Sredi sobe je obstala brez misli, le tik-takanje

stenske ure ji je odmevalo v ušesih z enoličnim glasom: tik — tak — tik — tak...

— Drrrk! je zdrknilo v uri klavirce in je naglo naklepalo tretjo uro popoldne.

Glas zvonca je prebudil Marjetko iz njene nemrečnosti. Kakor da se je povsem prerodila, je brž stopila k stenski omarici in potegnila ven rjavo škatico, očetrov dar pred davnimi leti. Mirno, kakor da se ni prav nič zgodilo, je vzela iz nje pisalni papir in ovitek, ki sta še ostala po očetu z vtisnjanim napisom: Johann Dobravec, St. Paul bei Pragwald. V izsušen črnilnik je nalila vode, ostrgala z gosivjega peresa staro skorjo in sedla k pisanju. Dolgo, dolgo je škrtalo po papirju pero v okorni delavni roki, preden je skončala pismo. Mrak se je že silil iz kotov, ko se je Marjetka pričela oblačiti, kakor da je nedelja. Pismo je vtaknila v nedrje, zlato veržico z obeskom si je obesila okoli vratu, potem pa zlezla po lestvi na podstrežje ter zavila v veliko ruto kodeljo predvina in pridala še zavojček žveplenk iz miznice.

Ni se ozrla za seboj in je pustila vrata na stežaj da ima peroti...

Prav ko je zavila za tvorniškim zidom, je zabrljčala v mrzli zimski večer tvorniška piščal: fiih...

Kako zorijo jabolka

Zadrževanje življenjskega procesa — Sadje je treba zračiti

V zadnjih letih se izdelali nove postopke za hranitev sadja, hladilne prostore s primerno ventilacijo, zlaganje v umetno sestavljeni atmosferi, uporabo pripomočkov za uničevanje bakterij in celo zaledenitev. Tako so trpežnost marsikakšne domače vrste zelo podaljšali, da bi jo pa mogli še bolj, so morali proučevati vzroke, ki vodijo do tega, da se sadje kvari. Tu so mnogo dela opravili posebno angleški biologi in žilni kemiki.

Najvažnejši razčlenjevalni proces mesnatega sadja je dihanje, ki ga moremo po novih raziskovanjih deliti v dva dela. Prvi traja do dozoritve, ko dihanje stano nazadnje. V drugi dobi narašča dihanje od nedežnejše točke do popolnega razkroja sadja. Vprašanje je bilo, kje je iskati vzroke te dihalne krivulje.

Pot do rešitve tega vprašanja et pokazali dve znani dejstva. Stara kmetka izkušnja je

trdila vedno, da dveh sadnih vrst, od katerih dozori ena dosti prej za jed nego druga, ne smeš hraniti drugo poleg druge v istem prostoru. Vrata, ki prej dozori, pozneje nekako okuži in jo pripravi istotako do hitrejši dozoritve. Angleški biologi so v zadnjem času opazovali, da se vzklitje krompirja zelo zadrži, če hranimo krompir in jabolka v istem prostoru. Menili so, da bo vzrok v nekem plinu, ki ga proizvaja zrelo sadje in ima močan fiziološki učinek na drugo sadje. Z eksperimentom so dokazali, da ima zrak, ki so ga napeljali preko zrelega sadja in potem s cevni preko nedozorelega, za posledico močno povečanje dihanja pri nezrelem sadju in pospešitev dozoritve. Plin, ki to pospešuje, pa je etilen, ki so ga že dalje časa uporabljali za umetno dozoritve sadja. Ta plin ne pospešuje samo dihanja, temveč tudi spremembe okusa v ugodno smer, barve od zelenkaste pro-

ti rumenkasti in konzistenca od trde proti mehki in sočni.

Ukrepi, ki so možni na podlagi teh spoznanj proti prehitremu razpadu sadja, so za sedaj še omejeni. Uspehi s pomočjo hlajenja in zaledenitve temeljijo na zadrževanju življenjskega procesa po nizki temperaturi. Važno je, da se nakopičeno sadje stalno zračiti, ker to odpravlja etilen, ki pospešuje spet popolno dozoritve. Potrebno je nadalje, da se različne sadne vrste hranijo v različnih prostorih, ki morajo biti dobro zavarovani zoper svetilni plin, kajti že najmanjši količine etilena, ki je v njem, imajo velike biološke učinke. Nastajanja etilena v sadju samem danes ne moremo še neposredno zadrževati, ker še ne vemo, kako se tvori v mesnatem sadju. Ko bodo rešili ta problem, tedaj bomo lahko dosegli še vse večje uspehe v prizadevanju, da bi mogli sadne vrste hraniti čim dlje časa.

Odkod klavir in pomada

Izvor besedi: lak, lupa, rasa itd.

Klavir ima svoje ime iz latinskega »clavis«, ključ. Kakšna zveza pa so med klavirjem in ključem? Nu, v srednjem veku, ko so govorili mnogo latinščine, so z imenom clavis označevali ključ do zaklopke v pisčalih orgel, pozneje se je to ime prišlo tipke, ki pisčal tako rekoč odpira in zapira, ime se je prišlo vse vrste tipk in na zadnje so začeli še klavir sam označevati s tem imenom.

Ali veste, od kod prihaja beseda »lak«? Priselila se je od indijskega »laksa« preko arabskega »lakka« in italijanskega »lacc« k nam. V indijski pomeni »laksa« sto tisoč, označuje pa tudi neke žuželke, ki jih je nešteto. Pik teh žuželk na neko vrsto hrasta, povzroča na tem smolnato izločilo-

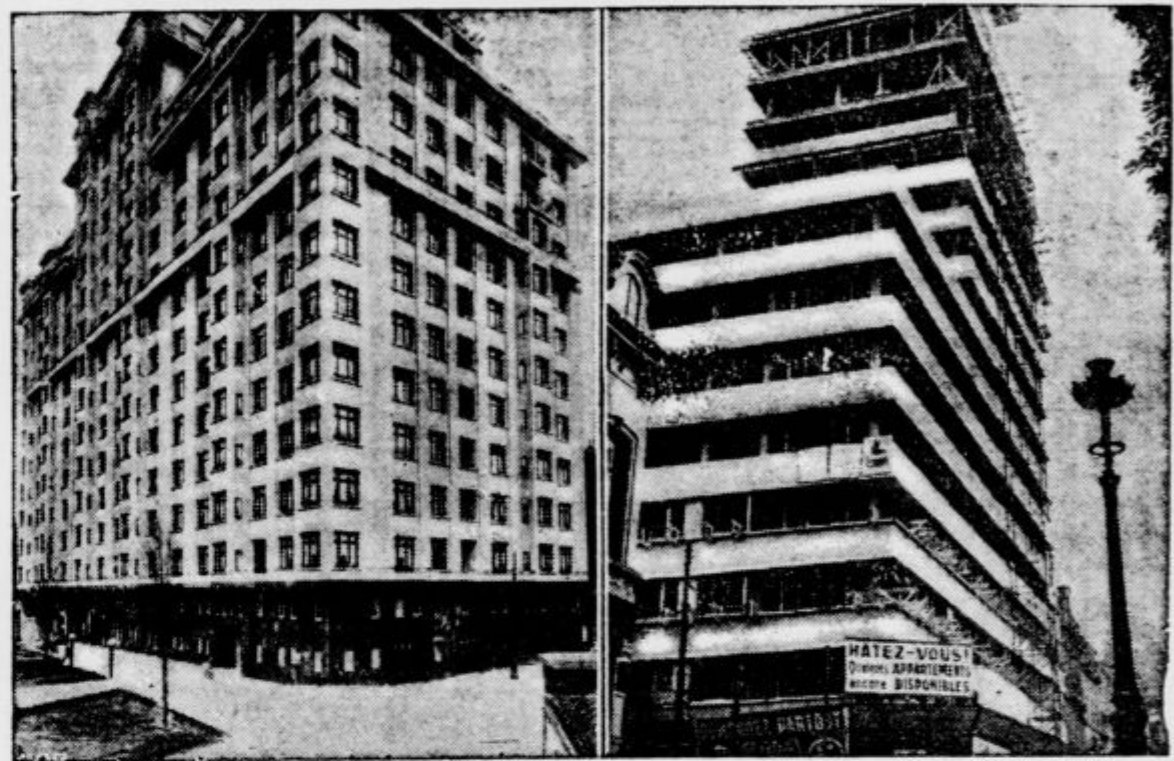
no, ki so jo ljudje pobirali in uporabljali kot lak za barvanje.

»Pomada« izvira zopet iz francoskega »pomme«, jabolko. Mazilo je pa prejelo to ime, ker je imel kralj Ludvik XV. navado, da si je iz jabolka in maslobo sestavljal neko mažo za lase.

Za povečevalno steklo uporabljamo izraz »lupa«. Ta izvira iz latinskega imena za volkuljo, lupa. Zdravniki imenujejo okroglo obolenje pod kožo lupa in samo zato, ker ima povečevalno steklo takšno obliko, se ga je prišlo čudno ime.

Beseda »rasa«, ki jo dandanes tako zlorabljajo, prihaja iz arabskega »ras« — glava, izvor. Sedaj bomo razumeli, zakaj so abesinski rasi tako imenujejo.

Novo stavbarstvo v Bruslju

V belgijski prestolnici so nedavno dogotovili dva nebotičnika po 15 nadstropij

20 milijonov funtov zapuščinskega davka

Leta 1933 je umrl angleški brodalastnik in veleindustrialec John Ellerman in ostavil ogromno imetje. Po novi cenitvi znaša to imetje 36.68 milijona funtov šterlingov, v čemer pa ni vsota njenova inostranska posest. Ze tako je bila zapuščina Johna Ellermana največja, kar so jih kdaj zabeležili v angleški zgodovini. Glavni del je ostavil svojemu 26letnemu sinu, ki bo pa po angleški davčni praksi zelo prikrajan, kajti davek za to dediščino so določili skoraj na 20 milijonov funtov šterlingov.

Električni stol za perutnino

Dva ameriška tehnika sta izumila »električni stol« za kokeši, gosti in drugo perutnino. To pripravo ta čas preizkušajo in pravijo, da pomeni najbolj humani in higienski način usmrtnitve teh živali. Stroj deluje z veliko brzino. Živali se pritrdijo s skobami na nogah na tekoči trak. Posebna priprava zagrablja živali in jo pritiska ob elektrodo z napetostjo 1000 voltov. Žival je v trenutku mrtva. Stroj prihaja v poštev seveda za velike perutninske farme, ki jih je pa v Ameriki na pretek.

Jež med rastlinami

Palice, torbe, pahlijače in posodje iz kaktej — Nova industrijska panoga v Angliji pred razcvitom

Znano je, s kakšnimi težavami se mora boriti ameriško poljedelstvo, da bi zatrlo kakteje, ki se širijo po širnih ravninah južnih in zapadnih držav kot pravi osat in onemogočajo vsako pošteno obdelavo zemlje in gojitve živinoreje. S takimi težavami se mora boriti tudi Avstralija. Vsako leto gredo milijoni in milijoni narodnega imetja za zatiranje teh škodljivih rastlin.

Sedaj postaja stvar polagoma drugačna. V Teksasu se začnejo razvijati novovrstna industrija, ki je na podlagi poskusov ugotovila, da so listi in stebel kaktej zavoljo svoje žilavosti in odpornosti zelo priprava sirovina za vsakovrstne predmete. Ker je pa te sirovine ogromno in ne stane nič, ima ta industrija najboljše nade na uspeh.

Kakor so pokazali dosedanja poskusi, so da »jež med rastlinami« uporabiti v prvi vrsti za izdelovanje palic, torbic, pahlijač, vaz in vsakovrstnega posodja, ki so ga doslej izdelovali iz lesa. Palice iz stebel kaktej so izredno lahke in pri tem nenavadno trdne. Predsednik Roosevelt sam ima že takšno palico, ki je ne more prehaliti. Pahlijače in ročne torbice izdelujejo iz širokih, ovalnih listov opuncij, ki jih predelujejo po nekem patentnem postopku in barvajo. Botaniki ameriškega jugozapada so navdušeni nad takšno uporabo kaktej, posebno navadnih, širokolistnatih opuncij in stebriatega kaktusa. Pravijo, da se bo nova industrija silno razvila in bo dosegla nemara celo pomen teksaške proizvodnje bombaža.

Admiral Sime

V Bostonu je umrl v starosti 77 let vrhovni poveljnik ameriškega brodomarstva, admiral Sime. Bil je zelo znan pomorski častnik in pravijo, da je šele ameriško brodomarstvo naučil streljati. Znan je bil tudi po svoji dovtipnosti in zabavljalosti.

Skušnja za zakon — v avtomobilu

Nasveti njujorških avtomobilistov ameriškim dekletom

Zveza njujorških avtomobilistov priporoča mladim dekletom, naj svoje bodoče možje preizkusijo. Preizkušnja naj bi bila v tem, da bi »bodoče« krmari avto skozi kakšno prometno cesto. En sam kilometer vožnje skozi rjoveče hupe, vreščice zavore in mahajoče prometne stražnike bo dekletu povedal, kakšnega možja si hoče vzeti. Če grolo gleda druge vozače, potem prevladuje v njem slaba volja. Če pogostoma

kratko in pretrgano trobi, potem je nervozen, in če ne zna držati koraka s prometom, tedaj se kmalu utrdi. Če zavzema na cesti več prostora, nego ga potrebuje, ima slabe manire, a če priznava vse pravice tudi močnem v manjših in starih vozovih, tedaj je dober tovariš, ki bo pozneje dober mož. Nasvet se končuje z opazko, da se marsikakšen mož, ki je videti na zunaj čisto vljuden, po kratki vožnji skozi gne-

Steklo kot gradbena snov

Bodočnost novodobnega stavbarstva

Kdor sedi v stekleni hiši, naj ne meče kamnov, pravi neki pregovor, ki se naslanja na dejstvo, da je steklo drobljivo. Podoben pregovor spet namiguje za lastnost

prozornosti stekla, češ: kdor sedi v stekleni hiši, je izročen sodbi javnosti in naj ne izreka sodb.

Sedaj pa postaja stvar drugačna. Nedrobljivo steklo in mlečno steklo smo imeli že dosedaj, gradili so tudi moderna poslopja iz stekla, betona in jekla. Toda razstava arhitekture v londonski Olimpiji je pokazala vendarle še mnogo novega. Ta razstava kaže, da bo steklo v bodočnosti sploh najvažnejša gradbena snov. Tu so videti meter debele steklene stene, ki so tako trde in trpežne kakor granit oziroma še bolj, in ki toplo tako slabo prevajajo, kakor da bi bile iz azbesta. Razstavljeno je tudi »oklopno steklo«, ki se da zviti in upogniti, preden se zlomi. Nosilnost steklenih plošč je izredna. Steklo ima v sebi skratka vse pogoje, ki ga napravljajo za idealen gradbeni material.

Blago za jesen in zimo

za obleke za gospode

novi, moderni v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri trvdki

DRAGO SCHWAB,
LJUBLJANA

Življenje kakor v filmu

Prekipevajoč temperament ob »Njegovi ženi in tajnici«

Pred nekim bruselskim kinematografom se je ponovil grotesken filmski prizor. Ko je trgovec Paul Leblanc zapuščal kinematograf v spremljavo svoje tajnice, se je nenadno pojavila njegova žena Georgeette. Pri solila mu je dve krepki zausnici, da mu je klobuk sčrpal na tla in so se mu naočniki razbili, potem je hotela skočiti še tajnici v lase, pa so jo še pravočasno ukrotili biljeterji ter jo predali policiji.

Na stražnici je ga, Leblancova pripovedovala, da je doslej trdno zaupala zvestobi

svojega moža. Te dni pa je videla film »Njegova žena in tajnica«, ki prikazuje, kako goljufa neki mož svojo ženo s tajnico. Ta film je možu pripomočila in mu je potem sledila do kinematografa, ko je zapustil svoje podjetje s tajnico. Mož in tajnica sta se držala za roko in tedaj je ga Leblancova spoznala, kako je z zvestobo njenega moža. Po predstavi je hotela nezvestnika pozvati na odgovor in ji je pri tem temperament prekipel.

Izum proti požarom v kinematografih

Kovinska kabina, obložena z azbestom

V Rimu preizkušajo ta čas izum nekatih francoskih tehnikov, ki naj bi omejil nevarnost katastrofalnih požarov v kinematografih na minimum. Gre za projekcijsko kabino, ki jo je prav lahko postaviti. Sestoji iz kovinskega ogrodja, ki je obložen z azbestom.

Vsa električna aparatura v kabini je združena z glavnim pretikalom, ki se v primeru nenadnega požara v kabini avtomatično izolira. Razen tega je v kabini še vodna naprava, ki prične ob ognju istotako samodelno delovati in jo preplavi z vodo.

Ta naprava ima sicer ta nedostatek, da more vodo poškovati material kabine in njenih komplikiranih naprav. Zato preizkušajo ta čas drugo gasilno pripravo, ki bi namesto vode uporabljala ogljikov anhidrid. Ker so se dosedanja poskusi dobro obnesli, pričakujejo, da bodo že v dohodnem času vsi italijanski kinematografi opremljeni z novo projekcijsko kabino.

Staroegiptski zdravniki so stanovali s svojimi družinami sicer v lastnih hišah, a vsak je pripadel kakšnemu duhovniškemu kolegiju. Kdor je potreboval zdravniškega, se je moral zglasiti v svetlišču in povedati, kaj je bolniku. Predstojnik zdravnikov v svetlišču je nato izbral med njimi specialista za ta primer. V starem Egiptu je bilo namreč že mnogo specialistov.

Ljudje jemo gotovo več, nego bi nam bilo potrebno za življenje. Pod normalnimi pogoji bi se mogel človek preživljati baje s tretjino običajne hrane. Navzile temu pa ni videti, da bi običajna množica hrane ljudem kaj preveč škodovala, samo mora biti sestavljena s pametjo.

V berlinski bolnišnici so napravili poskus, da bi prekomplecirano krvno transfuzijo nadomestili z vbrizganjem 30 kubičnih centimetrov štiridostotne raztopine grozdnega sladkorja. To nadomestilo za krvno transfuzijo pa se doslej še ni popolnoma izkazalo.

NEKAJ ZAVSE

Staroegiptski zdravniki so stanovali s svojimi družinami sicer v lastnih hišah, a vsak je pripadel kakšnemu duhovniškemu kolegiju. Kdor je potreboval zdravniškega, se je moral zglasiti v svetlišču in povedati, kaj je bolniku. Predstojnik zdravnikov v svetlišču je nato izbral med njimi specialista za ta primer. V starem Egiptu je bilo namreč že mnogo specialistov.

Ljudje jemo gotovo več, nego bi nam bilo potrebno za življenje. Pod normalnimi pogoji bi se mogel človek preživljati baje s tretjino običajne hrane. Navzile temu pa ni videti, da bi običajna množica hrane ljudem kaj preveč škodovala, samo mora biti sestavljena s pametjo.

A NEKDOTA

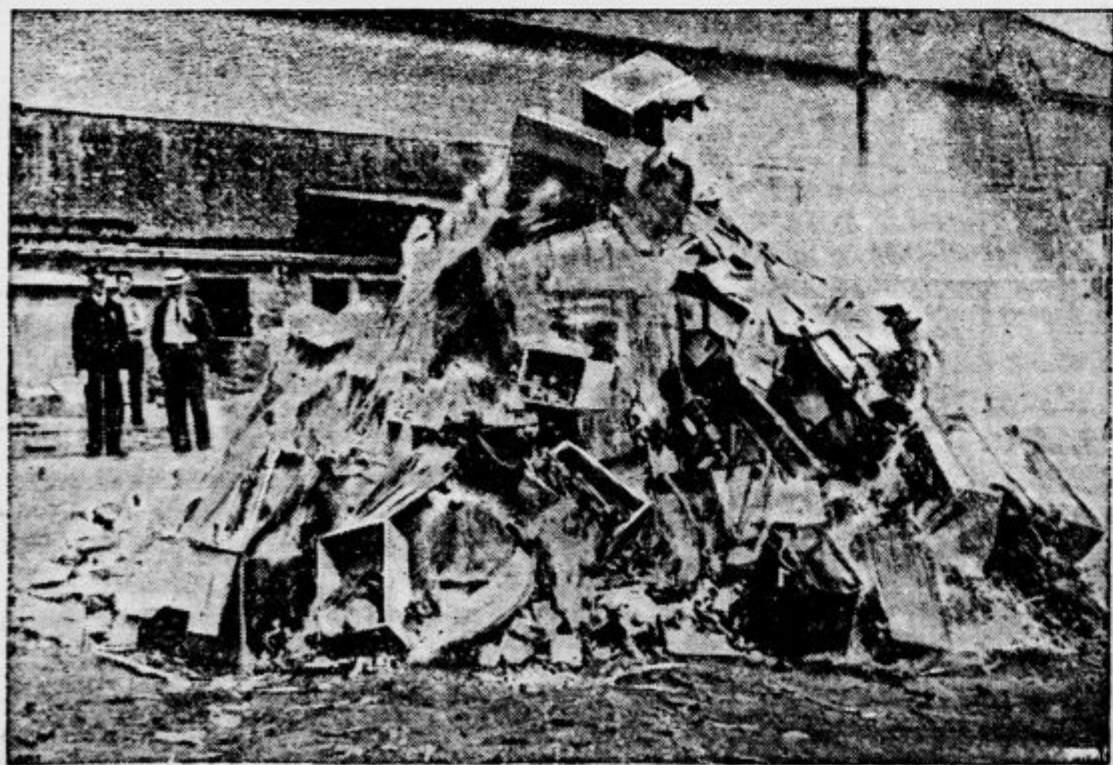
Neka dama, ki je površno poznala go. Rooseveltovo, je prišla nekega dne v Belo hišo. Čakati je morala precej časa v majhnem salonu, potem so jo odvedli v veliko sprejemno dvorano, kjer je bila ga. Rooseveltova. Ko se je poslovlila, ji je žena družnega predsednika predlagala, naj bi si ogledala Belo hišo pod vodstvom nekega tajnika. Mladi mož je začel s tem, da jo je odvedel v mali salon, kjer je bila čakala, in je menil: »Tu čakajo ljudje, ki jim ne pripisujemo nobene važnosti.«

VSAK DAN ENA

»Kaj pa boste počeli s temi skladovnicami papirja?«
»Saj to ni papir — temveč dekreti, ki predpisujejo štednjo s papirjem.«
(Muskettier)

Uničevanje mamil v Ameriki

Njujorška policija je zaplenila in uničila letos mamila, vredna nad 800 tisoč dolarjev. Sežgali so jih javno

A. Poltzer:

Pot brez cilja

Roman

Zagonetno me je pogledala. »Morda mi je pa prav do tega, gospod Weindal, da vaš detektiv te ženske ne najde!«

»Ne razumem vas!« sem zmeden vzkliknil. »Saj vendar ne morete želeči, da uropani zaklad ne bi prišel na beli dan?«

»Ne, tega gotovo ne želim. Vendar — ali mora biti tisti, ki ga najde, prav ta Bolton?«

Mar se je Milica Borgholmova podila za plačilom, ki je bilo obljubljeno odkritelju zaklada?

Če prav je šlo za dokaj znatno vsoto, se vendar nisem mogel kar tako okleniti te misli. Nečakini mnogokratnega milijonarja pač ni bilo treba, da bi odjedala poklicnemu detektivu zaslužek. Sicer pa — kdo ve?

Konec koncev je šlo za velikansko vsoto 20.000 funtov! Morda se je pri tem oglašalo tudi nekakšno sportno častihlepie, saj se v večini ljudi podzvestno skriva nagnjenje, igrati detektiva. Od mene bi bilo gotovo nepošteno, če bi bil odrekel Boltonu svojo pomoč, samo zato, ker je bilo mlado in očividno nekoliko prenapeto dekle sklenilo, da se udeleži lova na milijonski plen.

Milica Borgholmova je kmalu spoznala, da ne more izpremeniti močnega sklepa. Ni mi več prigovarjala. Pogledala je na zapesno uro in prestrašeno vzkliknila: »Pet je! Zdvajni bi morala biti pri svojih gostih!« In po kratkem premisleku: »Gospod Weindal, ali bi vas veselilo popiti na moji jahti in v družbi prijetnih ljudi skodelico čaja?«

Prav za prav bi bil vabilo rad sprejel. Ni vsak dan prilike, da bi bil človek v gosteh na zasebni jahti. Niti v Monte Carlu ne.

Razen tega moram priznati, da me je zelo dekle nepremagljivo mikalo. Toda moral sem se vrniti v Nizzo, kjer me je čakal Bolton.

Ko je slišala, zakaj ne utegnem, je razočarana dejala: »Skoda, rada bi bila še nekoliko pokramljala z vami. Ali res ne gre? Dve uri bi vaš detektiv že še lahko prebil brez vas...«

Prav za prav je bilo res. Videla je, da že omahujem. Ponovila je vabilo, in to pot sem ga sprejel.

Ko sem zagledal veliko, snežnobelo jahto, mi je bilo še težje verjeti, da bi hotela Milica Borgholmova zaradi golega dobička ubraniti Boltonu, da ne bi našel zaklada. Sam pri sebi sem kratko malo sklenil, da mora biti jahta last njenih roditeljev. Kajti že od daleč sem videl ime »Milica«, ki je bilo z zlatimi črkami naslikano na boku ladje.

O tonaži in takih rečeh ne razumem bogve kaj, a bela jahta je morala biti precej velika, zakaj na zad-

njem koncu je stalo kot ime domače luke »Newport-News«. Jahta je bila po tem takem priplula čez morje. Takšna razkošna ladja za široko morje star ne vsekako velikansko vsoto.

Motorni čoln, ki je bil prav tako snežnobel, naju je prepehtal na jahto.

Mahoma sem stal sredi tucata veselih in razgrajajočih ljudi. Z glasnim vzklikanjem so pozdravili Milico Borgholmovo, in moj prihod jih ni menda nič kaj iznenadil. Predstavili so me gospem in gospodom, in nato smo sedli za mizo.

Kakor se je izkazalo, nas je bilo vsega trinajst ljudi, vendar ni bilo podoba, da bi se kdo izmed gostov spotikal nad tem zlovestnim številom. Dolga, s pisanim damastom pogrnjena miza je stala na palubi, in pisana plahta jo je varovala solčnih žarkov, ki so bili pod to širinsko stopnjo vzlic letnemu času dokaj močni.

Priznati moram, da se nisem čutil med brezskrbnimi mladimi ljudmi, ki so se pomenkovali o samih neznanih in zame malo zanimivih rečeh, nič posebnega domačega. Šele ko sem popil na Milicino prigovarjanje nekaj zgočih cocktailov, sem se otajal. Prišel sem do prepričanja, da morajo biti vsi, kar jih je bilo na ladji, razen nekega mladega, zelo zalega gospoda, ki so ga imenovali Jacka Lowellja, samo slučajni znanzi Milice Borgholmove. A tudi ta Jack Lowell ni bil potnik na ladji.

Mar je potovalo dekle kar samo? To si je bilo

težko misliti. Dvakrat ali trikrat sem slišal, da so omenili nekega »Jerryja«, češ, da je še na kopnem.

Stemnilo se je, a gostje se še vedno niso odpravljali. Misli sem na Boltona, ki me je čakal v Nizzi, in vest me je pekla. Ko je pa Milica slišala, da hočem na kopno, se je živahno uprla, in gostje, ki so bili od zaužitih pijač že močno dobre volje, so ji pomagali.

Spet in spet so trkali z menoj; lahna megla mi je počasi legala na možgane. Montecarske luči so postajale čedalje nerazločnejše, pesalci na palubi so plaval na globino kakor prikazni. Siloma sem se zbral.

A tedaj sem zagledal Milico Borgholmovo, ki je prihajala proti meni. V roki je držala kozarec. »Torej morate popiti,« je rekla. Takoj nato sem jo spet videl, da pleše s svojim rojakom Lowellom.

Okoli polnoči je nekaj gostov zapustilo jahto. Šele pozneje sem si priznal, da sem ostal največ zato, ker se tudi Jack Lowell še ni poslovil. Bolton, ki me je čakal v Nizzi, je bil izginil v megleno daljavo.

Ob dveh zjutraj se je ulila huda ploha. Ker je bilo na jahti »Milici« nekaj kabin za goste, nas je gospodična Borgholmova povabila, naj prenočim na ladji. To prijazno ponudbo smo vsi hvaležno sprejeli.

Čez pet minut sem bil v majhni, a lepo opremljeni kabini. Zaspal sem takoj.

Ko sem se zbudil, je bil dan, in jahta je plula s polno paro.

KER LAHKO DOKAZAMO, DA JE NAŠA KOLEKCIJA DAMSKIH PLAŠČEV LETOS NAJVEČJA IN NAJLEPSHA.

KONFEKCIJA PAULIN, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG, 5.

TUDI VAŠ NOVI PLAŠČ — OD PAULINA —

Ze TISOCI so si REŠILI LASE s KOZMETIČNO TEKOCINO „MORANA“

KUPITE JO TAKOJ, prijetnega je in nežnega vonja. TAKOJ izginejo prhljaji, vse kožne neprijetnosti. Krepi korenine, izpadanje las preneha, LASJE zrastejo na GOLEM mestu.

Poslujemo po povzetju, steklenica Din 40. Poštnina in paket Din 7.

MODERNA KOZMETIKA, Split.

Ce ne boste z rezultatom zadovoljni, vrnemo denar!

Obiščite novo Cvetličarno

P 1 U J. Miklošičeva ulica številka 5

Bogata izbira kaktej in sl. Izdela vencev in buketov

Vanda Ignac

Vrtnar

OGLAS:

Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirajoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po cel državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

POMAGAJMO SI SAMI!

Vlagajmo svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

Večja trgovska hiša v Sloveniji sprejme za takojšen nastop trgovskega pomočnika — specerista z daljšo in dobro prakso, perfektnega v govoru in pisavi v srbohrvaščini, slovenščini in nemščini. Reflektira se le na dobro, samostojno moč s l.a. referencami. Ponudbe pod »Stalnost« na ogl. odd. Jutra.

DAMSKI SALON Baligač, Nebotičnik III

se priporoča za izdelavo plaščev kostumov in oblek, na razpolago najboljše francoski in angleški žurnali. — Cene zmernje.

Farma za živali s kožuškami na Riglju pri Weggisu v Švici se je s svojo zalogo srebrnih lisic

preselila v Karpate. Prodajamo plemenske živali in kožuhe. Dajemo tudi nasvete za napravo farm Karpathen Silberfuchs-farm, Ujhuta Borsod-m.

GLASBILA

Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER

IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN

ZAGREB, Miklošičeva ul. 10.6

Violine..... od Din 71.- navzgor

Kitare..... - 148.-

Mandoline... - 98.-

Harmonike... - 75.-

Havajske kitare, kromatične, harmonike, trube, saksofoni in t.d. najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

Lahno, prijetno spanje

Ako nadrgnete svoje telo, predno ležete spat, z DIANA francoskim vinskim žganjem, bo Vaše spanje lahko in prijetno. Sestavine, ki jih vsebuje francosko vinsko žganje, pospešujejo izločevanje škodljivih substanc, ki so nastale zaradi utrujenosti. Zaradi tega se telo osveži, a spanje, ki Vas potem objame, je lahko in prijetno. Ako želite dobro spati, nadrgnite svoje telo z

Ob vsaki priliki — se spomnite

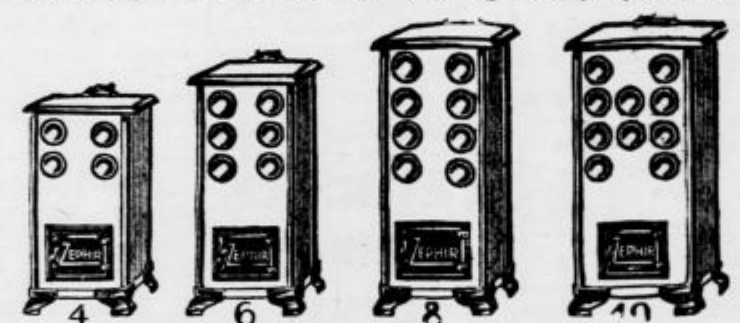
da so »Jutrovi« »Mali oglasi« Sloveniji najuspešnejši, najcenejši in najhitrejši posredovalnica za stisbe vseh vrst, na prodajo in nakup vseh stvari, na nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, šolstvo in za vse druge

Trgovski lokal,

urejen za trgovino z mešanim blagom, trafiko, delikateso, priključen bufet, klet, skladišča, stanovanje v hiši, prvovrsten prostor v centru mesta v provinci ugodno oddam v najem. Vprašati pod »193« na oglasni odd. Jutra.

Priporočila najizkušenejših zdravnikov

potrjujejo, da ni bolj higijeničnega kurjenja kot z

ZEPHIR pečmi

PROIZVOD: ZEPHIRE D. D., SUBOTICA

Zahtevajte brezplačen prospekt!

TVORNIŠKA SKLADIŠČA:

LJUBLJANA: Venceslav Breznik

CELJE: D. Rakusch

MARIBOR: Pinter in Lenard

PTUJ: Anton Brenčič

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše ljube mame, stare mame, tašče, sestre in tete, gospe

Antonije Kovač roj. Pfajfer

katera nas je dne 29. pr. m. po kratki bolezni, prevadena s svetimi zakramenti, za vedno zapustila, se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težki uri stali ob strani in nam lajšali našo nelazerno bol. Posebno pa se zahvaljujemo g. dr. Arnsku za njegovo požrtvovalno skrb, č. g. vikarju Zalarju za lepe tolažilne besede, dalje vsem darovalcem kramnega cvetja ter onim, ki so našo drago nepozabno mamo spremlili k večnemu počitku.

HRASTNIK, dne 2. X. 1936.

Rodbine:

KOVAČ, PSENICNIK, KAVZAR, PFAJFER, PIRKAR.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Zakaj

samo biološka kura lepote od Schröder-Schenke?

Zato ker so to najstarejše, naravne in zjamčeno zares uspešne metode negovanja lepote.

CISTO POLT brez prištev, ogrcev, madežev, gubic, mastnega bleska, ovenele kože in znakov staranja dosežete samo z biološko kuro za čiščenje obraza. Garnitura Din 120.—

ZA PREHRANO KOŽE samo Pasta Regis! Dovoljeno negovane dame jo dobro poznajo, no mi izdamo tudi Vam njihovo »tajno lepoto«. Din 18.—, 40.— in 60.—

RAZSIRJENE PORE, maščoba in ogrce odstranjuje mandljevo mleko »Asiamla«. Odstrani obenem tudi šminko. Izdatna steklenica Din 50.—

SUH OBRAZ oživlja in pomlaja črte obraza vodica iz kumaric. Odlično odstrani tudi šminko. Steklenica Din 30.—

ANTI-HEL emulzija odbija ultravijolne žarke in varuje kožo, da se ne pojavijo sončne pege. — Steklenica Din 50.—

NEPRIJETNE DLACICE na obrazu odpravi s korenino »Rapidentha«. Garnitura Din 50.—

Dobiva se pri parfumeriji in kozmetiki »OMNIA«, oddelek J/2

Zagreb, Gunduličeva ulica št. 8/I. nadstr. Pošljamo tudi po pošti proti nakazani poštnini.

Zahtevajte brezplačno ilustrovani katalog!

Za skladišče in pisarno

v Zagrebu iščemo kavejce zmognega skladiščnika. Naslov v ogl. odd.

DAMSKÉ PLAŠČE

dekliske in otroške v vseh velikostih, kakor tudi vso ostalo damsko in otroško konfekcijo cenejše vrste — dobite v največji izbiri pri

F. I. GORIČAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Lastna delavnica za konfekcijo. Sprejemamo tudi po naročilu.

Golša, nabrekel vrat

je obolenje ščitne žleze, ki se mora pravočasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v svoji funkciji kot zaščita proti strupom vse preveč preprečuje, zaradi česar lahko nastopijo neprijetni, a čisto tudi nevarni pojavi. Zdravniška znanost je dognala, da so soli, ki vsebujejo jod, pri raznih oblikah golše izredno učinkovite. Številni bolniki so ugotovili z uporabo našega zelo preprostejšega domačega zdravljenja s pitjem nagel, dovoljni, povsem neškodljiv vpliv na bolezen.

Vsakdo, ki je bolan na golši, ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, ki jo vsakomur

POPOLNOMA BREZPLAČNO pošljemo. Zadostuje dopisnica. Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13. Abt. P-115. 5092